
1990030041709

అంతావంతి॥ తత్సాధ్యావగాహిపరామర్శకతానుసాధనమితి న్యాయసూత్రవృత్తౌ ప్రత్యుదాహరణోపన్యాస
సమానాయత్తస్యాంతే తత్రైనసమస్తరూపోపపన్నలింగప్రతిపాదకవాక్యం న్యాయః అత్రైవాతివ్యాప్తేః కింతు
అనుమితిచరమకారణలింగపరామర్శప్రయోజకశాబ్దజ్ఞానజనకవాక్యం న్యాయః॥

[illegible]

గ॥ అను॥ ౧

జింనమణివార్తైన వం॥ శ్రీగణాధిపతయే నమః॥ ॥అనుమానం నిరూప్యస్యాయ తదవయవనిరూపణం ప్రతిజానీతే మూలే తత్రేతి తత్ నిరుక్తమనుమానం పరార్థం విశా
రదశాయాం మధ్యస్థస్య సాధ్యనిశ్చయరూపప్రయోజనసాధనం న్యాయసాధ్యం న్యాయప్రయోజ్యమిత్యర్థః వాదిప్రయుక్తన్యాయజన్యశాబ్దబోధేన మధ్యస్థస్య లింగపరామర్శ
రూపానుమానజననాదితి భావః॥ న్యాయమానలింగస్యానుమానత్వేపి తద్విశేషణస్య పరామర్శస్య న్యాయాధీనత్వేన తద్విశిష్టస్య తథాత్వమిత్యవధేయం॥ అనుమానం అనుమి
తిః పరార్థం మధ్యస్థస్య సాధ్యసంశయనివృత్తిరూపప్రయోజనసాధనం పరస్యేతి వా అథవార్థాన్తరం తిర్యస్యేతాదృశమితి వా ఏతేన నిరూపణప్రయోజనముక్తం దర్శితం
న్యాయప్రయోగద్వారా మధ్యస్థానుమితేరేవ న్యాయజన్యత్వప్రయోజనత్వాత్। కారణోక్త్యం న్యాయరూపప్రయోజకసంబంధకథనేన ప్రసంగో వా సంగతిరపి దర్శితా సమస్తరూపేతి
పక్షసత్త్వాదిపంచరూపేత్యర్థః ఉపనయేన పక్షసత్త్వస్య ఉదాహరణేన వ్యాప్తిఘటకస్య సపక్షసత్త్వవిపక్షాసత్త్వయోః నిగమనేనాబాధితత్వాసత్ప్రతిపక్షితత్వయోః ప్రతిపా
దనాల్లక్షణసమన్వయః అత్రైవేతి సమస్తరూపోపపన్నం లింగమిత్యత్రైవేత్యర్థః అతివ్యాప్తేరితి ఇదముపలక్షణం ఉదాహరణాదిత్రికస్యాపి న్యాయతావచ్ఛేదకత్రితయవ్యా
నుమితౌ అనుమితౌ చరమకారణం యో లింగపరామర్శః వ్యాప్తిప్రకారేణ పక్షే యల్లింగజ్ఞానం తత్ప్రయోజకం యచ్ఛాబ్దజ్ఞానం తజ్జనకవాక్యమిత్యర్థః అత్ర చ ప్రయోజకతాం
తం ప్రతిజ్ఞాదిసకలావయవార్థవిషయకస్య మహావాక్యార్థబోధస్య తావదర్థగోచరస్య మానసలంబనబోధస్య వా పరిపాలనకమాత్రస్య తు పరామర్శప్రయోజకత్వేన
శాబ్దజ్ఞానస్య లక్షణఘటకత్వాం కింతు తావదర్థవిషయకబోధజనకత్వేన వా తథాభూతమహావాక్యవత్త్వ ఇత్యాదివాక్యమాత్రజన్యయోరపి బుద్ధేరుపనయజ్ఞానాదివిధ
యమానస్య పరామర్శప్రయోజకతయా అతివ్యాప్తిరితి నిరస్తం తాదృశయత్కించిత్ శాబ్దబోధం ప్రతి యోగ్యతయా పృథగ్ధర్మప్రకారకజ్ఞానత్వేన శాబ్దజ్ఞానస్య కారణతా

అనుమా

బంధః॥ ప్రతిజ్ఞాదిపంచవాక్యైకవాక్యతయా న్యాయస్య నిరూపణం ప్రవృత్తే తేన విశిష్టతయా న్యాయస్య నిరూపణం తత్
జ్ఞాప్యత్వే తేన దర్శనే పరామర్శ ఇష్యత ఇతి న్యాయం నిరూపయితుం తత్స్వరూపం లక్షయతి

ప్రత్యేకం తద్ఘటకావచ్ఛిన్నవాక్యసముదాయత్వస్య తాదృశత్వేన నిరూపితా శబ్దజ్ఞాననిష్ఠాయా యాకారతా తత్తదవచ్ఛేదకతాశాలిప్రవిషయత్వం చేత్ జ్ఞా
నీయవిషయతాశ్రయవర్ణత్వవ్యాపకసముదాయత్వం పర్యవసితం విపక్షితం తత్ర న్యాయస్య లక్షణం న్యాయత్వం తదేకం తివ్యాప్తిః తాదృశాకారతావచ్ఛేదకధర్మాః ప్రతిజ్ఞాదీనామా
నుపూర్వీవిశేషావచ్ఛిన్నత్వేన పర్యవసితానాం అప్రామాణ్యాకారకబోధకత్వేన అప్రామాణ్యపర్యవసితానాం దర్శనవాక్యాకారకవిధానుపూర్వీప్రకారకజ్ఞానానామేవ హేతుత
యాం తథావిశిష్టానాం పూర్వపక్షిణా వాక్యపంచకస్య న్యాయత్వే నిపత్తిరతో యత్కించిన్నాన్యబోధనివేశే సమానానుపూర్వీకానామవిషయతానామేవానా
నతే రూపేణాకారతాయామవచ్ఛేదకత్వాత్ పర్యవసానాత్ అప్రామాణ్యాకారకవాక్యవ్యక్తిఘటితవాక్యపంచకవృత్తిసముదాయత్వస్య తాదృశాకారతావచ్ఛే
దకవిషయతాశ్రయవర్ణత్వవ్యాపకత్వమితి యత్కించిద్జ్ఞానీయవిషయతానివేశే నవవాక్యాంతరసంధారణాసముదాయత్వమాదాయవాక్యాంతరఘటితసముదా
యేతివ్యాప్తిరితి వాచ్యం తాదృశసముదాయత్వనిష్ఠస్య న వృత్తిత్వాని మానకత్వేన నిరుక్తసముదాయత్వస్య వివక్షణీయత్వాత్ నన్వేవమపి వ్యుత్క్రమేణ ప్రయుక్తప్రతి
జ్ఞాదిసముదాయేతివ్యాప్తిస్తదవస్థైవేతి వాచ్యం వ్యుత్క్రమప్రయుక్తప్రతిజ్ఞాదివృత్తియత్కించిత్సముదాయత్వం తావచ్ఛేదకఘటితనిరుక్తసముదాయత్వస్య విశేషణీయత్వాత్
నన్వేవమపి ఏకైకన్యాయఘటకం యత్ప్రతిజ్ఞాద్యేకైకవాక్యం తత్సముదాయేతివ్యాప్తిరితి వాచ్యం సర్వత్రైవాభూతయత్కించిత్ ప్రతిజ్ఞాద్యవయవహేతుత్వరూప
ఘటితాదివృత్తియత్కించిదాయత్వం తత్తద్వ్యక్తిసముదాయత్వవిశేషణే న దోష ఇతి మేంత్యయుక్తం తాదృశానుపూర్వీవిశిష్టవాక్యపంచకే న మహావాక్య
ర్థబోధకసమూహాలంబనం వాతావదర్థవిషయకబోధోత్పాదనతః తత్రావ్యాప్తిరితి న్యాయజన్యబోధస్య పరామర్శప్రయోజకతాం సంగమయతి ప్రతిజ్ఞాదితి

ఏకవాక్యతయేతి విశేషణైక్యతయాంతర్భావ్యైకవాక్యతాపన్నైరిత్యర్థః। ఏకవాక్యత్వం విశేష్య[illegible]తార్థప్రతిపాదకత్వం తదుదాహరణవాక్యాకాంక్షాంశావతరణత్వే తద్ధి
॥ సూ॥ అవ॥ వతరణీయాకాంక్షా ఉపనయత్వ అన్యతరత్వం వా తేనపంచవాక్యజన్యమహావాక్యార్థబోధాసంభవే ఏతేన క్షతిః। న్యాయార్థవిశిష్టజ్ఞానం తత్ర ద్వ్యావ్యాప్యార్థవిషయక [illegible] జ్ఞానం
తత్ర ఉపమానోపలంభనమన్యథా వైశిష్ట్యస్యైతత్ విశిష్టవైశిష్ట్యావగాహి మానాంతరం విశిష్టవైశిష్ట్యబోధాత్మకపరామర్శజనకం మనఏవ వ్యాప్త్యాదే సహకారి సంపన్న
౧ త్రిరూపితే తథావిధేన మనసా పరామర్శోత్పద్యత ఇత్యుపాధ్యాయః। అత్ర న తదేవ జ్ఞానం పరామర్శరూపం। ఉపనయార్థవిషయకత్వాదిత్యాశక్యోపనయస్యాప్యా
ప్యంశేన తాత్పర్యం తథాపి న న్యాయజన్యబోధే ఉదాహరణార్థతయా ఉపనయార్థతయా చ వ్యాపి [illegible] నోపనయస్యం స్యాత్ కింతు పక్షధర్మ [illegible] త్వమేవోపనయ

తయైవ వివక్షితత్వాత్ తథా చోదాహరణార్థవ్యాప్తిరుపనయార్థపక్షధర్మతాయాశ్చ విశృంఖలమేవ [illegible] నమితి న న్యాయజన్యబోధే వ్యాప్తివిశిష్టవైశిష్ట్యావగాహితా వ్యా
పు౨౪ ప్యః పక్షే వర్తతే తేన తత్త్వాకాంక్షా నఽపోదితైవ వహ్నివ్యాప్యవిశిష్టధూమ ఉపనయవాక్య [illegible] ప్రయుజ్యత ఇతి న ఏవమపి తదాకాంక్షా ఇతి చేత్ అత్రోదం నిఃవృత్తే యది వ్యాప్తివిశిష్టపక్షధ
ర్మత్వమాకాంక్షితం తదా వ్యాప్తివిశిష్టవిషయక ఏవ బోధనిత్యశాకాంక్షాం నివర్తయత్విత్తథా విధబోధ ఏవోపనయ తాత్పర్యమావశ్యకం న చైవమపి తా
దృశాకాంక్షానివృత్తయే అవాంతరవాక్యార్థయోర్విశిష్టవ్యాప్తివిశిష్టవైశిష్ట్యావగాహితోపపద్యతే ఏవం న్యాయజన్యమహావాక్యార్థబోధే ఉపనయాద్వ్యాప్తిభానం నాపేయతే
ఉదాహరణాదేవ తత్ర తద్భానాత్ అవాంతరవాక్యార్థధియః పరామర్శరూపత్వేపి నిగమనజన్య [illegible] ధితత్వాదిప్రతిపత్తేరనుమితావపేక్షితత్వాత్ తావతాపి పూర్వం

తం తదపేక్షైన పరామర్శానంతరస్యాపేక్షేతి వాచ్యం అవాంతరవాక్యార్థబోధవ్యాప్తిభానానురోధేన తదంశే వృత్తికనయతాత్పర్యకల్పనాయా అవశ్యకత్వమహావాక్యా
ర్థబోధేతద్భానే [illegible] ప్రతిబంధకాభావాదితి అన్యాయజన్యజ్ఞానస్యావాదివాక్యజన్యత్వేన అప్రామాణ్యశంకా [illegible] తతయో అనుమితిజనకతోపయుక్తతయాపరా
మర్శానంతరస్యకారణత్వమిత్యాః న వ్యాప్తస్యపక్షాంశే వ్యాప్తివిశిష్టవైశిష్ట్యావగాహిజ్ఞానస్యైవ అనుమితిహేతుః న తు వ్యాప్యవ్యాప్యస్యహేతుమద్బోధజ్ఞానం తాదృశవైశిష్ట్యా
వగాహితాజనకన్యాయజన్యశాబ్దబోధస్యైవ నామార్థయోర్భేదాన్వయబోధనిర్వ్యుత్పత్తేః అతో వ్యాప్యత్వవత్ప్రకారకశాబ్దహేతునిష్ఠప్రకారతాకశాబ్దధీహేతుత్వే హేతు
విశేష్యకవ్యాప్తిరూపవిశేషణతావచ్ఛేదకప్రకారకమానసజ్ఞానస్య ఉపరామర్శోత్పత్తిమంగీకర్తవ్యం ఉక్తప్రయోగానుపపత్త్యభిహితం విశిష్టవైశిష్ట్యా
వగాహిమానాం తదంశే విశిష్టవైశిష్ట్యబోధజనకం విశేషణతావచ్ఛేదకీభూతవ్యాప్తిప్రకారకధూమతావచ్ఛిన్నవిశేష్యకజ్ఞానముత్పాద్యతే జన్యతే తేనవాక్యశవి
శేషణతావచ్ఛేదకప్రకారకజ్ఞానేన పరామర్శోజన్యత ఇత్యర్థః న హ్యైవం తేన పరామర్శస్య జననాదితి గ్రంథాసంగతిః తత్రపరామర్శోపదర్శవ్యాప్తివ్యాప్యత్వేహేతుమద్భి
న్నబోధప్రతీత్యాదిత్యాద్యుక్తహేతుతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నేపక్షధర్మతావగాహిత్వం తత్రపక్షధర్మత్వమాత్రతాత్పర్యకంవ్యాప్త్యర్థకపదాఘటితమేవ తురీయన్యాయ
వాక్యంప్రయుజ్యత ఇతిప్రాచీనమతాభిప్రాయకమిదం అత ఏవదీధితికృతా తన్మతాభిప్రాయేణైవ ఉదాహరణోపనయయోరేవ తత్ప్రవృత్తిరుక్తా ఉదాహర
ణాంతర్భావే నైవపరామర్శప్రయోజకత్వముపన్యస్యముక్తం నతూపనయమాత్రస్యేత్యుపి వదంతి అనుపరామర్శప్రయోజకత్వేన శాబ్దజ్ఞానస్యోల్లక్షణాఘటకత్వేప్యుపయుక్త
సపక్షత్వేవక్ష్యమాణరీత్యాశాబ్దజ్ఞానస్యపదంప్రతిజ్ఞాదిప్రతిపత్తౌ తత్ర విశిష్టార్థజ్ఞానజనకపరంజనకవాక్యకదంబప్రత్యేకంతత్తద్బోధజనకవాక్యపంచకమేకమతః

గ॥ అమ॥
౬

ప్రతిజ్ఞాదివాక్యపంచకలాభః ప్రయోజకాంతరఘటితత్వేన ధర్మవిశేషేణ పరిణాయకవాంత్రయుక్త్వం ప్రతిజ్ఞాదిపంచవాక్యైకజ్ఞానాజనకత్వేనైవ తాదృశలక్షణే నివారో విరహః
త్తథాపి ప్రతిజ్ఞాదిజన్యబోధానాం పరామర్శప్రయోజకతాలాభాయ సంభవాభిప్రాయేణ తావదర్థవిషయకమేకం జ్ఞానం పరామర్శప్రయోజకత్వేనాభిమతమి
త్యభిప్రేత్య దీధితికృతా వస్తువశత న్యాయలక్షణమాహ అవిచ్ఛిన్నానుపూర్వీకాని ప్రతిజ్ఞాదీని పంచ యత్ర సముదాయే తత్త్వం తాదృశపంచవాక్యసముదాయత్వ
మితి యావత్ పంచపదం నిగమనాంతానాం విశిష్టనివేశలాభాయ న తు పంచత్వేనాపి తేషాం నివేశః ప్రయోజనాభావాత్ వ్యుత్క్రమప్రయుక్తప్రతిజ్ఞాదిపంచకే(తివ్యాప్తివార
ణాయ అవిచ్ఛిన్నానుపూర్వీకేతి అవిచ్ఛిన్నానుపూర్వీ ప్రతిజ్ఞోత్తరహేతూత్తరోదాహరణోత్తరోపనయోత్తరనిగమనత్వరూపం న తు శమిరవ్యచ్ఛిన్నానుపూర్వీకత్వం న తావత్తాదృ
శానుపూర్వీఘటకత్వం ఘటకతాయా దుర్నిర్వచత్వాత్ తత్తద్విషయకప్రతిజ్ఞావిషయతాదృశానుపూర్వీకత్వప్రతిజ్ఞాద్యవిషయకప్రతిజ్ఞాత్వాద్యవచ్ఛిన్నవిషయకత్వవి
షయాకరణ్డ్డిశిష్టనిగమనత్వ తాదృశప్రతిజ్ఞావిషయతావనుపపత్తేః విశిష్యవృత్తే వ్ఁశిష్టానుయోగి తాభావానభ్యుపగమాత్ నాపి తాదృశానుపూర్వీవిషయతావ్యాపకవిష
యతాకత్వం శబ్దకపి ప్రతిజ్ఞాదివృత్తే విషయతాయాస్తాదృశానుపూర్వీవిషయతాసామాన్యవ్యాపకతాసంభవాత్ ప్రతిజ్ఞాదివృత్త్యంతరఘటితన్యాయవిషయక
జ్ఞానేపి తాదృశానుపూర్వీవిషయతాసత్వాత్ యత్కించిదానుపూర్వీవిషయతావ్యాపకత్వే వ్యుత్క్రమప్రయుక్తప్రతిజ్ఞాదివిషయతాసాధారణ్యాత్ తాదృశప్రతిజ్ఞా
దివిషయకన్యాయవిషయజ్ఞానీయతథావిధానుపూర్వీవిషయతావ్యాపకతాదృశప్రతిజ్ఞాదివిషయతావ్యాప్తత్వాత్ నైవ జ్ఞానఘటితవిషయతాఘటితానభ్యుపగమాన్నైవమి
తివాచ్యం తాదృశప్రతిజ్ఞాదిసమానాధికరణంతద్విదినానుపూర్వీవిశేషావచ్ఛిన్నన్యాయవిషయకజ్ఞానీయానుపూర్వీవిశేషవిషయతాయాస్తాదృశప్రతిజ్ఞాదివృత్తివి
శేషవాచ్యత్వం యత్వంకరతాసునేహా వాగ్నాగనసంగౌరవిప్రాంతేశేగాపి తాదృశానుః

షయితా ఘాంశ్యావృత్తితాప్తత్ర సత్వాన్ద్యాప్య తాత్పర్యస్యాయాత్ అర్థనిగమన పూర్వాపనయపూర్వోదాహరణం పూర్వహేతు పూర్వత్వరూపతిను పూర్వాశ్రయత్వేన ప్రతిజ్ఞా
యాంస్తాత్పర్యతోదాహరణం పూర్వత్వేన తిప్రతిజ్ఞాత్తరత్వాది రూపతిను పూర్వాశ్రయత్వేన హేత్వవయవాదీనాం నివేశాన్నానుపపత్తిః అథ వా తాత్పర్యైకవిధానుపూర్వీవి
శేషావచ్ఛిన్నఘటితప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వమేవ తాత్పర్యానుపూర్వీఘటకత్వమితి చేదేవమపి ఏకైకన్యాయఘటకం యత్ప్రతిజ్ఞాద్యేకైకవాక్యం తత్సముదాయే అ
తిప్రసంగో దుర్వార ఏవ ఇతి మైవం సర్వత్ర యోభూంతప్రతిజ్ఞాద్యవయవహేతుత్తరత్వాన్హేత్వాదివృత్తి యద్ధర్మదష్టత్వసముదాయత్వవిశేషణం త్వేతాత్పర్యార్థత్వ
త్వమప్రయుక్త ప్రతిజ్ఞాదినిష్ఠస్య నానాన్యాయాంతర్గతప్రతిజ్ఞాదిపంచకనిష్ఠస్య సముదాయత్వస్య తత్తదన్యత్వవిరహాన్నాతిప్రసంగః ఏవంచ ఘటమాన ఇత్యాదివాక్యవృ
త్తిసముదాయత్వవారణాయ ప్రతిజ్ఞాదివృత్తిత్వరూపం సముదాయత్వవిశేషణమపి సార్థకమిత్యవధేయం ప్రతిజ్ఞాదివృత్తిత్వంచ ప్రతిజ్ఞాత్వాదిపర్యాప్త్యవచ్ఛేదక
ధర్మపంచకవ్యాపకత్వం అతః ప్రతిజ్ఞాదిపంచకైకదేశసముదాయేనాతిప్రసంగః ప్రతిజ్ఞాత్వాదివ్యాపకత్వవృత్తితావచ్ఛేదకత్వయైకదేశమాత్రవృత్తేస్తస్య పర్యాప్త్యవ
చ్ఛేదకత్వాత్ సముదాయత్వం నానేకపర్యాప్తో ధర్మః తచ్చ పర్యాప్తిసంబంధేన న్యాయపదప్రవృత్తినిమిత్తత్వేనైకదేశే న్యాయవ్యవహారప్రసంగ ఇతి విభావనీయం న చ ప్ర
తిజ్ఞాదిలక్షణే న్యాయాంతర్గతత్వవిశేషణస్య ప్రవేశనీయతయా అన్యోన్యాశ్రయప్రసంగ ఇతి వాచ్యం తత్ర హి ప్రతిజ్ఞాత్వాదికం త్వవి ఉదాసీనవాక్యవారకం న్యాయాంతర్గత
వాక్యవారణమాత్రప్రయోజనకత్వ ఘటః ఏతేన న్యాయాంతర్గతప్రతిజ్ఞాదివాక్యపంచకస్య అవితానుపూర్వీకత్వవిరహాదేవ న్యాయత్వాప్రసక్తేః న్యాయఘటకప్రతిజ్ఞా
దిశరీరే తాత్పర్యవిశేషణానుపాదానేపి న క్షతిరితి సూచితం అత్ర కేచిత్ అసాధకతాదశాయాం న్యాయ అతివ్యాప్తిః తత్ర వ్యాప్త్య[illegible]యసిద్ధత్వేన ఉదాహరణాభావేన పంచా
వ్యాప్తి

।। ಗ।।ಅವ।। ವದಯಪಕ್ಷಾಭಾವಾ[illegible]ದಿತಿ ತತ್ಸ್ವಸಾಧ್ಯಸಾಧನಸಾಧನಸ್ಯಾರ್ಥದರ್ಶನವತ್ತ್ವೇ ತದಯವತತ್ವವಯವೇತ್ಯುಕ್ತತ್ರತ್ರಾವ್ಯಾಪ್ತಿಶ್ಚಮಸ್ತ್ವಯುಕ್ತ ವಿಶಿಷ್ಟಸಾಧ್ಯಮಿತ್ಯಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಪಂಚಕೇ ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿಶಂಕಾಂ ನಿರ
ಸ್ಯತಿ ಸಾಧ್ಯಾದಿತಿ ತತ್ಸಾಧ್ಯಪಕ್ಷೇಹಂತು ಕಸ್ಯಚಿಲ್ಲಕ್ಷಣಾತ್ತತ್ಸಾಧ್ಯವತ್ಪಕ್ಷಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ತತ್ಸಾಧನಕಹೇತು ತತ್ಸಾಧ್ಯಸಾಧನಯೋರ್ದಾಹರಣಾ ತತ್ಸಾಧ್ಯಪಕ್ಷಸಾಧನೋಪನಯ ತತ್ಸಾಧ್ಯಸಾಧನಸ್ಯ ನಿಗಮನಂ
೪ ನಿಗಮನೇ ತಸ್ಯಾನ್ವಯಾದಿತ್ವಾರ್ಥಃ ನ[illegible]ನ್ಯಾಯಪದಾರ್ಥಸ್ಯಾನನುಗತಾತ ಯಾನ್ನ್ಯಾಯಪದಸ್ಯಾನಾರ್ಥತಾಪತ್ತಿರಿತ್ಯಪೇಕ್ಷಾಪತ್ತಿಮಾಹ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯೈದಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯೈ ಉಪಸ್ಥಿತ್ಯೈವ ಸ್ಪರ್ಥಃ ಸಾಧ್ಯಾಪ್ಯ ದ
ಸುಗಮಂ ಲಿಪ್ಸ್ಯೂಷ್ಯಕ ಸಾಧ್ಯಾದಿನಾಂ ಅವಿಶಿಷ್ಟರೂಪೇಣಾನುಪಶ್ಯಯ ತಲ್ಲಿಂಗಾನನುಗಮಃ ಅನುಗತಪ್ರವೃತ್ತಿನಿಮಿತ್ತಶರೀರಕ್ಯಂ ನ್ಯಾಯ[illegible]ಯ ಅದಿಪ್ರದ್ಯೂತ ದಿಪ ಕೇಂದವಯವಾದಿಪ್ರತಃ
ಇಷ್ಟತ ವಿವೇತಿಗತ್ವಂ ತದಾಭಾವಾದಿತಿ ಭಾವಃ ಯಥಾ[illegible]ತಮೂಲ ಶಬ್ದರೂಪಃ ಪಕ್ಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ಬಕ ಚನ್ಯಮ ಪರ್ವಾಶಾರ್ಥ ಬೋಧಮಾದಾಯ ಲಕ್ಷಣಾನ ಮನ್ವಯಂ ನಿರಾಬಿರ್ಷ್ಯವಾಕ್ಯಪಂಚಕಸ್ಯ
ವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥ ಬೋಧಕತಾಂ ಬಂಡಯತಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ನಿಗಮನಯೋರಿತಿ ನಸಂಭವಂ ವ್ಯಾರ್ಥಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಮಿಷ್ಟಲೇತನಾನ್ವಯಃ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾರ್ಥವಿಷ್ಯಾ ವಾ ಲಿಪವರ್ಣಸಿ ನಿಗಮನಾರ್ಥಸ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟಹೇತು
ಜ್ಞಾನಜ್ಞಾಪ್ಯಸಾಧ್ಯವತ್ವಸ್ಯಾಸ್ಯ ಬೋಧಗವೇಂ ಸಾಧ್ಯವತ್ವಂ ಶಮಾದಾಯ ಪೌನರುಕ್ತ್ಯಪ್ರಸಂಗಾತ್ ದಂಡ ವಾನ್ ರಕ್ತದಂಡವಾನಿತ್ಯಾದೌ [illegible] ವಿಶೇಯಾಂಶೇ ಅಧಿಕಾವಗಾಹಿನ ಶಿಷ್ಟಧ್ಯಾನ್ವಯ ಬೋಧ
ಸ್ಯ ಸಂಭವೇಶುದ್ಧ ಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕ ವಿಶಿಷ್ಟೇ ಅ[illegible]ದಿತತ್ವಾದಿ ವಿಶಿಷ್ಟಸಾಧ್ಯವತ್ವ ವಗಾಹಿನ್ಯಾಃ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಬೋಧಕಾನಿಶ್ಚಿನ ಸಾಧ್ಯವಿಶಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕಸಾಧ್ಯವತ್ವನ್ವಯ ಬೋಧಸ್ಯ ಅಪ್ರಬೋ
ಧನಕಸ್ಯಾನಾಕಾಂಕ್ಷಿತತಯಾ ವಾದಿತಾತ್ಪರ್ಯ ವಿಷಯತ್ವಾ[illegible] ಹ್ಯ ವಕ್ಷ್ಯತಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರ್ಯವಸಾನೇ ಶ್ಚ ಬೋಧಕ ಹಿನ್ನಮತ್ಪದೋತ್ತರ ಪರ್ಯವಸಾನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪೂರ್ತಿತಾನಿ ಬೋಧ್ಯಃ ಸುಂದರ
ಇತ್ಯಾದಾವಪಿ ವಿಶೇಷಬೋಧಾನಲಿಪ್ಸ್ಯಂದರ ಇತ್ಯಾದೌ ನಲಿಂ ವಿತಪ್ಯ ಬೋಧ್ಯಾ ಪಕ್ಷತಾ ವಚ್ಛೇದಕವಾಚಕಪದಸ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಚಕಪದಪೂರ್ವವರ್ತಿತಯಾ ಶಿಷ್ಟಕ್ರಿಯ
೮ ತಾತ್ಪರ್ಯೇಣ ತಾದೃಶಾನ್ವಯ ಬೋಧಸಂಭವಃ [illegible]

[illegible] సాధ్యవ్యాప్యహేతుమత్త్వ [illegible] తాదృశ [illegible] మత్వే [illegible]

తిప్రకృతే ఏతావత్పురస్తాద్భావాన్తతథా ఉపదేశాత్ తస్యార్థ్యభావాదేవ న తథాత్వ [illegible] సమర్థకపర్వతత్వావచ్ఛిన్నవహ్నిమత్త్వ

వహ్నిమత్త్వనిగమనోపసంహృత్యవిశిష్టవహ్నిమత్త్వయోః యుగపద్విధేయతయా అన్వయోపగమనైకవాక్యత్వం నివర్తనాత్ తివాక్యం [illegible] నాం పరార్థతావదస

ంబంధస్యమత్వతత్వ్యదితి న్యాయేన విధేయవిధేయభావసమానయోః వహ్నిమత్త్వవిశిష్టవహ్నిమత్త్వయోరవచ్ఛేద్యావచ్ఛేదకభావాపన్నవిషయతాకత్వరూ

పసంబంధాభావేనైకవాక్యతాపన్నవాక్యార్థ అత ఏవ విధేయభేదేన సర్వత్ర వాక్యభేదః ఉపనయజన్యబోధే పక్షే సాధ్యవ్యాప్యహేతుమత్త్వస్య విధేయత్వేపి ని

గమనయనిగమనాధీనబోధే [illegible] పూర్వనిర్దిష్టసాధ్యవ్యాప్యవత్త్వస్యావచ్ఛేదకతా [illegible] తద్విషయకత్వనిగమనార్థవిధేయవిషయకత్వయో

రవచ్ఛేద్యావచ్ఛేదకభావాపత్తేరుభయత్ర ఏకవాక్యతే [illegible] ఉపలక్షణం ఉపనయనాపి సమన్త [illegible] విశిష్టార్థప్రతిపాదకత్వం వహ్ని

మతి పర్వతే ఉపనయార్థస్య సాధ్యవ్యాప్యహేతుమత్త్వస్య [illegible] తాదృశహేతుమత్త్వం [illegible] ఘటితతయా విధేయత్వసంభవేపి అనుమితస్య ఉపనయనః

పక్షతావచ్ఛేదకవిశిష్టేహేతుమత్త్వం [illegible] ఉపనయప్రతిపాదనాదనాకాంక్షితస్య పర్వతే పర్వతాభేదబోధకస్య తాత్పర్య [illegible] ఉదాహ

రణవయవాంతరయోరితి ఉదాహరణఘటకయోః [illegible] ఘటితభాగయోః [illegible] విశిష్టార్థబోధకత్వం తత్ర ప్రయుక్తయుక్తం [illegible] మహానసప్ర

మహానసాదేర్వృత్తిరిత్యాదిరూపహేతునా తత్త్వదేనాపి తత్తద్భాగావచ్ఛిన్నపరామర్శాత్మకసం [illegible] వహ్నిమత్త్వమహానసాత్ [illegible] ముద్ధావమత్వమ

॥ಗ॥ಅ॥ ಸ್ಥೈತಿ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ಇತಿ ತದುಕ್ತಯಾ ವಿಷಯಕ ಸಮೂಹಾಲಂಬನಬೋಧಸ್ಯೈವೋದಯಾತ್ ನ ಚ ವಿಪ್ರಯಾ ವ್ಯಾಪಕತ್ವೇ ಬೋಧನಾತ್ ಧೂಮವಾನ್ ಧೂಮವ್ಯಾಪಕವಹ್ನಿಮಾ
ನಿತ್ಯಾಕಾರಕ ಏಕವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥಬೋಧ ಏವ ತತ್ರ ಶ್ರುತ್ಯಾ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಇತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಯೋಗ್ಯತಾದಿ ಶನನ್ವಿತಾರ್ಥ ಏಕತ್ರ ಪ್ರಸಂಗಾತ್ ... ಪ್ರಯುಕ್ತ ಯತ್ರ ದಿಷ್ಟ್ವೈವ ವ್ಯಾಪಕತ್ವ ಮ
೫ ಥ ಸ ಚ ಸಾಧ್ಯಾಂಶೇ ಅನ್ವಿತ ತ್ರಿವಾಕ್ಯಂ ನಾಮಾರ್ಥಯೋರ್ಭೇದಾನ್ವಯಬೋಧಸ್ಯ ವ್ಯುತ್ಪನ್ನತ್ವಾತ್ ವ್ಯಾಪಕತ್ವ ವಿಶಿಷ್ಟಸ್ಯ ತದರ್ಥಸ್ಯ ಧೇನಾನ್ವಯ ಇತ್ಯಪಿ ನ
ಸಂಭವತಿ ಸುಂದರೋ ದಂಡೀ ತ್ಯಾದೌ ದಂಡಾದೌ ಸುಂದರಾಭೇದಾನನ್ವಯಾತ್ ಸಮಾನ ವಿಭಕ್ತಿಕ ತ್ವಾಭಾವೇನ ಮತ್ವರ್ಥೀಯ ಪ್ರತ್ಯಯೋಪಸ್ಥಾಪ್ಯ ಅಪಿ ಮತ್ವರ್ಥಾ ಭೇದಾ ಸಾ ಹ
ನ್ವಯಸ್ಯ ಸಂಭವಾತ್ ಅಭೇದಾನ್ವಯ ಪ್ರತಿಯೋಗಿಸಾಕಾಂಕ್ಷತಯಾ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯೇನ ಸಾಧ್ಯವಾಚಕ ಪದೋತ್ತರಂ ತದ್ಧಿತಾಸಂಭವಾಚ್ಚ ತತ್ಪದಸ್ಯ ತಾವತಾಪಿ ಸಾರ್ಥಕ್ಯ
ಸಂಭವಾಚ್ಚ ತಸ್ಮಾದ್ವೃತ್ತ್ಯಾ ದಾರ್ಥಮಿತಸ್ಮಿನ್ ಸಾಧ್ಯಪ್ರವಿಧೇಯತಯಾ ... ನೈವ ಸಮೂಹಾಲಂಬನರೂಪಂ ತತ್ರ ಜ್ಞಾನಂ ಯತ್ರ ತದುತ್ತರಂ ವ್ಯಾಪಕತಾ ಬೋಧ ಧೂಮವಾನಸಃ
ಸ ... ವಾಕ್ಯಾದ್ಬೋಧಃ ಸಾಧ್ಯವಾಚಕಪದಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಸಾಧನವ್ಯಾಪಕತಾವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯತಾತ್ಪರ್ಯಕತಯಾ ತತ್ಪದಾರ್ಥ ವ್ಯಾಪಕತಾವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವತ್ವಮೆ
ವ ನಾ ... ತೆ ಇತ್ಯುಪೇಯಂ ವಿವೃತಸಮುಖವ್ಯಾಹಾರಸ್ಥಲೆ ವ್ಯಾಪಕತ್ವ ತಾತ್ಪರ್ಯಸ್ಯಾನಾದಿತಯಾ ತಾದೃಶಲಕ್ಷಣಾಯಾ ನಿರೂಢಲಕ್ಷಣಾತ್ವೇನ ವಾಂಛಿವಾಕ್ಯೇ ತತ್ಸ್ವಾ
ರೆ ಕ್ಷತಿವಿರಹಾತ್ ನ ಚ ವ್ಯಾಪಕತಾ ಬೋಧಸ್ಯ ವಕ್ಯತ್ವೇ ನಾನಾಹೇತ್ವಧಿಕರಣೇ ವಹ್ನ್ಯಾದಿಮತ್ವಬೋಧನಸ್ಯ ಅಪ್ರಯೋಜಕತಯಾ ಧೂಮಾದಿಕ ಮುದ್ದಿಶ್ಯ ತಾವನ್ಮ
ದಭಿಪ್ರಾಯಸ್ಯ ಸಮೂಹಾಲಂಬನಾತ್ ... ಕ ... ವ ವ್ಯಾಪಕತಾವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯಬೋಧ ಮುಪೇಯತಾಂ ಯತ್ ... ದಂ ತು ತಾದೃಶಲಕ್ಷ್ಯಾರ್ಥ ತಾತ್ಪರ್ಯಗ್ರಾಹಕ ಮಸ್ತೀತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಅರ್ಥಬೋಧ
ಕತ್ವ ಸಂಭವೆ ತತ್ಪರಿತ್ಯಾಗಾಯೋಗಾತ್ ಯೆ ಯೋನ ವಹ್ನಿಮಾನ್ ಸ ಧೂಮವಾನ್ ಇತ್ಯಾದೌ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ರೆಕ್ಯ ದಾಹರಣೇ ವಹ್ನಿಮತ್ವೈದಾದಿ ಸಾಧನತ್ವಾ ತತ್ರ ಶಾಬ್ದ ಯವ್ಯು ದಾಹರಣೆ ವಾಯು

త్పుదార్థవివక్షాయాం ధర్మస్యోపలంభేన ప్రతియోగివాచకపదసమానవిభక్తికపదోపస్థాప్యస్యానుయోగినో ప్రవేశనన్యాయ్యోఽన్యోన్యాభావబోధనాసంభ
౮౮౧ వాన్న ఏవంచైత్రోజ్ఞానాతిరిక్తేత్యాదిత్యాదినన్యాయాంతర్గతే యః కర్తాతిరిక్తజ్ఞానత్వాద్యుదాహరణేత త్రాంఽర్థవివక్షాయాం ధర్మస్యోపలంభేనసాధ్యాద్యర్థ
య విశకలితయాఽదాహరణం భాసతాపృసంగాన్నైతి ఏవంతాదాహరణాసముదాయస్యావయవాంతరేణాసమం విశిష్టార్థప్రతిపాదకత్వం సుతరామేవ నసంభవతీతి
భావః ఏతేన హేతూదాహరణం వహ్నిధూమవాన్ ధూమాత్ వహ్నిమాన్ ఇత్యాత్తాదృశవిశిష్టార్థబోధజనకత్వసంభవాదుదాహరణావయవాంతరయోరిత్యనుపపన్నమితి
రక్తం ...వసుతరామేవ నసంభవత్యేకార్థప్రతిపాదకత్వమిత్యనుషజ్యతే ప్రతిజ్ఞాహేత్వోరిత్యత్ర న కారంవిశేషయతాభ్యాం పర్వతో ధూమవాన్ వహ్నిమాన్ తాదృశవి
శిష్టజ్ఞానజనకాదితిభావః ...బోధానంతరం కలత్రఇతి సాధ్యజ్ఞానపరాకాంక్షయా తంనిరర్థకం హేతువాక్యం త్రయుజ్యతే తన్నివర్తకతాయ పక్షవిశేష్యకతా
నాం పన్నసాధ్యాంశే హేతుజ్ఞాన్ప్యుత్పబోధనే సాపినివర్తతే పక్షాంశే హేతుజ్ఞాన్ప్యుత్పవిశిష్టసాధ్యవైశిష్ట్యావగాహిబోధస్య నుపయుక్తతయా నతాదృశవిషయత్వమితినన
పర్వతో వహ్నిబోధానంతరం పర్వతో ధూమవాన్ ...జ్ఞానాంత త్రైవాకాంక్షాయా త తన్నిష్ఠ త్వసాధ్య ధూమ...
నాది... ...
త్పి రితిత్యాశంక... ...
ఇతి ... ...

॥ಗು॥ ಅ ವ॥ ಧೂಮಜ್ಞಾನಜನ್ಯಪರ್ವತವಿಶೇಷ್ಯಕಜ್ಞಾನವಿಷಯತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನೇನೈವ ಧೂಮಾದ್ವಹ್ನಿಮಾನಿತ್ಯರ್ಥ ನ ಪ ಮಿತ್ಯಾದಿವಾಕ್ಯಸ್ಯ ಪರ್ವತೋ ವಹ್ನಿಮತ್ತ್ವಂ ಕುದನ್ ತಾತ್ಪರ್ಯಾಕಾಂಕ್ಷಾನಿವರ್ತಕತ್ವಾಭಾವಾತ್
ಕುಂಜ ಮಾತ್ರಸ್ಯ ತ್ವಸ್ಯ ಪರ್ವತವಿಶೇಷ್ಯಕಜ್ಞಾನವಿಷಯತ್ವ[illegible]ನಂ ತದ್ವಿಶೇಷಣಾಂತಾಪನ್ನಸಾಧ್ಯಾಂಶೇ ಏವ ಅತ್ರ ವಾಕ್ಯಾನ್ವಯೇನ ಸಂದಿ ವಿಶೇಷಣಂ ತಯೋಃ ಉಪಸ್ಥಿತೌ ತದಪ್ರತೀತೌ ಇತಿ ಧರ್ಮವಿಶೇಷಣಾ
೭ [illegible] ತಾಪನ್ನೇ ಅಸ್ಯ ವಿಶೇಷ್ಯ ಕಹೇತುವಿಶೇಷಾದಿನ ಜ್ಞಾನವಿಷಯತ್ವಬೋಧಕತಾಯಾಃ ಪಂಚಮ್ಯಾ ಅಪ್ಯುಕ್ತನ್ನತ್ವಾದಿತಿ ಧೂಮಾದ್ವನ್ಹಿಮಾನ್ಪರ್ವತ ಇತ್ಯಾದಿವಿಶಿಷ್ಟವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಬೋಧವನ್ನ್ಯ ಇತ್ಯ
ಕತ್ವಾತ್ [illegible] ನಿಗಮನೇ ಅಯಂ ಪದಾನನುಷಂಗಪಕ್ಷೇ ವಹ್ನಿವ್ಯಾಪ್ಯಧೂಮವತ್ಪರ್ವತಾದಿ ರೂಪಂ ಪನ ಯಾಂ ಥಗ್ನಿಗಮನಾರ್ಥಧೂಮಜ್ಞಾನಜನ್ಯವಹ್ನಿಮತ್ವಾಧ್ಯವಸಾಯ ಸಂ
ಭವಾದಿತಿ ಭಾವಃ ಅನುಷಂಗಪಕ್ಷೇ ತು ತಾದೃಶವಹ್ನ್ಯಾದಿಮತ್ಪಕ್ಷರೂಪನಿಗಮನಾರ್ಥ ಮಾತ್ರೇ ಬೋಧನೈವ ಆಕಾಂಕ್ಷಾನಿವೃತ್ತೇಃ ಉಪನಯಾರ್ಥ ವಿಶಿಷ್ಟಪಕ್ಷೇ ನಿಗಮನಾರ್ಥ ವಿಶಿಷ್ಟಪಕ್ಷಬೋಧಸ್ಯಾ
ನುಪಯುಕ್ತಸ್ಯ ನ ತಾತ್ಪರ್ಯವಿಷಯತೇತಿ ತಥಾ ಚ ದೈತ್ಯಕ್ತ್ವಂ ಇದಂ ತ್ವ ವಧೇಯಂ ಅನನುಷಂಗ ಪಕ್ಷೇಪಿ ಉಪನಯಾ ಉತ್ತರ ದಿಶಾಂ ಅಯಂ ಪದಾರ್ಥ ಪಕ್ಷಮಾತ್ರನಿಗಮನಾರ್ಥ [illegible]ಯ ಮಾತ್ರಸ್ಯೈವ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತ್ಯ
ತಯಾ ತತ್ಪ್ರಮುದಾಯಾರ್ಥ ವಿಶಿಷ್ಟಪಕ್ಷೇ ನಿಗಮನಾರ್ಥವಿಧೇಯಕಬೋಧೇಪಿ ತಾತ್ಪರ್ಯಮಪ್ರಾಮಾಣಿಕಮಿತಿ ನ ಸ್ಪಷ್ಟಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದೀನಾಂ ಪಂಚಾನಾಂ ಕಥಮೇಕವಾಕ್ಯತಾ ವ್ಯವಹಾರ ಇತ್ಯತಃ
ಹಾ ಏತೇತಿ ವಿಶಿಷ್ಟೇತಿ ವಿಶಿಷ್ಟೇ ಸಾರ್ಥ ಪ್ರತೀತಿ ಸ್ವಾಪ್ರಯೋಜ್ಯತ್ವಮಾತ್ರೇಣೈವ ಅರ್ಥಃ ಮಾತ್ರಪದೇನ ತಾದೃಶ ಪ್ರತೀತಿ ಜನಕತ್ವವ್ಯವಚ್ಛೇದಃ ತಾದೃಶ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ನಿಗಮನರೂಪ ಚರಮ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥ
ಬುದ್ಧಿರುದ್ದಿಷ್ಟಾ ವಾ ಮಾನಸಃ ಪರಾಮರ್ಶಃ ತತ್ಪ್ರಯೋಜನ[illegible] ವಾಜನಯತೋ [illegible] ತ್ತರೋತ್ತರ ವಾಕ್ಯಪ್ರಯೋಜಕಾ ಮಾಕಾಂಕ್ಷಾಮುತ್ಥಾಪಯತಃ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದೇರಪಿ ಹಾ ದೂಮಮ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವಚನಾದಿಮಾ
ನುಮಾನಿಕವಹ್ನ್ಯಾದಿಧೀಪರ ತಾ ವಹ್ನಿ ವರ್ಗಾತ್ತ್ವೈವ ತತ್ಪ್ರಯೋಜಕತಯೈವ ಸನ್ನು ತಾವತ್ಸಿದ್ಧಿರವಯವೈಃ ಸಂಭೂಯ ಕಮಹಾವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿರಜನನೇಪಿ ಪರಾಮರ್ಶಪ್ರಯೋಜಕತ್ವಾ ಭಾಗತೀ ಯತ್ತತ್ವೈ
ಶಿಷ್ಟಾರ್ಥ ಧೀಜನಕತಾಯಾಃ ಪರ್ಯವಸಾಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪರತ್ವೇನ ನಿರುಕ್ತಲಕ್ಷಣಸಮನ್ವಯಾನಾನುಪಪನ್ನ ಇತ್ಯುಕ್ತ ಇತಿ ಹಾ ಪರಾಮರ್ಶಪ್ರಯೋಜಕತ್ವಂ ಚ ಅಪರಾಮರ್ಶಪ್ರಯೋಜಕ ಜ್ಞಾನಜನಕತ್ವಂ

ప తత్వ భేదః తద్విషయేతి పరామర్శ విషయేత్యర్థః తత్తద్వ్యాధారసాధ్యోభయ సిద్ధి పక్షతయేతి అభేదే తత్తదియాత్ కుపక్ష పక్షతారూప మిత్యర్థః వివక్షిత మితి శేషః తథా చ యాదృశ
యాదృశ వాక్యైః పరామర్శ విషయ సకల పదార్థా ఉపస్థాప్యంతే తావత్సముదాయత్వం యది వివక్షిత మితి పర్యవసితార్థః తదా హేతూదాహరణోపనయ యోరేవ ... ఉపనయస్య వ్యాప్త్యా ...
థ కత్వ మతాభిప్రాయే నోదాహరణాంతర్భావః తత్ న్యాయత్వం పర్యవస్యతి తాత్పర్యమేవ పరామర్శ విషయ యావత్పదార్థోపస్థాపనాదితి భావః అథ యథా కథంచిత్పరా
మర్శానుకూలత్వం యాదృశ యాదృశ వాక్యానాం తాదృశ వాక్య సముదాయత్వం వివక్షిత మతో నోదాహరణోపనయ మాత్రేతి వ్యాప్తి తాత్పర్యం కథ మత ఆహ ఇతి తదానుకూల్య
మాత్రేణేతి పూర్వవదభేదే తత్తదియాత్ పరామర్శ ప్రయోజకత్వ మిత్యనుష్ఠ్యత ఇత్యాదేః ఇత్యాదిసముదాయస్య తథాత్వం న్యాయత్వం స్యాదితి శేషః ఉపవర్ణానాత్యాది వాక్యానా
మపి జిజ్ఞాసోత్థాపనద్వారా అవయవ ప్రయోజకత్వేన యథా కథంచిత్పరామర్శానుకూలత్వ సంభవాదితి భావః ఇత్యాదిత్యాది పదాత్ పునరుక్త మప్రయుక్త ప్రతిజ్ఞాదౌ తత్ వ్యాప్తి
దేః పరిగ్రహః ॥ మూలే ... అవయవ లక్షణే శాబ్దజ్ఞానస్య అనుమితి చరమకారణ లింగ పరామర్శ జనక శాబ్దజ్ఞాన జనకతావచ్ఛిన్నం వాక్యానామేక మహావాక్య
ర్థ జనక తావచ్ఛిన్నాని ప్రతిజ్ఞాది ప్రతీతాని తత్తత్ప్రవిశిష్టార్థ గోచర శాబ్దధీ విశేషా న్యవచ్ఛేదకాని వైశిష్ట్య విశిష్టతత్తదర్థ విషయక శాబ్దబుద్ధిత్వేన గతు తా
దృశ శాబ్దధీ జనకత్వేన తథా సత్యేకైకావయవజన్య శాబ్దబుద్ధేరపి పరామర్శ ప్రయోజకత్వ యాత్తజ్జన కావాంతర వాక్యార్థ జ్ఞాన జనకే అవయవా వయవే అతి ప్రసంగః
దురస్పర తావత్ సజాతీయ విశిష్ట పక్షాది విషయక శాబ్దబుద్ధిత్వేన భోధకం న కేని వైశిష్ట్య ... జనకాంతర్యత్ తత్తద్భోధ జనకావ్యుత్పన్న మతావచ్ఛిన్న ... అవయవ కల్పన
తావత్ న జైవం సతి న్యాయాంతర గతే పర్వతో వహ్నిమా నిత్యాది వాక్యే అతివ్యాప్తిః వాక్య పదస్య న్యాయాంతర గతే తావచ్ఛక తావత్ ఇత్యభి ప్రేత్య పర్యవసిత లక్షణం మూలే హస్తా ...
... ంతర ... తత్ప్రతి ... ...
... ఇతి ... ॥

ಗ್ರ॥ಅರು
೨ ಘಟ

ಅಥ ಕಿಮಿದಂ ಸಾಧ್ಯಯಾಂ ತ್ವನ್ಮತೇ ತತ್ತ್ವಂ ನ ತಾವತ್ತಾದೃವಿಷಯಕಪ್ರವೃತ್ತಿ ವಿಷಯಸಾಧ್ಯಯಕತ್ವಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವವಿಷಯಕಪ್ರವೃತ್ತಿ ತ್ವಾಪಿ ಹೇತ್ವಾದಿರೂಪಸ್ಯ ಸಾಧ್ಯತ್ವಾ ಪ್ರಕಾಶಕಸ್ಯ ವಿಷಯಿಂ ಕರಣ
ತ್ ತಥ್ಯ ಹಿತ ಸಮುದಾಯಾತ್ವ ಕಸ್ಯ ಯೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವವಿಷಯಕಪ್ರವೃತ್ತಿ ವಿಷಯತ್ವಸ್ಯ ತಾಪ ಏಕದೇಶವೃತ್ತಿ ವಾಕ್ಯಸ್ಯ ಜನ್ಯವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಪ್ರತಿಯೋಗಿ ಕಾ ವಾನಂಛಿ
ಕಾ ರಾತ್ ನಾಪಿ ಸಾಧ್ಯಯವಿಷಯಿತಾವ್ಯಾಪಕವಿಷಯಿತಾಕತ್ವಂ ಅಪ್ಪಾ ರಣಾಭಾವೇನೈ ಕಾನುಪೂರ್ವ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನ ವಾಕ್ಯಾನಾಮಪಿ ಕತ್ವಸ್ಯ ದಪಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವವೈ ವಿಷಯಿತಾಯಾ ಏಕವಿ
ಧಮಪಿ ಸಾಧ್ಯಯಮವಗಾಹಮಾನೇಷು ಸವಿಷಯ ಜ್ಞಾನೇಷು ವೃತ್ತಿಸಂಭವಾತ್ ಮೈವಂ ಸಾಧ್ಯವಿಷಯಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವಿಷಯ ಸಾಧ್ಯಯಕತ್ವಮೇವ ತತ್ ಸಾಧ್ಯಯತ್ವಸ್ಯ ಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯ
ಮಾತ್ರೇಣ ತಾದೃಶ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವಿಷಯತ್ವಂ ವಿವಕ್ಷಣೀಯಂ ಏತೇನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿ ವೃತ್ತಿ ವಿಷಯಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವಿಷಯತ್ವಂ ತರಘಟಿತ ಸಾಧ್ಯಯವೃತ್ತ ಸಾಧ್ಯ ಕದೇಶೇ ಹೇತಾವ ಅವ
ಗಾಹನೇಪಿ ಸಾಧ್ಯಯತ್ವಾಧಿಕರಣ ತತ್ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿವೃತ್ತೇ ತತ್ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿ ವೃತ್ತಿ ವಿಷಯಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವಿಷಯತ್ವ ಸತ್ವೇನ ತಾಸಾಂ ತಥಾತ್ವಮವ್ಯಾಹತಮೇವ ಅಥವಾ ಸಾಧ್ಯಯತ್ವ
ಶ್ರಯತ್ವಮೇವ ತಥಾ ಪರ್ಯಾಪ್ತ್ಯ ವಿವಕ್ಷಣೀಯಾ ಏಕದೇಶಸ್ಯಾಪಿ ತಥಾತ್ವಾಪತ್ತೇಃ ವಸ್ತುತಃ ಸಾಧ್ಯಯತ್ವ ಘಟಕಸ್ಯ ಸಮುದಾಯತ್ವಂ ಚ ಸ್ವತ್ರನಿಷ್ಠ ಯೋಜನಕತ್ವೇನಾನಿವೇಶಾದುಚಿತಾ
ನುಪೂರ್ವಿಕತ್ವಮಾತ್ರಂ ವಿವಕ್ಷಿತಂ ತೇದೇವ ಚ ಸಾಧ್ಯಯಾಂತರ್ಗತತ್ವಮೇಕದೇಶಸಾಧಾರಣಂ ಉಚಿತಾನುಪೂರ್ವಿಕತ್ವಂ ಚ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವ ರಹಿತಾದಿ ಘಟಿತ ವಾಕ್ಯ ಪಂಚಕಾನುಪೂ
ರ್ವಿ ವಿಶೇಷಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಭೇದ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾವಚ್ಛೇದಕತಾಯಾಃ ಘಟಕ ಸಮುದಾಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತತಯಾ ಏಕದೇಶಸ್ಯಾಪಿ ತದಾಶ್ರಯ
ತ್ವಾತ್ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿತ್ವ ವ್ಯವಚ್ಛೇದಂ ಅಪನಯ ವಿಶೇಷೋತ್ತರತ್ವ ವಿಶಿಷ್ಟಾನಾಂ ಘಟಕತಯಾ ನಿಗಮನಸ್ಯಾಪಿ ತಥಾತ್ವಾತ್ ತತ್ಪಾರ್ಣ ರಣ್ಯಮಕ್ಷತಮೇವೋಕ್ತ
ಧರ್ಮಸ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಯಾವಚ್ಛೇದಕತಾನ್ವಿತ ಏಕಮವಚ್ಛೇದಕಮಪರಂ ಚ ತದ್ವಿಶೇಷಣಂ ತನ್ನಿಷ್ಠ ಅವಚ್ಛೇದಕತ್ವ ನಿರವಚ್ಛೇದಕಂ ನ ತು ಸಮುದಾಯೇ ಅವಚ್ಛೇದಕತ್ವಂ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಿತ್ಯುಪಗ

మేచైతాదృశానుపూర్వీవిశేషప్రకారకనిశ్చయత్వసమనియతకారణతావచ్ఛేదకవిషయితాకత్వం వివక్షణీయం తాదృశ తాదృశానుపూర్వీవిశిష్టవైశిష్ట్యబుద్ధి
త్వావచ్ఛిన్నకార్యతానిరూపితకారణతాతదవచ్ఛేదకత్వం చ హేతుత్వాదినిష్ఠతిర్యక్త్వప్రకారకః ప్రతిజ్ఞాదివిషయితాయా దుర్వచత్వాపత్తేః వినిగమనావిరహాదితరవి
షయితానిరూపితత్వేన నిశ్చయత్వవిశిష్టత్వేన చ కారణీభూతజ్ఞానవిషయతానిరూపితవిషయితానాం కారణతావచ్ఛేదకత్వాత్ ప్రతిజ్ఞోత్తరహేతుత్వాదివిశిష్ట
వైశిష్ట్యబుద్ధిత్వావచ్ఛిన్ననిరూపితాం ప్రతిజ్ఞోత్తరహేతుత్వాదిజ్ఞానసాధారణకారణతాం తాదృశానుపూర్వ్యవచ్ఛిన్నస్వాశ్రయత్వావచ్ఛిన్నవైశిష్ట్యావగా
హిబుద్ధిత్వావచ్ఛిన్ననిరూపితాం తాదృశవాక్యత్వాదిప్రకారకజ్ఞానకారణతాం నాదాయోపాదానస్య అతిప్రసంగవారణీయకారణతాయాం తాదృశధర్మ
ప్రవృత్త్యాపత్తేరిత్యాశయేన విశేషణం చ తాదృశానుపూర్వీవిశేషావచ్ఛిన్నవైశిష్ట్యావగాహిబుద్ధిత్వావచ్ఛిన్ననిరూపితకారణతాయాం అపి న తాదృశానుపూర్వీవిశే
షప్రకారకనిశ్చయత్వసమనియతత్వసంభవః ప్రతిజ్ఞాత్వాదినా పదార్థాంతరఅవగాహి తాదృశానుపూర్వీప్రకారకజ్ఞానసమానాకారకజ్ఞానసాధారణత్వా
త్ తాదృశజ్ఞానస్య వాస్తవప్రతిజ్ఞాత్వవిషయకత్వేన తద్ఘటితతదితరానుపూర్వీప్రకారకత్వాదితి వాచ్యం ప్రతిజ్ఞాత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతానిరూపితహేతుత్వావచ్ఛి
న్నప్రకారతాతిక్రమేణ సమానత్వావచ్ఛిన్నవిషయతాపర్యంతం నివేశితత్వాత్ నిశ్చయత్వసమనియతత్వస్య వివక్షితత్వాత్ తాదృశనిశ్చయత్వస్య కృత్స్నసాధారణ్యా
న్నక్షతిః విరహాత్ న చైవం తాదృశప్రతిజ్ఞాద్యనంతర్భావేన తత్త్వం హేతుత్వాదవగాహతే యోగ్యతా తాదృశప్రతిజ్ఞాదివిషయితాయాః అనిరుక్తకారణతావచ్ఛేదక
తయా అప్రసంగాదూరత్వ ఇతి వాచ్యం ప్రమాప్రత్యక్షవిషయితాయా ఏవ నివేశనీయత్వాత్ ఇతి కృతం విస్తరేణ అవయవత్వం యథా సముదాయత్వావయ

೧।೫।ಅವ॥

೮ ಘದ

ಪೈಕದೇಶಸ್ಯ ವಾರಣಾಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಸ್ಯನ್ಯೂನತ್ವಮಿತಿ ಅಥ ಧೂಮವಾದ್ಯಾಗಕಥಾ ಪರ್ವತೋ ವಹ್ನಿಮಾನಿತ್ಯಾದಿ ನ್ಯಾಯಯೋಂತರ್ಗತ ಪ್ರತಿಜ್ಞೈಕದೇಶೇ ಧೂಮಾದಿತ್ಯಾದಿ ಭಾಗೇ ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ತ
ಸ್ಯಾಪಿ ಹೇತು ಪ್ರಯೋಜ್ಯ ಯೋಗ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಬೋಧಕತ್ವೇನ ಹೇತುಲಕ್ಷಣಾಕ್ರಾಂತ ತಯಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಸ್ಯನ್ಯೂನತ್ವಮತಾಪಿ ಕ್ರಾಂತತ್ವಾತ್ ನ ಚ ತದ್ಘಟಕ ಪಂಚಮ್ಯಾಃ ಪ್ರಕೃತ ಸಾಧ್ಯ
ನಿವೃತ್ತ ಸಾಧ್ಯ ಪ್ರತಿಬೋಧಕತ್ವಾಭಾವಾನ್ನ ವಕ್ಷ್ಯಮಾಣ ಹೇತುಲಕ್ಷಣಾಕ್ರಾಂತತ್ವ … ತ್ವಾದಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಏವಮಪಿ ಧೂಮವಾನ್ ವಹ್ನಿಮತ್ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಪರ್ವತೋ ವಹ್ನಿಮಾನಿತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಘಟಕತಾ ಶ್ರು
ತ ಭಾಗೇ ಅತಿಪ್ರಸಂಗಸ್ಯ ದುರ್ವಾರತ್ವಾದಿತಿ ಚೇನ್ನ ಪ್ರಕೃತ … ತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನ ವಿಶೇಷಣತಾಪನ್ನ ಪ್ರಕೃತ ಸಾಧ್ಯ ತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನ … ತ ಸಾಧ್ಯ ಬೋಧಕತ್ವಸ್ಯ ಸತಿ ಪ್ರಕೃತ ಹೇತುಃ
ತಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಹೇತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಹೇತು ವಿಷಯತಾ ಬಹಿರ್ಭೂತ ವಿಷಯತಾ ಶೂನ್ಯ ಬೋಧ ಜನಕ ವಾಕ್ಯತ್ವ ರೂಪ ಹೇತುತ್ವಸ್ಯ … ವಿವಕ್ಷಿತತಯಾ ನಾತಿಪ್ರಸಂಗಾತ್ ನಿಗಮನ ಘಟಕಸ್ಯ ತತ್ತದಿ
ತಿ ಭಾಗಸ್ಯ ವಾರಣಾಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ದರ್ಶಂತ ಜ್ಞಾನ ಬೋಧ ತಾತ್ಪರ್ಯ ವಿಷಯತಾ ಬಹಿರ್ಭೂತ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯತಾ ಸತ್ವೇನ ತದ್ವಾರಣಾತ್ ನನು ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಸ್ಯನ್ಯೂನತ್ವಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿ ಭಿನ್ನ
ನ್ಯಾಯ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞೈಕದೇಶ ಸಂಧಾರಣಮಪಿ ಘಟಕಸ್ಯ … ಜನ್ಯ ವೃತ್ತಿತಯಾ ಸಮುದಾಯ ವೃತ್ತಿತ್ವೇ ಏಕದೇಶ ವೃತ್ತಿತಾಯಾ ಅವಿದುರ್ವಾರತ್ವಾತ್ ಅಥ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಭಿ
ನ್ನ ಘಟಿತಾನುಯೋಗಿತಾವಚ್ಛೇದಕ ರೂಪವತ್ವಂ ತತ್ ತಾತ್ಪರ್ಯಂ ಚ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಾದಿಕಮೇವ ನ ತು ತದೇಕದೇಶ ಪರ್ವತ … ವರ್ತತ್ವ ದಿತ್ವಾದಿಕಂ ತದವಚ್ಛಿನ್ನೇ ವ್ಯಾಸಜ್ಯ ವೃತ್ತಿ
ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಾದ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನ ಘಟಿತ ಪರ್ಯಾಪ್ತತ್ವಾತ್ ಇತಿ ಚೇನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೈಕದೇಶೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಾದ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನ ಘಟಿತ ಪರ್ಯಾಪ್ತತ್ವಾಭಾವಃ … ವಚ್ಛಿನ್ನ ಘಟಿತ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಾದ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನೇಪಿ ಸತ್ವಾತ್
ಸಂಭವಾತ್ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಾದ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನ … ನಿರೂಪಿತ ಕಾರಣತ್ವಸ್ಯ ಸಮುದಾಯ … ದೇಶಾನತಿರಿಕ್ತತ್ವಾತ್ ನಹಿ ವ್ಯಾಸಜ್ಯ ವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನಾನುಯೋಗಿತಾಕ ಏಕದೇಶ ಘಟಃ … ಘಟಪಟೌ …
ನ ಘಟ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತೀತೇರಪ್ರಸಿದ್ಧೇಃ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿ ಘಟಿತ … ತಾನುಯೋಗಿತಾವಚ್ಛೇದಕಂ ಯದ್ಯದ್ರೂಪಂ ತದವಚ್ಛಿನ್ನಾನುಯೋಗಿತಾಕ ಘಟಕ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾವಚ್ಛೇದಕ ಧರ್ಮವತ್ವ ವಿವಕ್ಷಣೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ

హేత్వాదిసముదాయేతి వ్యాప్తిః తాదృశసముదాయత్వావచ్ఛిన్నప్రతిజ్ఞాత్వావచ్ఛిన్నాభావదాసత్వాత్ తాదృశసముదాయత్వస్య నిరుక్తరూపాణాం తన్మధ్యే తత్త్వేన తాదృశస
కలధర్మావచ్ఛిన్నానుయోగితాకభేదప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వాత్ ప్రతిజ్ఞాత్వాదేరవచ్ఛిన్నానుయోగితాకభేదప్రతియోగితావచ్ఛేదకం యద్యత్తదవచ్ఛిన్నప్రతియోగి
తాకభేదానుయోగితావచ్ఛేదకత్వేనాపి తాదృశధర్మవిశేషణేనాపి నాతిగౌరవమతో లఘులక్షణాంతర ~~ప్రతిజ్ఞాద్యఘటకత్వ~~మితిసం। అథ తావద్భిన్నసముదా
యరూపప్రతిజ్ఞాదిఘటకతావచ్ఛేదకత్వస్య నాంఘ్రేః ప్రతిజ్ఞాదౌ ఘటత్వాః ఏకదేశఘటితసముదాయనష్టత్వాసమేనైవ ఏతల్లక్షణానుసరణాత్ నచప్రతిజ్ఞాదిఘటక
తావచ్ఛేదకధర్మవత్త్వనివేశాన్న దోషః ప్రతిజ్ఞాత్వాదేః ప్రతిజ్ఞాదిఘటకతావచ్ఛేదకత్వేన తావదన్యవాక్యసముదాయలక్షణస్య సముదాయలక్షణానుదయే త్యాదివాక్యం ప్రతిజ్ఞాది
ఘటకేన ప్రమేయత్వాదినా తదేకదేశానివేశాత్ తద్భిన్నఘటకతావచ్ఛేదకతయా తద్రూపసముదాయఘటకదేశాతివ్యాప్తేః నచనాన్యయాం తర్కత్వేసతి ద్వే
నుషంగేన తాదృశరూపస్య నాన్యయత్వవ్యాపృతాలాభాన్న ప్రమేయత్వాదికసముదాయదోషఇతి వాచ్యం తావతాపి తావద్భిన్నేష్టత్త్వప్రత్యక్షత్వాదికసముదాయ
తివ్యాప్తిదుర్వారత్వాత్ నచప్రతిజ్ఞాదిఘటకతావచ్ఛేదకం యద్యద్రూపం తదవచ్ఛిన్నభేదకూటసమానాధికరణాన్యయత్వవ్యాప్యధర్మవత్త్వనివేశేన సా
మాన్యం జన్యంతత్త్వప్రత్యక్షత్వాదీనాం ప్రతిజ్ఞాదిఘటకతావచ్ఛేదకత్వత్త్వఘటప్రత్యక్షత్వవన్యత్వవ్యాప్యజాతివిశేషాణామవచ్ఛిన్నభేదసమానాధికరణత్వాత్ తావచ్ఛేదకఘ
టప్రత్యధికరణప్రసిద్ధావపి తావచ్ఛేదకానాం ప్రత్యేకసమానాధికరణస్య ధర్మవిశేషణాత్వాత్ ప్రతిజ్ఞాత్వాదీనాం భిన్నాధికరణాంతర్భావేన తావచ్ఛేదకానాం
నాధికరణస్య సత్త్వేన ఉపపత్తిరితి వాచ్యం ఎవమపి ప్రతిజ్ఞాదిఘటకవర్ణాద్యయాతివ్యాప్తిద్యాత్వాదేర్భిన్నభిన్నాధికరణాంతర్భావేన తావద్భిన్నఘటసమానాధికరణ

॥ಗ॥ಅಮ॥

೯

೭

ತಯೋ ವರ್ಣ್ಯಯೋರ್ದಾವತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ಸಾಧ್ಯಯೋರ್ಘಟಕತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವೇನ ಧರ್ಮಸ್ಯ ವಿಶೇಷಣೀಯತಯಾ ನೋಕ್ತ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಕ್ರಮಾಂತರಾಯಾಂ ತತ್ಪ್ರಸಕ್ತಃ ತಾದೃಶ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿದಾನಾಂ ತಾಂ
ವರ್ಣ್ಯನಿರ್ಣಾಂ ಸಾಧ್ಯಯುಕ್ತೇ ತೇವಲಾನಿವೇಶೇನ ತತ್ಸಾಧ್ಯಘಟಕತಾನವಚ್ಛೇದಕತಾವದಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಏವಂ ಸತಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಘಟಕತಾವದಿ ಸಮುದಾಯನಿವಿಷ್ಟ ವರ್ಣಾನಾಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಪಂಚಕನಿಷ್ಠ ಸಮು
ದಾಯತ್ವರೂಪಸಾಧ್ಯಯುಕ್ತವಿಶಿಷ್ಟೇ ಶರೀರೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಾದಿ ನೈವ ನಿವೇಶಾತ್ ತಾದೃಶ ಸಮುದಾಯತ್ವಸ್ಯ ಘಟಕತಾನವಚ್ಛೇದಕತ್ವಾತ್ ತಾದೃಶ ಸಮುದಾಯತ್ವವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಪ್ರಸಕ್ತ್ಯವಿಶೇಷ್ಯ
ಧರ್ಮೈಯತ್ಥಾರ್ಥ್ಯಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾವಿಘಟಕತಾನವಚ್ಛೇದಕಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಏವ ಸಿದ್ಧ್ಯಂತಾರ್ಥಃ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಘಟಕತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಂ ನ ತ್ವನವಚ್ಛಿನ್ನಾ ವಿಷಯಕ ಪ್ರತೀತಿ ವಿಷಯ
ತಾವಚ್ಛೇದಕಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಾದಿಕತ್ವಂ ಲಿಪಿತು ಸಿಧ್ರಿಯ ವಿಷಯಕ ಪ್ರತೀತ್ಯವಿಷಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಾಶ್ರಯಕತ್ವಮೇವ ತಾದೃಶಾವಚ್ಛೇದಕತಾವಚ್ಛಿನ್ನಘಟಕತಾನಿರೂಪಣಾ
ಧಿಕರಣತ್ವಂ ತಾದೃಶಾವಚ್ಛೇದಕಘಟಕತಾವತ್ವಮೇವ ವಾ ಧರ್ಮೇಣ ವಿಶೇಷ್ಯಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞೈಕದೇಶಾ ವಿಷಯಕಪ್ರತೀತ್ಯಂತಃ ದೇಕದೇಶಾಂತರಸ್ಯ ಅವಗಾಹನೇನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವವ್ಯಾಪ್ತ್ಯವಚ್ಛೇದಕ
ವಿಷಯಕಪ್ರತೀತ್ಯವಿಷಯತ್ವಾಸತ್ವೇಪಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಾಶ್ರಯ ತತ್ತದ್ವ್ಯಕ್ತೌ ತತ್ತದ್ವ್ಯಕ್ತಿವಿಷಯಪ್ರತೀತ್ಯವಿಷಯತ್ವಸ್ಯ ತತ್ತದ್ವ್ಯಕ್ತಿವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಘಟಕತಾನವಚ್ಛೇದ
ಸಂಭವಾತ್ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾವಿಘಟಕತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಂ ಏವಂ ಯೇನ ರೂಪೇಣ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಶರೀರೇ ಏಕದೇಶಸ್ಯಾನಿವೇಶಃ ತದೇಕದೇಶವೃತ್ತಿ ತಾದೃಶರೂಪನಿಷ್ಠಾಪಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಘಟಕತಾ
ವಚ್ಛೇದಕತಾವತ್ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಘಟಕ ವರ್ಣಯೋರ್ದ್ವಿವೃತ್ತ್ಯನುತ್ತರ ತ್ವಾದೇರಪಿ ತಥಾತ್ವೇನ ತದ್ವೃತ್ತಿ ದ್ವಿತ್ವಾದೇಸ್ತದವಚ್ಛೇದಕಸಮುದಾಯಘಟಕತ್ವಾದ್ ತಾದೃಶವರ್ಣದ್ವ
ಯಾದಿವೃತ್ತಿ ದ್ವಿತ್ವಾದಿನಾಮಪಿ ನಿರುಕ್ತಪ್ರತಿಜ್ಞಾವಿಘಟಕತಾವಚ್ಛೇದಕತಾಕ್ರಾಂತತ್ವೇನ ಅವಚ್ಛೇದಕಘಟಕಾಂತ ವತ್ವಾಭಾವಾತ್ ನ ತದುಪಾದಾನ ಪ್ರಸಂಗಃ ಅತ್ರ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಘಟಕ
ತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಘಟಕತಾನಿರೂಪಕಾಧಿಕರಣತ್ವಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಘಟಕತಾನವಚ್ಛೇದಕತ್ವಸ್ಯ ಧರ್ಮವಿಶೇಷಣತ್ವೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಹೇತ್ವಾದಿ ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯತ್ವಸ್ಯ ಸ್ವಾಶ್ರಯ ವಿಷ

ಪ್ರತಿಜ್ಞಾವಿಘಟಕತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಸ್ಯ

యత్కించిద్విషయప్రతిజ్ఞాదికతయా తద్ఘటకతావచ్ఛేదకత్వేన తాదృశసముదాయస్య యాదృశత్వేన వ్యుత్పన్నతమత్వాదిరూపనిరుక్తప్రతిజ్ఞాదిఘటకతావ
చ్ఛేదకతావచ్ఛిన్నభేదాసమానాధికరణత్వేన తద్వారణాయోపాత్తస్య విశేష్యదళస్య వైయర్థ్యప్రసంగః । యదిచ నిరుక్తప్రతిజ్ఞాదిఘటకయావద్వర్ణవృత్తిత్వా
సజాతీయభేదావచ్ఛిన్నభేదాసమానాధికరణత్వం తాదృశప్రతిజ్ఞాత్వాదిఘటకత్వేన ప్రతిజ్ఞాత్వాద్యవసత్త్వేన అసంభవప్రసంగాత్ ప్రతిజ్ఞాత్వాదిపర్యాప్త్య
ధికరణవిషయకప్రవృత్తివిషయతావచ్ఛేదకత్వం ఘటకతావచ్ఛేదకశరీరే నివేశనీయం అవచ్ఛేదకత్వం చ తాదృశయత్కించిద్వర్ణవృత్తివిషయతాశూన్యవృత్తిత్వం
తేన ప్రతిజ్ఞాదిఘటకయావద్వర్ణవృత్తిత్వమత్వాదినా ప్రతిజ్ఞాదిఘటకత్వాపన్నవర్ణవిషయకప్రవృత్తివిషయతాయాః స్వరూపసంబంధరూపావచ్ఛేదకత్వ
స్య తాదృశసముదాయత్వేనాధారణత్వేపి న క్షతిః యత్కించిద్వృత్తిత్వనివేశాత్ ప్రతిజ్ఞాఘటకయావద్వర్ణత్వేనావచ్ఛిన్నప్రతిజ్ఞాత్వాదిపర్యాప్త్యధికరణవిషయక
ప్రవృత్తివిషయతావచ్ఛేదకత్వేన తాదృశవిషయతాశూన్యత్వాప్రసిద్ధావపి న క్షతిః ఏవంచ ప్రతిజ్ఞాత్వాదిసముదాయత్వవ్యాప్యతాదృశసముదాయత్వవ్యా
పకాన్యతమత్వస్యైవాన్న ప్రతిజ్ఞాదిఘటకతావచ్ఛేదకత్వం ప్రతిజ్ఞాత్వాదివత్ ప్రతిజ్ఞాత్వపర్యాప్త్యధికరణవిషయకప్రవృత్తివిషయతావత్త్వాత్
త్వాదితి తాదృశసముదాయవారకతయా విశేష్యదళసార్థక్యమిత్యప్యపాస్తం తథాపి ప్రతిజ్ఞాత్వాద్యభావయోఘటితత్వముపేక్ష్యత ఉభయఘటక
భాగద్వయాఘటితత్వమపేక్ష్య తన్నివేశనమనర్థకంతత్త్వేన నివేశసంభవే ప్రతిజ్ఞాత్వాద్యభావఘటకపతితయభాగఘటితసముదాయేపి యదితత
దేకవరామరఘటకటితపయభాగఘటితసముదాయసాంప్రసంగాయాతత్రైవ ప్రథమసముదాయత్వేనైవ ప్రతిజ్ఞాత్వాద్యభావపర్యాప్త్యధి

గా॥అవ॥

౧౦

కరణో విషయకప్రతీతివిషయమాత్రవృత్తిత్వేన ప్రతిజ్ఞాహేత్వాద్యఘటకతావచ్ఛేదకత్వాత్ అవ్యవహితత్వాదేకతరఘటకతావచ్ఛేదకత్వాత్ నాతిప్ర
సంగః సంభవతి। తత్ సత్వం ప్రతిజ్ఞాత్వాదిపర్యాప్త్యధికరణవిషయకత్వాభావం ప్రతీతౌ ప్రత్యక్షస్య వ్యాప్యత్వతద్విషయతావచ్ఛేదకత్వదాసధర్మాణామవ్యవహితే
అపితు తత్తద్విషయకత్వాభావకూటవిశిష్టతత్ప్రతీతివిషయతావచ్ఛేదకత్వమేవ ఏవం చ ప్రతిజ్ఞైకదేశహేతుసముదాయే హేత్వేకదేశే ప్రతిజ్ఞాసముదాయే
వాతిప్రసంగవారణాయ భానవ్యయనివేశనం అన్యథాతాదృశసముదాయత్వావచ్ఛిన్నవిషయతాకప్రతీతేః ప్రతిజ్ఞాత్వాదేకతరపర్యాప్త్యధికరణవిషయకత్వేని
యమేన తత్త్వపర్యాప్త్యధికరణవిషయకత్వాభావకూటవత్వవిరహేణ ప్రతిజ్ఞాదిఘటకతావచ్ఛేదకత్వవిరహాత్ తత్తత్సముదాయస్య ప్రతిజ్ఞాహేత్వన్యతర
యాఘటితత్వాపత్తేః అప్రసంగస్య దుర్వారత్వాత్ ఆత్మవంసత ప్రతిజ్ఞాఘటకతావచ్ఛేదకత్వస్య హేతుత్వాదిసాధారణ్యవారణాయోపాత్తం స్వప్రతీయావిష
యకప్రతీతివిషయప్రతిజ్ఞాదికత్వవిశేషణమనర్థకం తేహి తత్వాదేః ప్రతిజ్ఞాద్యవిషయకప్రతీతివిషయతావచ్ఛేదకత్వేపి హేత్వాదివిషయకత్వాభా
వఘటితాభావకూటవత్ తత్ప్రతీతివిషయతావచ్ఛేదకత్వవిరహేణ నిరుక్తప్రతిజ్ఞాదిఘటకతావచ్ఛేదకత్వవిరహాత్ తత్వాదితి చేత్ ప్రకృతే పరిత్యాజ్యమేవ తత్ పరం
తు ధూమాద్వాలోకవాన్ పర్వతో వహ్నిమాన్ ధూమాదిత్యాదౌ ప్రతిజ్ఞాద్యేకదేశహేతుసమానాకారభావే ప్రకృతే హేతుతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నస్య హేతువిశేషితే హేతుత్వప్రతి
పాదకత్వరూపనష్టాయావయవత్వాఘటితే హేతుత్వసత్వేన తత్ప్రతీతేర్హేతువిషయకత్వాభావఘటితాభావకూటవత్వాభావాత్ ప్రసక్తాయా అతిప్రసక్తేర్వారణీయ
తదర్థం వృత్తం పూర్వోపదర్శితమేవేతి హేతుత్వం నివేశనీయం। అథ ప్రతిజ్ఞాత్వాదిపర్యాప్తస్యసముదాయే సత్వే తదేకదేశే ఘటితత్వపర్యాప్త్యధికరణతాయా అక్ష తత్వాదికతే

శ్చ విషయక ప్రతీతేస్తద్వ్యాప్త్యాపత్త్యా ఘకరణవిషయకత్వం ఘట ఇతి ప్రతిజ్ఞాత్వాదివ్యాపక విషయతాకాన్యత్వం ప్రతిత్వానికత్వం ప్రత్యాసన్నే ప్రతిజ్ఞాదివిషయి
తాయామపి ప్రతీతేః ప్రతిజ్ఞాత్వావచ్ఛిన్నవ్యక్త్యంతరావిషయకత్వేన ప్రతిజ్ఞాత్వవ్యాపకవిషయతాకాన్యత్వేన ప్రతిజ్ఞాత్వస్య తాదృశప్రతీతివిషయతావచ్ఛేదకత్వం దుర్వా
రమితి చేన్న స్వవిషయతానతిరిక్తవృత్తి ప్రతిజ్ఞాత్వాన్యప్రతీతేర్నివేశాత్ ప్రతిజ్ఞాత్వత్వ స్వభిన్నప్రతిజ్ఞాత్వస్య ఘటనపి తత్ర ప్రతిజ్ఞాత్వాశ్రయ యావత్వ విషయకప్ర
తీతేః స్వవిషయతానతిరిక్తవృత్తితాదృశప్రతిజ్ఞాత్వకతయాన్యవచ్ఛిన్నప్రతిజ్ఞాత్వస్య నిరుక్తప్రతీతివిషయతానవచ్ఛేదకత్వాత్ వస్తుతస్తు ప్రతిజ్ఞాత్వత్వవ్యాప్తి
ఘటకపంచకానుయోగితావచ్ఛేదకత్వమేవ ప్రతిజ్ఞాదిఘటకతావచ్ఛేదకత్వం సముదితప్రతిజ్ఞాహేత్వేకదేశవృత్తిసముదాయత్వస్య హేత్వాదిఘటకానుయోగి
తావచ్ఛేదకత్వేపి ప్రతిజ్ఞాఘటకఘటితఘటకపంచకానుయోగితావచ్ఛేదకత్వవిరహాత్ ప్రతిజ్ఞాదిఘటకతావచ్ఛేదకత్వేన తత్సముదాయత్వమిదాయోతిప్ర
సంగస్స్వావారకతయా విశేష్యదలేనాప్యుపన్యస్తం తన్నివేశే సాధ్యత్వమిత్యవధేయం న చ ప్రతిజ్ఞాదిఘటక యాంశత్వం [illegible] వ్యాప్య జన్యవృత్తిధర్మస్య ప్రతిజ్ఞాఘటకానుయో
గితావచ్ఛేదకత్వం తథాపి [illegible] ద్రవ్యత్వాదివృత్త్యయోగాత్ [illegible] వృత్తిధర్మస్యైవ వ్యాప్యజన్యవృత్తిధర్మాధికరణం తావచ్ఛేదకత్వేన తదవచ్ఛిన్నఘటకానుయోగితావచ్ఛే
దకతావాత్ అవ్యాప్యజన్యవృత్తిరస్య [illegible] వృత్తి ధర్మనిరుక్తతాదృశధర్మపర్యాప్త్యధికరణే ప్రతిజ్ఞైకదేశే వ్యవయవత్వవ్యవహారాపత్తిరితి వాచ్యం తాదృశధర్మస్యాపి
వ్యాప్యజన్యవృత్తిత్వేన విశేషణీయత్వాత్ ఏతేన ప్రతిజ్ఞాదిఘటకతావచ్ఛేదకత్వం [illegible] నామధికరణ నిష్ఠనధికరణవృత్తి ప్రతిజ్ఞాత్వాదికం [illegible] న సగమ
ప్ర నతాదృశత్వం యుక్తివిశిష్టతామేనం తద్ఘటానాం నివేశనియత్వరూపం మహాకాలవాత్ ప్రతిజ్ఞాహేత్వాదిసముదాయవారణాయ అభ్రమే తత్వాదిఘటయఘటకాభా

ಗಾಕ॥ಅವ॥ ದ್ವಯೋ ವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮವತ್ವಾಪ್ರಸಂ ತಥಾ ಚ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿ ಘಟಕತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವೇನ ಉಭಯಘಟಕಭಾಗದ್ವಯೋ ವೃತ್ತಿಯೋರ್ಧರ್ಮಸ್ಯ ದ್ವಿತ್ವಂ ಫಲದ್ವಯೋಃ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ
ದ್ವೈತೈಕಾವಯವಘಟಕಭಾಗದ್ವಯಸ್ಯಾಪಿ ಉಪತ್ತಿಂ ಬಿಡುಭಯ ಘಟಕತಾವಚ್ಛೇದಕಸಂಭವ ಇತ್ಯತಃ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಹೇತ್ವಾದ್ಯುಭಯ ಚತುಷ್ಟಯಸ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಯೋಭಯಪದಾರ್ಥತಾ
೧೧ ಮಾಹ ಉಭಯತ್ವೇತಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಕ್ತವ್ಯಮಿತ್ಯಂತ್ಯೇನಾನ್ವಯಃ ಇತಿ ಇತಿ ರೀತ್ಯಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಹೇತ್ವಾದ್ಯನ್ಯತರಪಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಹೇತೂಭಯತ್ವಾವಿನಾಶ ಘಟಕತಾವಚ್ಛೇದಕ ವಿಶೇಷಣತಾ ತಾಂ ತ್ವ
ಘೋಭಯಘಟಕಭಾಗದ್ವಯಾಪ್ರಸಿದ್ಧೇಃ ಚಿಂತ್ಯಪ್ರಾಪ್ತೈಕಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಹೇತುತ್ವಾದಿನಾ ತಥಾ ಚ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಘಟಕಯೋರ್ಭಾಗಃ ಉಭಯತ್ವೇ ಹೇತುಘಟಕಸ್ಯ ದುರ್ಘಟ ಯಾ ಘಟಿತತ್ವೇ
ಧ್ಯ ಮಿತಿ ಕ್ರಮೇಣ ಘಟಿತತ್ವ ಚತುಷ್ಟಯಂ ನಿಯಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಹೇತ್ವಾದ್ಯೈಕದೇಶಘಟಿತತ್ವಸಮುದಾಯವಾರಣಾಯ ಘಟಕಭಾಗನಿವೇಶನಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿ ಘಟಕತ್ವಂ ಚ ಏಕದೇಶಸಾಧಾ
ರಣಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಾದ್ಯಾ ಚತುಷ್ಟಯತ್ವಂ ತಥಾ ಚ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಾಶ್ರಯ ಹೇತುತ್ವಾಶ್ರಯ ಉಭಯಾ ಪ್ರತಿತ್ವಾದಿರೂಪವಿಶೇಷಣ ಚತುಷ್ಟಯಂ ಧರ್ಮವಿಶೇಷಣಂ ಪರ್ವತವಹ್ನಿ
ಮಾನ್ ಸ್ವಾಪಂ ಧೂಮಾತ್ ಮಾಂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ ಸ್ವಧರ್ಮ ಪರ್ವತೋ ವಹ್ನಿಮಾನ್ ಧೂಮಾದಿತ್ಯಾದಿನ್ಯಾಯ ಘಟಕಪ್ರತಿಜ್ಞಾಯಾಮವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ತನ್ನ್ಯಾಯ ಹೇತುಲಕ್ಷಣಾಕ್ರಾಂತ ಭಾಗದ್ವಯ
ನಿವೇಶಃ ಘಟಿತತ್ವಾಪತ್ತೇಃ ತದ್ವ್ಯಾವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರಯೋಜನ ದರ್ಶಿತ ಹೇತುತ್ವ ನಿವೇಶನೇ ಅಯಂ ಪದಾನುಷಂಗಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತ ತತ್ರ ಚ ವಚನೇ ಚ ಅವ್ಯಾಪ್ತಿ ದುರ್ವಾರೈವ ತೇನ್ಯಾಪ್ತವಚನಯ ಘಟಕೇ
ನಾಯಂ ಪದೇನ ಚ ವಚನಯನ್ಯ ತದ್ಘಟಕೇ ನ ತೇನ ಘಟಿತತ್ವಾದಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಅನುಷಂಗಪ್ರಕ್ಷೇಪೇ ವಚನಯ ಘಟಕಭಾಗನಿಗಮನಘಟಕಭಾಗದ್ವಯೇ ಘಟಿತತ್ವ ಶರೀರೇ ಚ ವಚನಯಾ ಘಟ
ಕತ್ವೇನ ನಿಗಮನಘಟಕತ್ವನಿಗಮನಾಘಟಕತ್ವೇನ ಚೋಪನಯ ಘಟಕತ್ವ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾಚಕಪದಾತಿರಿಕ್ತತ್ವೇನ ವಾ ಭಾಗದ್ವಯಸ್ಯ ನಿವೇಶನೀಯತ್ವಾತ್ ಅಯಂ ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿ ದಿತ್ಯಾದಿ ಭಾಗ
ದ್ವಯ ವೃತ್ತಿತ್ವಂ ತತ್ರೈವ ವಾರಣಾತ್ ಸ್ವಾನಾಶ್ರಯಾಂತರಿತ ಭಾಗದ್ವಯ ವೃತ್ತಿತ್ವೇನ ಚ ತ್ವೇನ ಚ ಧರ್ಮೋ ವಿಶೇಷಣೀಯಃ ತೇನ ಹೇತ್ವಾದ್ಯಂಶ ಪರಿತ್ಯಾಗೇನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಾಹರಣಾದಿ ಸಮುದಾ

యేన్యాయాం తర్కత్రైనా ఆశ్రయణః వస్తు తస్య ప్రతిజ్ఞాహేత్వాద్యాపాదకత్వాదిపరం ప్రతిజ్ఞావ్యతిరిక్తపరం తథా సోదాహరణోదిః ప్రతిజ్ఞావ్యతిరిక్తత్వాన్నదోషః
ప్రతిజ్ఞావ్యతిరిక్తపక్షే కథం చ ప్రతిజ్ఞాత్వైకదేశవ్యాప్యత్వం ప్రతిజ్ఞాత్వాద్యనాశ్రయత్వమేవ పర్యవసితం ఇతి చేత్ యథాతి దిక్ వయోలక్షణశాబ్దజ్ఞానకారణశాబ్దజ్ఞానాంత
ం అనృతతద్వ్యాసాంగతరూపేణావయవప్రతిపాద్య తత్తద్విశిష్టార్థవిషయకశాబ్దబోధపరం అతోనానవకాశః తాదృశబోధజనకానాం వాక్యానామనృతమత్వే
నానుగమే వ్యాసజ్యవృత్తిధర్మావచ్ఛిన్నానుయోగితాకాన్యోన్యాభావ నభ్యుపగమే పూర్వోక్తదర్శిత అనుపపత్తిప్రసంగాత్ శాబ్దబోధానామేవాకాంక్షా నృతమత్వేనాపా
దానం యుక్తత్వాత్ ఇత్యరుచి ప్రాయేణాన్యతోవయవలక్షణమన్యథా వ్యాచక్షాణానాం తేషాం బిన్నతమాహ ప్రతిజ్ఞాప్రతిపాద్యత విశిష్ట్యని వేశనీయానాం విశిష్టా
ర్థవిశేషాణాం సాధ్యవిశిష్టపక్షాదీనాం పరిచాయకమాత్రమితి తత్ న తు ప్రతిజ్ఞాది ప్రతిపాద్యత్వేన తేషాం నివేశః విశిష్టార్థవిశేషమనంతభావ్య ప్రతిజ్ఞాత్వాదీనాం దుర్నిర్వ
చనీయతయా తేషాం విశిష్య నివేశనావశ్యకత్వే తత్తద్విశిష్టార్థబోధజనకవాక్యప్రతిపాద్యత్వేన తత్తద్విశిష్టార్థానివేశస్య అసంభవిష్టనేనాభిప్రాయపురస్తాదుక్తత్వాత్ ఏక
త్ర స్వాపనామ్నైవ తత్తదిత్యుక్తం ... త్రనానావయవజనకసమూహాలంబనబోధం ప్రతిజ్ఞాహేత్వాదిజన్యవిశిష్టార్థబోధం చాదాయ తజ్జనకస్య ముదాయేతివ్యాప్తిః తత
త్తద్విశిష్టార్థబోధనిష్ఠ తత్తదేకదేశబుద్ధిత్వావచ్ఛిన్నజనకతానిరూపితజనకతాశ్రయ అవయవైకదేశే నాతివ్యాప్తిరితివాచ్యం తత్తద్విశిష్టార్థవిషయకశాబ్దబుద్ధి
త్వావచ్ఛిన్నజనకతాయా నృతమత్వేనాంగీకారాత్ యతన్నిరూపితజనకతావచ్ఛేదకధర్మపర్యాప్త్యధికరణతాయాం నివేశనీయతాత్ తాదృశధర్మస్య వర్ణత్వాదిరూప
నిత్యాదివాక్యత్వమేవ వాక్యత్వస్య పూర్వప్రసజ్యవృత్తితాన్నైకదేశాతివ్యాప్తిః తాదృశశాబ్దబుద్ధిత్వావచ్ఛిన్నత్వం చ తాదృశశాబ్దబుద్ధిత్వవ్యాప్త్యనవచ్ఛేదకత్వం అతః
తాదృశ

॥ನ॥ಅವ॥ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಹೇತುಸಮುದಾಯೋದೇಃ ಸಾಧ್ಯವಿಶಿಷ್ಟಪಕ್ಷಾವಗಾಹಿಶಾಬ್ದತ್ವಘಟಿತಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನಜನಕತ್ವೇಪಿ ನಾತಿಪ್ರಸಂಗಃ ಶಾಬ್ದಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಜನಕತಾಮತೇತು ತಾದೃಶಜನಕತಾಯಾಂ
ವಿಷಯಿತಾಸಂಬಂಧೇನ ಯಾದೃಶಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನಂ ಯಾದೃಶಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಷಯಕತ್ವಂ ವಾ ಅವಚ್ಛೇದಕಂ ತಾದೃಶಧರ್ಮಪರ್ಯಾಪ್ತ್ಯಾಶ್ರಯತ್ವಂ ವಿವಕ್ಷಣೀಯಮಿತಿ ನಾಸಂಭವಃ ತಾ
೧೨ ದೃಶೋ ಧರ್ಮಃ ಪರ್ವತೋ ವಹ್ನಿಮಾನಿತ್ಯಾದಿ ವಾಕ್ಯತ್ವಮೇವ [illegible]ಕಾಂಕ್ಷಾದಿಮತ್ಪದಸಮೂಹತ್ವರೂಪ ವಾಕ್ಯತ್ವಮೇವ ವ್ಯಾಸಜ್ಯವೃತ್ತಿ ತದವಚ್ಛಿನ್ನವಿಷಯಕಜ್ಞಾನತ್ವೇನ
ನ ಶಾಬ್ದಬುದ್ಧಿಜನಕತ್ವಂ ಸಮೂಹೇ ತಜ್ಜ್ಞಾನಸ್ಯಾನುಪಯುಕ್ತತ್ವಾತ್ ಕಿಂತ್ವಾನುಪೂರ್ವೀವಿಶೇಷಾತ್ಮಕಾಕಾಂಕ್ಷಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಷಯಕಜ್ಞಾನತ್ವೇನೈವ ತತ್ರ ಹೇತುತ್ವಂ ಆನುಪೂರ್ವೀವಿಶೇಷಶ್ಚ ಏಕವರ್ಣ
ನಿಷ್ಠಾಪರವರ್ಣಾನಂತರ್ಯರೂಪೋ ನ ವ್ಯಾಸಜ್ಯವೃತ್ತಿರಿತ್ಯೇಕದೇಶಾತಿಪ್ರಸಂಗೋ ದುರ್ವಾರಃ ಸ ಚ ತಾದೃಶಜನಕತಾವಚ್ಛೇದಕೀಭೂತವಿಷಯಿತಾನಿರೂಪಕವರ್ಣಸಮುದಾಯತ್ವಮೇವ ವಿ
ವಕ್ಷಣೀಯಮತೋ ನಾತಿಪ್ರಸಂಗ ಇತಿ ವಾಚ್ಯಂ ತತ್ರ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿವೃತ್ತಿಭಿನ್ನಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಘಟಕವರ್ಣಾನಾಮಪಿ ತಾದೃಶಸಮುದಾಯಘಟಕತಯಾ ಸ್ಯಾದವಯವತ್ವಾತ್ತಾದೃಶಸಮುದಾಯತ್ವಪ
ರ್ಯಾಪ್ತ್ಯೈಃ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮವಯವತ್ವವ್ಯವಹಾರಾನುಪಪತ್ತೇಃ [illegible]ಂ ತಾದೃಶಬೋಧಜನಕತಾವಚ್ಛೇದಕೀಭೂತಯತ್ಕಿಂಚಿಜ್ಜ್ಞಾನೀಯವಿಷಯತಾನಿರೂಪಕವರ್ಣಸಮುದಾಯತ್ವಸ್ಯ ವಿವಕ್ಷಣೀಯತ್ವೇ ತಾದೃ
ಶಂ ಜ್ಞಾನಂ ತತ್ತಜ್ಜನಕತಾವಚ್ಛೇದಕಾನುಪ್ರವಿಷ್ಟತ್ವೇನ ವಿಶೇಷಣೀಯಂ ತೇನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಹೇತ್ವಾದಿಸಮುದಾಯಸ್ಯ ನಾತಿವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ನ ಚೈವಂ ಹೇತ್ವರ್ಥಪ್ರತಿಪಾದಕಭಾಗಘಟಿತಪ್ರತಿಜ್ಞಾ~~[illegible]~~
ಯತ್ವಜ್ಞಾನ ವಿಶೇಷಣ ವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ತದ್ವಿಷಯಕಜ್ಞಾನೇ ಹೇತ್ವರ್ಥಬೋಧಜನಕತಾನಿರೂಪಿತಾವಚ್ಛಿನ್ನ[illegible]ವಾಕ್ಯಂ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯವ್ಯಾಪಕ ಕಥಂ ವಾನಾಪನ್ನಜನಕತಾವಚ್ಛೇದಕಾನುಪ್ರವಿಷ್ಟತಾಯಾ ವಿಶೇಷಣೀಯತ್ವಾತ್ ವಸ್ತುತ
ಸ್ತು ಸ್ವಪ್ನವತ್ವಚ್ಛೇದಕವಿಷಯಿತಾವಚ್ಛಿನ್ನತಾದೃಶಜನಕತಾನಾಶ್ರಯತ್ವಂ ಜ್ಞಾನೇ ವಿಶೇಷಣಂ ದೇಯಂ ಸ್ವಂ ಜನಕತಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಹೇತೂದಾಹರಣಾದಿ ವಿಷಯಕಜ್ಞಾನಂ ಚ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಿಶಿಷ್ಟಾ
ರ್ಥಬೋಧಜನಕತಾನವಚ್ಛೇದಕೀಭೂತಹೇತ್ವಾದಿವಿಷಯಿತಾವಿಶಿಷ್ಟತಾದೃಶಜನಕತಾಶ್ರಯ ಏವ ಧೂಮವಾನ್ ಆಲೋಕವಾನ್ ಪರ್ವತೋ ವಹ್ನಿಮಾನಿತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಮಾತ್ರವಿಷಯಕಜ್ಞಾನಂ

ಜನಕತಾವೃತ್ತಿ ವಿಶಿಷ್ಟಜನಕತಾಶ್ರಯಃ ತನ್ನಿಷ್ಠಾವ್ಯರ್ಥಬೋಧಜನಕತಾವಚ್ಛೇದಕವಿಷಯಿತಾಯಾ ಅಪಿ ವಿಶಿಷ್ಟಪ್ರತಿಜ್ಞಾರ್ಥಬೋಧಜನಕತಾಯಾಂ ಅವಚ್ಛೇದಕತ್ವಾತ್ ಏತೇನ ವ್ಯಾಪ್ಯವ್ಯಾಪಕಭಾವಾನಾಪನ್ನಧರ್ಮಾವಿ
ಧಜನಕತಾವ್ಯಯಶೂನ್ಯತ್ವಪ್ರವೇಶೇ ಧೂಮಾದಾಲೋಕವಾನ್ ವಹ್ನಿಮಾನ್ ಧೂಮಾದಿತ್ಯಾದಿಸಮುದಾಯೇತಿವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ತಾದೃಶಸಮುದಾಯವಿಷಯಕಜ್ಞಾನನಿಷ್ಠಪ್ರತಿಜ್ಞಾರ್ಥಬೋಧಜನಕತ್ವಹೇತ್ವರ್ಥಬೋಧಜ
ನಕತಯೋಃ ವ್ಯಾಪ್ಯವ್ಯಾಪಕಭಾವಾತ್ ವ್ಯಾಪ್ಯವ್ಯಾಪಕಭಾವಾಪನ್ನತಥಾವಿಧಜನಕತಾವ್ಯಯಶೂನ್ಯತ್ವಾದಿತಿ ನಿರಸ್ತಂ ತಾದೃಶವಾಕ್ಯವಿಷಯಕಜ್ಞಾನೀಯಪ್ರತಿಜ್ಞಾಘಟಕಹೇತುಸಮಾನಾಕಾರ
ತ್ವವಿಷಯಿತಾಯಾಃ ವಿಶಿಷ್ಟಪ್ರತಿಜ್ಞಾರ್ಥಬೋಧಜನಕತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವೇಪಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾವಾಕ್ಯವಿಷಯಿತಾನಂತಃಪಾತಿನ್ಯಾ ಹೇತುವಿಷಯಿತಾಯಾಸ್ತಾದೃಶಜನಕತಾನವಚ್ಛೇದಕತ್ವಾತ್ ಯ
ದ್ಯದಾಹಿಂಸಪದಾರ್ಥವಿಷಯಿತಾನಿಯತವಿಷಯಿತಾಕಾವಯವವೃತ್ತಿಃ ಪ್ರಮಾಣೇ ತತ್ತದಾಂಸ್ಯನವಚ್ಛೇದಕವಿಷಯಿತಾತಥಾವಿಧಜನಕತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವವಿಶೇಷಣೇ ಯಾತ್ರಾ ತಾದೃಶಾವಯ
ವವೃತ್ತಿವಿಷಯಕಜ್ಞಾನೇ ಅತಿಶಯದಾಂತರವಿಷಯಿತಾನೈಯತ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಕತ್ವೇನ ಗತಿರೇವೇತಿ ಧ್ಯೇಯಂ ಸಮಾನಾಕಾರಕಪ್ರತಿಜ್ಞಾದ್ಯಯಾತ್ಮಕಸಮುದಾಯಸ್ಯಾವಯವತ್ವಪರ್ಯಾಪ್ತ್ಯಾಶ್ರಯ
ತ್ವಮಿಷ್ಟಮೇವ ತನ್ನ್ಯಾಯಘಟಕತ್ವೇತರಾವಯವಪ್ರಭೇದಾತ್ ಪರಿಚಿಂತನೀಯಃ ನ್ಯಾಯಾಂತರ್ಗತತ್ವಸ್ಯಾಪಿ ನಿವೇಶನೀಯತಯಾ ನೋದಾಹೃತವಾಕ್ಯಸಂಧಾರಣಮಿತಿ ನ್ಯಾಯಂ ಅತ್ರಯತ್ವಂ ಅವಯನಿ
ವೇಶಾದನನುಗಮೋ ದುರ್ವಾರಃ ಏವಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಘಟಕಹೇತ್ವರ್ಥಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಾನ್ನೈಯತ್ಯಂ ವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ಏವಮುದಾಹರಣಸ್ಯ ವಾಕ್ಯದ್ವಯಾತ್ಮಕಸ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯತತ್ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯಸಾಧ್ಯವಿಶಿಷ್ಟ
ಧರ್ಮಿವಿಷಯಕತ್ವಾಂಶ್ಯತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನಜನಕತಾವಚ್ಛೇದಕಧಾವಿಧಹೇತುವಿಶಿಷ್ಟಧ[illegible]ಕತ್ವಾಂಶ್ಯತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನಜನ್ಯತಾವತಿ ನ್ಯೂನವೃತ್ತಿಜನ್ಯತಾಯಾ ನ ಚ ನಿವೇಶನೀಯಾ ತಥಾ ಚ ತದ್ಘಟಕತ್ವ
ಕವಾಕ್ಯೇತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ತಾದೃಶಾರ್ಥತ್ವಯವಿಷಯಕಬುದ್ಧಿತ್ವಂ ಜನಕಸಮುದಾಯಸ್ಯಾಪಿ ಜನಕತಾವಚ್ಛೇದಕಮಿತಿ ತದವಚ್ಛಿನ್ನೈಕಜನ್ಯತಾನಿವೇಶಾಸಂಭವಾತ್ ತಜ್ಜನಕತಾ ಏವಾವೃತ
ಮತ್ವೇನ ನಿವೇಶನೀಯಾಃ ತನ್ನ ರೀತ್ಯೋದಾಹರಣೇ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯತತ್ತದ್ವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥಬುದ್ಧಿತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನನಿರೂಪಿತಜನಕತಾವ್ಯಯಂ ಭಿನ್ನತ್ವೇನ ನಿವೇಶನೀಯಂ ಅತ ಏವೈಕಜನಕತಾ

೧೧೫॥ಅವೆ॥ ಶ್ರುಯಪ್ರತ್ಯೇಕಭಾಗವಿಷಯಕಜ್ಞಾನಸಮುದಾಯನಪ್ರತ್ಯೇಕಭಾಗೇ ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿರಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಉಭಯಾಭಿನ್ನತ್ವೇಸತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮುಭಯೋಸತ್ವಾತ್ ಉಭಯಾಭಿನ್ನಾಭಿನ್ನತ್ವಸ್ಯ ಉಭಯತ್ರಾ
ಸಂಭವಾದಸ್ಯುತದುತ್ವೇನ ಉಭಯೋಃ ಪದಾನಾಂ ಸಂಭವಾತ್ ವ್ಯಾಸಜ್ಯವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನಾನ ಏಮೋಃ ತಾಕಭಿಮೋ ಪನೆಮೆತು ತಾತ್ಪರ್ಯೇಸ್ಯತಮತಾಪ್ಪ್ರಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕಜನಕತ್ವಾಮೂ
ದಾಯೋಂತಿಪ್ರಸಂಗಸ್ಪದುರ್ವಾರತ್ವಾತ್ ಪೂರ್ವಪತ್ತಿತುಪ್ರತಿಜ್ಞಾದ್ಯಘಟಕತ್ವವಿಶೇಷಣೇ ನಾತಿಪ್ರಸಂಗಾವಕಾಶಃ ಉಪೋದಯೋ ಧರ್ಮ ವಾನಿತ್ವಾದಿಕ್ರುತ್ಯೇಕವಾಕ್ಯವಾಕ್ಯದ್ವಯೋತ್ರ
೧೪ ಶೇಲಾದಾಹರಣಾಘಟಕತ್ವಾತ್ [illegible] ವಾಕ್ಯದ್ವಯಪರ್ಯಾಪ್ತಮುದಾಹರಣಾತ್ವಂ ಸುವರ್ಣಮಪ್ಯಘಟಕಯುಕ್ತಿದೋಪಪತ್ತಿರ್ಧರ್ಮಿಣಿ ಹೇತುಮತ್ತ್ವಬೋಧಕಂ ಯತ್ ಯುಕ್ತತದನಂತರಪ್ರಯು
ಕ್ತಂ ಪ್ರಘಟಕತ್ವದೋಪಪತ್ತಿತಾದೃಶಧರ್ಮಿಣಿ [illegible] ಸಾಧ್ಯವತ್ತ್ವಾಬೋಧಕಂ ವಾಕ್ಯಂ ತದುಭಯಪ್ಪ್ಯೇವತಥಾತ್ವಾತ್ [illegible] ತ್ವಾಪಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದ್ಯಘಟಕತ್ವಂ ನಿವೇಶನೀಯಮಿತಿ ನೈತತ್ ಹಿನ್ಸು
ರುಕ್ತರಿತ್ಯಾ ತಾದೃಶವಿಷಯತಾನಿರೂಪಕವರ್ಣಸಮುದಾಯತ್ವಸ್ಯ ನಿವೇಶಾಪೇಕ್ಷಯಾ ನಿರುಕ್ತೋಭಯಘಟಕಭಾಗದ್ವಯಾಘಟಿತತ್ವನಿವೇಶನಮೇವೋಚಿತಮಿತ್ಯರುಚಿಬೀಜಮವಧೇಯಂ ನ ನು
ನ್ಯಾಯಜನ್ಯಜ್ಞಾನಸ್ಯ [illegible] ಪನಯಾರ್ಥವಿಷಯತ್ವವತ್ [illegible] ತಯೋಃ ಪರಾಮರ್ಶರೂಪತ್ವಾತ್ ಪರಾಮರ್ಶಜನಕವಾಕ್ಯತ್ವಮೇವ ನ್ಯಾಯತ್ವಂ ಕುತೋ ನೋಕ್ತಮಿತಿ ಚೇತ್ ಏವಂ ತಾದೃಶಪರಾಮ
ರ್ಶಜನಕಶಾಬ್ದಜ್ಞಾನಜನಕವಾಕ್ಯತ್ವಮೇವಾವಯವತ್ವಮಸ್ತು ಕಿಮುಕ್ತಗುರುತರನ್ಯಾಯತದವಯವಲಕ್ಷಣೇನೇತಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಪಂಚಕಸ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಾಭಾ
ವಾಣಿ [illegible] ನಾಮೂಲಕಮೂಲಕನಿರಾಕರಣೋತಿ ಅತ ಏವೇತಿ ತಾದೃಶಲಕ್ಷಣಮುಪೇಕ್ಷ್ಯ [illegible] ಕ್ಷಣ ಅನುಸರಣೀಯಮೇವ ತರ್ಹಿ ಪರಾಮರ್ಶಸ್ಯ ಪರಾಮರ್ಶಮಾತ್ರಸ್ಯ ಪರಾಮರ್ಶಜ
ನಕಸ್ಯ ಪರಾಮರ್ಶಜನಕಮಾತ್ರಸ್ಯ ಪೂರ್ವೋಪದರ್ಶಿತನ್ಯಾಯತದವಯವಲಕ್ಷಣಾಘಟಕಶಾಬ್ದಬೋಧವಿಶೇಷೋ [illegible] ಸ್ಯ ವಕ್ತುಮಶಕ್ಯತ್ವಾತ್ [illegible] ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಕ್ಯಸ್ಯಾಪಿನ್ಯಾ
ಯತ್ವಮಿಷ್ಟಮೇವ ಪರಾಮರ್ಶಪ್ರಯೋಜಕವಾಕ್ಯ ಏವ ನ್ಯಾಯವ್ಯವಹಾರಾತ್ ತತ್ಪ್ರತ್ಯೇಕಸಮುದಾಯವಿಶಿಷ್ಟ [illegible] ಮಾತ್ರಪಿಸತ್ವಾತ್ ಏವಂ ಪರಾಮರ್ಶಪ್ರಯೋಜಕವಾಕ್ಯತ್ವಮೇವ ನ್ಯಾ

ಸಮುದಾಂ [illegible]

యల్లక్షణమితి కేచిత్ తన్న తథాపి స్మృత్యుక్తివత్తీసంక్షేపతః లాఘవతః హానిన్యాయః ఇత్యేనాన్వయః ప్రకామర్శప్రయోజకేతి వహ్నివ్యాప్యధూమవానయమితి
వాక్యన్నిష్పత్త్యాదిః విశేషేతి వాక్యపంచకాత్మకసముదాయాదిత్వాదిః యాదృశవాక్యప్రయోగేనార్థాంతరాదినిబంధననిగ్రహప్రయోజకస్తదేవన్యాయత్వవ్యవహారవి
షయ ఇతి నియమాభిప్రాయేణ తదంశేయమితి తన్నేతి [illegible]ర్థాయాం విచారసమయేతి కాంక్షాక్రమేణైవాభిధానం నిగ్రహప్రయోజకమితి శేషః ఇష్టతత్ర[illegible]భిధానే నిగ్రహాదిష్వ
త్రిమేణాన్వయః విశిష్టవైశిష్ట్యబుద్ధిత్వాద్వ్యాప్తివిశిష్టహేతుమత్త్వేతి కాంక్షాజిజ్ఞాసా నాస్తీతి విప్రతిపత్తిత్వసాధ్యతదభావసంశయవత్తత్తదితరకోటిజిజ్ఞాసాంతత్వః ప్ర[illegible]
ప్రతిజ్ఞావాక్యత్వస్య తదంతర్భావాత్ తత్ప్రత్యాసత్త్యాజన్యతదవచ్ఛేదకత్వాపత్తేః వ్యాప్త్యేతదనంతరమేవపక్షస్య తాదృశహేతుమత్త్వమితిభావః తదభిధానే విశిష్టవైశిష్ట్యప్రతి
పాదకవాక్యస్యాకారణేఽత్రాపి ప్రథమమిత్యనుషజ్యతే అనవధానాలాఘవమూర్ధృతతత్తత్పులలక్షణాత్ తాత్పర్యపదమపరామర్శజనకతయేతి లాఘవాదావ్యక్తత్వమస్య సంతర్భా
ధృప్రామర్శజనకత్వమాత్రస్య లక్షణత్వే సిద్ధసాధనాదిరితి భావః నను మధ్యనిక్షకాంక్షాయత్తోనివర్తతే నైవ న్యాయః శబ్దజ్ఞాత్వప్రకారితావిషయసిద్ధినిర్వాహకశబ్దా
దేవనివర్తతే న తు ప్రమాణాంతరాదితి న చక్షురాదినా[illegible]యత్త్వమిత్యవతిష్ఠతే కాంక్షేతి తత్కాంక్షానివర్తకతావిరహాదిత్యర్థః తుల్యవదితి వ్యాప్యవత్తయా బోధకవాక్యస్య
ప్రథమంప్రయోగేపి సాధ్యసందేహధీనాం నాంముధ్యనిక్షకాంక్షానామనివృత్తేరితి భావః దుర్నిరూపం అసంభవి జనకతాయా అవచ్ఛేదకనియతత్వాత్ తద్జ్ఞానస్య వ్యాప
క్షకజ్ఞానాధీనత్వాదితి భావః లక్షణాంతరేణ[illegible]లక్షణే దోషతయా తస్య వలక్షణత్వాదితి మూలమసంగతమత్రాహ ఇతి కృత్యాద్భావం వ్యాచష్టే తథా సతీతి తా
ద్రూపాననుగతరూపావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిత్వేత్యర్థః సాధకాభావ ఇతి తాదృశధర్మస్యైవ న్యాయాదిపదప్రవృత్తినిమిత్తత్వసంభవేన ప్రవృత్తినిమిత్తతయా జ్ఞానసిద్ధాతివిశేషసిద్ధ్య

೧ಜಾತಾವಿತ್ವಾದಿಃ ತೇನ ವಕ್ಷ್ಯಮಾಣಾನಾಂ ಶಕ್ಯನಾಶ್ಯ ಯುಜನ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕ ಜಾತಾವಸಂಭವೇಪಿ ನಕ್ಷತಿಃ ಅನ್ಯಥಾತಿ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಜನ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕ೧

೩.ಶು॥ಅರು॥ ಸಂಭ[ವಾ]ತ್ ಯುಕ್ತ್ಯಂತರಸ್ಯ ನಾಸತ್ವಾದಿತಿ ಭಾವಃ ಬಾಧಕಮಿತ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಜನ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವೇನಾಭಿಮತ ಸಿದ್ಧ ಶಾಂಕರಸಂಕರ್ಯ ಜಾತಿಸಿದ್ಧ ಶಾಂಕರಪ್ರಸಂಗ ಇತ್ಯರ್ಥಃ ಶಬ್ದ ಮಂಭವ್ಯಪ್ರತ್ಯ ಸಂಕರಂ
ವಿವೃಣೋತಿ ನ್ಯಾಯೇತಿ ನ್ಯಾಯಜನ್ಯ ಭಾವಜ್ಞಾನಂ ವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥ ವಿಷಯಕಂ ತಾವದಖಂಡಾರ್ಥವಿಷಯ ಸಮೂಹಾಲಂಬನರೂಪಂ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ ನವದೇತತ್ ... ಪಂಚ ಇತಿ ಜಾತೀಯ ಇತ್ಯವ್ಯಾಪ್ತ್ಯ
೧೪ ರುಕ್ತ ಪ್ರಧಾನತತ್ವೇ ವಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಜನ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕ ಪಂಚಜಾತೀನಾಂ ಸಮಾವೇಶ ಇತಿ ಭಾವಃ ಅತ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಮಾನಾಧಿಕರಣಂ ಮಾಹ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಮಿಥೋ ವ್ಯಭಿಚಾರಿತಾ ಮಾಹ ಏತ್ಸ್ಯೇತಿ
ಸನ್ಯೈಕ ಜನ್ಯ ನಾನಾವಯವ ವೃತ್ತಿ ಭೂತತ್ವ ಜಾತಿ ನಾನಾಂ ನಾನಾ ತೌಲ್ಯ ಪರಮಾಣ್ವ ಸಂಕರಾವಕಾಶಃ ಇತ್ಯುತ ಲಿಹಾ ತತ್ರ ತತ್ರೇತಿ ಸುತರಾಂ ಮಾನಭಾವಃ ಇತಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿನಾ ನಾವಯವಜನ್ಯ
ಬೋಧನಿಷ್ಠ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಜನ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕ ಜಾತೇ ಹೇತ್ವಾದಿಜನ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕತಯಾ ಹೇತ್ವಾದಾವಪಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಲಕ್ಷಣಾತಿ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಾತಿ ಘಟಿತಲಕ್ಷಣಾಂ ಕರಣಾಸಂಭವೇನ ತಾದೃ
ಶಜಾತೀನಾಂ ಲಕ್ಷಣಾನಸರೋಧರೂಪ ಯುಕ್ತ್ಯನವಕಾಶಾತ್ ಏತೈಕ್ಯಾತ್ವಂ ವಯವಜನ್ಯ ಬೋಧವೃತ್ತಿ ಜಾತಿರುಪಾದಾಯ ಸ್ವರೂಪಯೋಗ್ಯತಾ ಘಟಿತ ಲಕ್ಷಣಾನ್ಯ ನಿರ್ದೋಷತ್ವೇಪಿ ಉಭಯಾದಿಜ
ನ್ಯಬೋಧೇ ತತ್ತಜ್ಞಾನ್ಯ ಭಾವನಿರ್ವಾಹಕ ಪ್ರತಿಬಂಧ್ಯ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಭಾವ ಕಲ್ಪನೇ ಮಹಾಗೌರವಾತ್ ತತ್ತಜ್ಜ್ಞಾತವಚ್ಛಿನ್ನಜನಕತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವೇನಾಭಿಮತಾನಾಂ ಗುರುಶರೀರಾಣಾಂ ಮಪಿ ಯದ್ಧರ್ಮಾಂ
ಕ್ತ ಧರ್ಮಾಣಾಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಪದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತತ್ವಾಭಾವೇನ ತತ್ತಜ್ಞಾತಿ ಕಲ್ಪನೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಪದಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತ ಲಾಘವರೂಪಾಯಾ ಯುಕ್ತೇರಪ್ಯನವಕಾಶಾದಿತಿ ಭಾವಃ ಜಾತಿ
ನಾಂ ಮನನುಗಮೇನ ತತ್ತಜ್ಜಾತಿ ಘಟಿತ ಲಕ್ಷಣಾಸಂಭವೇಪಿ ವಾಲ್ಲಕ್ಷಣಾನುಪಪತ್ತಿರೂಪಾಯಾ ಯುಕ್ತೇಸ್ಸತ್ವೇನ ಶರೀರಾಪಹಂತತ್ವಾದಿತಿ ಭಾವವರ್ಣನಮನುಪಪನ್ನಂ ಏತೈಕ್ಯತ್ವಯೋಧವೃತ್ತಿಜಾತಿಮಾದಾಯ ಸ್ವರೂಪಯೋ
ಗ್ಯತಾ ಘಟಿತಲಕ್ಷಣಾ ಸಂಭವಾತ್ ಅನ್ಯಥಾ ತತ್ವಾದಿಮಾಂ ಮನಸ್ಯಭಿಧಾಯ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಗಾನಾಂ ಯುತಮಾಹ ಪೈವೃತ್ತಿತದವಚ್ಛಿನ್ನಂ ತಮನ್ಯಥಾ ತತ್ವಸ್ಯಾರ್ಥಃ ಕದಾಚಿ ದಿತಿ ಹೇತ್ವಾದಿ ನ್ಯಾಯತ್ವ ವ್ಯಾಪ್ಯಸ್ಯ ಜಾತಿತ್ವೇನ ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯಭಿಚಾರಿತಾ
ಲಂಬನಃ ಸ್ವಾದಿತಿ ವರ್ತತೇ ತ ಇತ್ಯರ್ಥಃ ನಿಯಾಮಕಾಭಾವಾದಿತಿ ಭಾವಃ ನನು ನಿಯಮೇನ ಸ್ಸವತ್ರೈವ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿ ಪಂಚಬೋಧ ಕಾಲೇ ಶಬ್ದ ವೃತ್ತಿ ಜಾತಿ ಮತ್ವಸಂಭವೇನ ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯಭಿಚಾರಿತಾ ಯಾ ದುರ್ಘಟತ್ವಾತ್ ಸಂಕ

ಕಾವಕಾಶಃ ಇತ್ಯತೋ ಬಾಧಕಾಂತರಂ ವ್ಯುತ್ಪಾದಯತಿ ಸ್ವವಿಷಯೇತಿ ಸರ್ವತ್ರ ಜಾತಿಷು ತ್ವೇಕಜಾತೀಯಾನಾಂ ಸಮಾನಯತ್ವಾದ್ವಿದಲಪರ್ಯಾಯಾ ಇತಿ ಸರ್ವಜಾತೀಯತ್ವಪ್ರಸಂಗೋಸಂಗತ ಇತ್ಯತ ಆಹ ಯದೀತಿ ಇ
ಷ್ಟಂ ಚ ವಿಜಾತೀಯ ಬಾಧ್ಯಬಾಧಕಭಾವಸ್ಯ ವ್ಯಾಘಾತಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಲಕ್ಷಣಾ ಸಂಭವದುಕ್ತಿಕಮೇವೇತಿ ಭಾವಃ ಅತ್ರ ಸಾನುಗತ ಕಾರಣಾಭಾವೇಪ್ಯನನುಗತ ಕಾರಣಾ ಘಟಿತ ಪಂಚತ್ರಿಂಶಜ್ಜಾತಿವಿಶೇಷನಿಯಾಮಕತ್ವಂ
ಸಂಭವತೀತಿ ಮನೋನ್ನೀತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸಂಭವನಾಶಃ ಅನ್ಯಥಾ ಅನನುಗತತ್ವಾದಿ ಜಾತೇರಪ್ಯನಿಯಮ ಪ್ರಸಕ್ತೇಃ ಸಾಧಾರಣ್ಯಾಪತ್ತೇಃ ತತ್ರಾಪಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯುತ್ತರ ಕಾಮಕಾರ್ಯೇಷಾಮಪಿ ಅನನುಗತೇಪಿ ಅನುಗತಸ್ಯ
ಕಸ್ಯಚಿತ್ ಕಾರಣಸ್ಯ ಸಂಭವೇಪಿ ತಸ್ಯಾ ತತ್ರ ಪ್ರಸಕ್ತತ್ವಾತ್ ತಾದೃಶ ಪ್ರವೃತ್ತೌ ಸಂಭವಾಚ್ಚ ಸ್ವವ್ಯವಹಾರೇಣ ತಾದೃಶಜಾತಿವಜ್ಜಿಜ್ಞಾಸ್ಯಬೋಧಂ ಪ್ರತಿ ಅನುಗತಸ್ಯ ಕಾರಣತ್ವಾಸಂಭವಾತ್ ತಾದೃಶಜಾತೀನಾಂ ಕಾರ
ಣಾನಿಯಮತ್ವಂ ನ ಸಂಭವತಿ ತಸ್ಯಾ ಸ್ವಜಾತೀಯತ್ವೇ ಪ್ರಸಂಗೋ ದುರ್ವಾರ ಇತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಅನುಮಿತೌ ಪರಾಮರ್ಶಸ್ಯೇವ ಪ್ರವೃತ್ತೌ ಅನನುಗತ ಕಾರಣಸ್ಯಾಪಿ ತಾದೃಶವ್ಯವಹಾರಸಂಭವಾತ್ ಇತ್ಯಪರ
ಪರಿತೋಷ ಅವಧೇಯಂ ನನು ಸಾನುಗತನಿಯಾಮಕಾಭಾವಸ್ಯಾಪಿ ತತ್ತ್ವಾದ್ಯೈ ಅನನುಗತಸ್ಯ ಪ್ರಸಕ್ತರೂಪಮಂತರೇಣಾದುಷ್ಟರೂಪಮಿತಿ ಮೂಲಾಸಂಗತಿರಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಸ್ಪಷ್ಟಮೇತೇ ಅನನುಗತನಿಯಾಮಕಾಭಾವೇನ ನಿಘಾತಕಃ
ಅಪಿ ತು ನ್ಯಾಯಜನ್ಯಬೋಧಾ ಸಂಸ್ಕಾರರೂಪ ಬಾಧಕಯವೇತಿ ವಸ್ತುತಸ್ತು ತಯೋಸ್ತಾದೃಶ ಬಾಧಕಸ್ಯಾವಿಹಾರಾಸಹತ್ವೇ ಪಕ್ಷ ತ್ರ್ಯಭಾವಾತ್ ಇದಂ ಪುನರಿಹ ವಿವೇಚನೀಯಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದ್ಯವಯವಾದಿತ್ವಾದಿ ಮೂಲಂ ನ ಜಾತಿವಿಶೇಷ
ಘಟಿತ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಲಕ್ಷಣ ಘಟಿತಂ ತಥಾ ಸತಿ ತಾದೃಶ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿಲಕ್ಷಣಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಾಕೃತತ್ವೇನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಜನ್ಯಂ ವಿಜಾತೀಯಂ ಜ್ಞಾನಮಿತ್ಯಾದಿನಾ ಜಾತಿ ಘಟಿತ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಲಕ್ಷಣಮಾಶಂಕ್ಯ ತತ್ರೈವ ದೋ
ಷೇಣ ತತ್ಕಾರಣ ಕಾರಣಸ್ಯಾಪಿ ಸಮುತ್ಥಾಪತ್ತೇಃ ಕಿಂತ್ವವಯವ ವಿಶೇಷಾಣಾಂ ಲಕ್ಷಣ ಪರಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಿಷ್ಟಂ ತಾವಯವಾಂತರಸಹಕಾರಣಾಪೇಕ್ಷಃ ತೇನ ನ್ಯಾಯ ಜನ್ಯಬೋಧ ಪರ್ಯಾಪ್ತ್ಯಾಶ್ರಯ ವಾಕ್ಯತಾದಿನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಹೇತ್ವಾದಿ ಬೋಧ
ತಜ್ಜನ್ಯ ಲಕ್ಷಣ್ಯಾದಿಭೇದೇನ ತದಾತ್ಮಕ ಸಮುದಾಯ ಇತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಜ್ಞಾನಾರಾಸಃ ವಿಜಾತೀಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವೇ ದೋಷ ಜನ್ಯಬೋಧ ವೃತ್ತಿ ಜಾತಿ ರುಚೇಃ ತೇನಾವಯವತ್ವೇ ದೋಷಾತಿವ್ಯಾಪ್ತಿಜ್ಞಾನಾರಾಸಃ ಮೂಲೇ ವಚನತ್ವ
ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಂ ತಲ್ಲಕ್ಷಣಾ ಮತಮಪಿ ತಲ್ಲಕ್ಷಣಾಂ ಅವಯವಲಕ್ಷಣಮಿತ್ಯರ್ಥಃ ಯವಂಚಾನ್ಯದೇತ್ಯಾದಿ ಮೂಲಸ್ಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವಚನತ್ವಾವಚ್ಛೇದಕ ಜಾತೀನಾಂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಕರೇ ಪರತ್ವಂ ನ ಘಟತ ಇತಿ ಯದಿ ಲಕ್ಷ್ಯಾಸಂಬೋಧ ಮಾತ್ರೇಣಾ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

తావచ్ఛేదకప్రదేశాత్ నిగమనజన్యబోధే సాధ్యాంశే హేతుజ్ఞానజ్ఞాప్యత్వస్యాభావాత్ అన్యథా పక్షతావచ్ఛేదకాంతర్భావే వ్యర్థసుషింగపక్షే అనిత్యాది
త్వ్యుదాహరణే మాత్రానుసరణం తదప్యుదాహరణజన్యబోధవ్యాపకత్వం న విధేయతావచ్ఛేదకత్వయోర్భాసతే అపి తు శుద్ధవహ్నిత్వావచ్ఛిన్నత్వమేవ సకల
హేత్వర్థకరణే భాసత ఇతి ప్రాగేవ సమర్థితమనుసృత్య నిగమనే అయం పదానుషంగః పక్షే శుద్ధసాధ్యతావచ్ఛేదకవిశిష్టత్వం న నివిష్టం విశేషణాంతరావశ్యకత్వా
దిసాధ్యకన్యాయే అంతర్గతప్రతిజ్ఞాయాం శుద్ధవహ్నిత్వావచ్ఛిన్నసాధ్యకప్రతిజ్ఞాలక్షణాతిప్రసక్తేః ప్రకృతన్యాయాంతర్గతత్వాభావేనైవ వారణే ఇత్యభిప్రా
యకమిదం తేనావ్యాపకత్వసమ్యక్కత్వ ఉదాహరణజన్యబోధాభావేపి నక్షతిరితి కేచిత్ తన్న తేన నిగమనోపేక్షాప్రసంగాత్ తథాహి యం పర్వతోవహ్నిమాన్
ధూమవహ్నిమాన్ ధూమాత్ యో యో ధూమవాన్ స వహ్నిమాన్ ఇత్యాది వాక్యపంచకాంతర్గతే ప్రథమవాక్యే అతివ్యాప్తివారణాయ తద్రూపావచ్ఛిన్నసాధ్యకే సాధ్యకేన్యా
యాంతర్గతత్వం పక్షే శుద్ధత్వరూపవిశిష్టవైశిష్ట్యావగాహిత్వం నావశ్యం నివేశనీయమితి వాచ్యం తద్రూపావచ్ఛిన్నసాధ్యకోదాహరణాదిఘటితన్యాయాల
క్షణే శుద్ధత్వతద్ధర్మావచ్ఛిన్నవైశిష్ట్యావగాహిబోధజనకవాక్యరూపప్రతిజ్ఞానివేశాత్ తాదృశన్యాయావయవత్వాభావేనైవోక్తాతిప్రసంగవిరహాత్ దలాంతరైశు
ద్ధత్వధర్మాది విశిష్టవైశిష్ట్యబోధనివేశప్రయోజనవిరహాత్ తథా వ్యాపకత్వనిశ్చయోదాహరణజన్యబోధాభావేపి నక్షతిః నహ్యేవం నిగమనేపి వ్యాప్త్యుపసం
ఘటనత్వరూపేక్షాయాం ఉక్తవిరహ ఇతి వాచ్యం పర్వతోవహ్నిమానిత్యాది వాక్యస్య పర్వతే వహ్నివైశిష్ట్యావగాహిబోధజనకత్వం మతుప్ప్రత్యయార్థస్య
నామార్థే భేదాన్వయః ఏవం మతుప్ప్రత్యయో నిరర్థకః ఏవ తథా చాన్వయాకాంక్షానివారకత్వాదుపనయ ఏవ నివర్తతే ఇతి తదప్యుపనయే కేవలనిగమనాత్ సాధ్యవై
శిష్ట్యబోధానుదయేన తత్ర వ్యాప్త్యుపసంహారకత్వమిత్యాత్మకత్వాదుదాహరణస్య న పక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నపరత్వం అపి తు పక్షాంశే సాధ్యవత్తానిర్ధారణరూ

గ౯ ॥ అఖ॥

౧౬

పవహ్నిమత్పరత్వమేవపక్షతావచ్ఛేదకావహ్నిస్తేహేతుమత్త్వస్య తత్రోపలాభే ఉపనయానుత్థానాత్ తదవచ్ఛిన్నే సాధ్యవత్త్వస్య ప్రతిజ్ఞాత ఏవలాభే న తన్నాకాంక్షితత్వ
ప్రతిపక్షతావచ్ఛేదకస్యైవ శేషణోదాహరణేతి ప్రసంగః అ[illegible]యత్నాం విశిష్టపూర్వవహ్నిస్య విశేష్యకసాధ్యతావచ్ఛేదకావహ్నిస్య వైశిష్ట్యావగాహిబుద్ధి తాత్పర్యవహ్నిస్య జనకత్వ
ముదాహరణైకదేశే సపక్ష్యమాణిత్యాదివాక్య ఏవసంతుతస్య సాధ్యయామయుక్త్యంత ప్రసముదాయ ఏవన తత్రతాదృశజనకత్వమితి విశిష్టపక్షతావచ్ఛేదకాసంతభాగ
వేపి సోదాహరణేతి ప్రసంగ ఇతి [illegible] జనకత్వస్య జనకయుక్త్యాం విద్యానవిషయవర్ణనే సముదాయత్వరూపస్య వివక్షితత్వాత్ ఉదాహరణాంశసముదాయవిషయకజ్ఞా
న విషయత్వమూదాయ ఉదాహరణాంశసముదాయ ఏవాతివ్యాప్తిప్రసక్తేః ఏవమేతల్లక్షణాని విష్ణుఁ వయవత్వేశరీరే ప్రతిజ్ఞాహేత్వాదిసముదాయాతిప్రసంగవా
రణాయ ఉభయఘటకభాగద్వయాంఘటితత్వమేవ నివేశనీయం న తు ప్రతిజ్ఞాద్యఘటకత్వమపి ప్రయోజనవిరహాదుదాహరణైకదేశతాదృశవాక్యే అతిప్రసంగ
స్య లఘుతరప్రకృతపక్షతావచ్ఛేదకవైశిష్ట్యానివేశేనైవ వారయితుమునితత్వాత్ యద్యప్యేవం సలపర్వతోవహ్నిమానిత్యాదిప్రతిజ్ఞైకదేశే వహ్నిమానిత్యాదిభా
గేపి వ్యాప్తిత్త్వం భవతి తథాపి సకలప్రతిజ్ఞైకదేశే సత్యేతి విశేష్యోపాదానే ప్రయోజనాభావేన సోదాహరణేసుధావత్తేమితి ధైర్యయం నో ధృతావచ్ఛేదకావహ్నిస్యతా
రకత్వనివేశనప్రయోజనమహః ఉపనయస్యేతి సాధ్యవైశిష్ట్యనివేశపపర్వతోత్రస్యవానస్యామాదివ్యయాంతర్గతేతోపనయైతల్లక్ష్యయ ప్రతిజ్ఞాదిలక్షణే వ్యాప్తిరి
తి సాధ్యతావచ్ఛేదకవిశిష్టవైశిష్ట్యావగాహిత్వనివేశ ఇత్యత్ర ధ్యేయం యథార్థ్యత పక్షే తాదృశ్యుదాహరణవాక్యసాధారణ్యమక్షతమేవన్యాయాంతర్గత వాక్యజ
న్యవ్యవచ్ఛేదనం తదంతర్గతతాదృశవాక్యజనకబోధ్యే కాలబోధసకలేకనాయకజ్ఞానాదివిధయా పరామర్శప్రయోజకత్వాత్ అత్రతు దర్శమాహ ప్రకృతన్యాయా
వయవత్వేతి [illegible]సాధ్య[illegible]సానుమితేరపితదానీముద్దేశ్యత్వమక్షతమేవేతి వక్ష్యమాణే తత్ప్రసంగవారణే సంభవాదుద్దేశ్యపదం ప్రకృతాంశకతయా వ్యాన ౭

ಷ್ಟ ಇತ್ಯೇತ್ಯಾದಿ ವಹ್ನಿಸಾಧ್ಯಕೋಪನಯಸ್ಯ ತತ್ತಾದೃಶಕಸ್ವಾರ್ಥಾಂತರ್ಗತೋಪನಯಸ್ಯ ಏತೇನ ಸತ್ವಂ ತದ ಸ್ಮೃತ ವಿಸ್ಮೃತ ತಂ ವಹ್ನಿವ್ಯಾಪ್ಯಧೂಮವಾಂಶ್ಚಾಯಮಿತ್ಯಾದಿ ನಾವಿಶೇ
ಷ್ಯ ದಶಪತವಂ ಸ್ಫುಟ ಕೃತಂ ವಾರಣೀಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾವ್ಯವಹಾರ ವಿಷಯತಾವಾರಣೀಯ ಪ್ರಕೃತತ್ವಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪದಾರ್ಥ ವಿಷಯೋನಾರ್ಥಯಾನುಮಿತೌ ಸ್ಥಾನೇ ಕಸಾಧ್ಯಾದಿ ಕತ್ವ
ಪ್ರಾಪಕಂ ಪ್ರಕೃತ ಪದತ್ವಯಂ ಪ್ರಕೃತ ನ್ಯಾಯಪರತ್ವಂ ತಾನಿ ವೇಶೇ ವಹ್ನಿವ್ಯಾಪ್ಯಧೂಮವಾಂಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾನಸೋಧೇನ ತತ್ತಾದೃಶ ಕಾಸ್ವಮಿತೇರಪಿ ಪ್ರಕೃತ ಪದೇನ ವಿವಕ್ಷಣೀಯ ತಯೋ
ತಾಮಾದಾಯ ದರ್ಶಿತೋಪನಯ ಪ್ರಕೃತಾನುಮಿತಿ ಪಕ್ಷಂ ತಾನಿ ವೇಶೇ ವಹ್ನಿಸಾಧ್ಯಕ ನ್ಯಾಯ ವಿಪ್ರಕೃತ ನ್ಯಾಯ ತನ್ನ [redacted] ನ ವಿವಕ್ಷಣೀಯ ತಯೋಸ್ತ [redacted] ವಯತ್ವಮಾದಾಯ
೩ ತತ್ರ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾವ್ಯವಹಾರ ಸ್ಯ ದುರ್ವಾರತ್ವಾತ್ ಯತ್ರ ಪ್ರಕೃತ ತತ್ವನಿವೇಶಃ ತಥಾ ತಾದೃಶ ಪಕ್ಷಕ ನ್ಯಾಯಂ ಗತತ್ವ ಘಟಿತ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪದಾರ್ಥ ಘಟಿತ ತಾದೃಶ ಕಾನುಮಿ
ತೇರೇವಾಂತರ್ಭಾವಾನ್ನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಸಂಗಃ ಅಭಿನ್ನ ಪಕ್ಷಸಾಧ್ಯಕ ನ್ಯಾಯಾನುಮಿತ್ಯಂತರ್ಭಾವ ಇಯಾಂಸ್ತು ಶೇಷೋ ಲಕ್ಷಣೇ ಘಟಿತ [redacted] ತಥಾ ಚೇತಿ ಯತ್ರ ತಾದೃಶೋಪನಯ ವಹ್ನಿವ್ಯಾ
ಪ್ಯಸಾಧ್ಯಕ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವ್ಯವಹಾರ ವಾರಣೀಯ ನ್ಯಾಯ ವಹ್ನಿಸಾಧ್ಯಕ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾವ್ಯವಹಾರ ವಾರಣೀಯಾನುಮಿತೌ ಪ್ರಕೃತತ್ವ ನಿವೇಶನಮಿತಿ ಪ್ರಕೃತತ್ವಯ ಮಿತತ್ವಂ ತಾದೃಶ ಇತಿ ತತ್ವ
ಂ ತತ್ವಂ ತತ್ತಾದೃಶ ಪಕ್ಷಕ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾವ್ಯವಹಾರ ವಿಷಯ ನಿಷ್ಠ ತ್ರನಿರ್ವಾಹ ತ್ವಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪದಾರ್ಥ ಘಟಕ [redacted] ನ್ಯಾಯಾನುಮಿತೌ ರೀತ್ಯಾ ಯತ್ರ ಸಮಭಿವ್ಯಾಹೃತ ಸಾಧ್ಯಪ
ಕ್ಷಾನ್ವಯ ನಿವೇಶಸಂಭವಾಯ ಪ್ರಕೃತತ್ವಯಂ ತತ್ತಾದೃಶ ಪಕ್ಷಕಾಂ ನುಮಿತ್ವೇ ಸಮಭಿವ್ಯಾಹಾರಾತು ವಮಿತ ತಯೋಸ್ತದುಪೇಕ್ಷ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ [redacted] ವ್ಯವಹಾರ ವಿಷಯತಾವಶೇ ದರ್ಶಿತಾ
೨೬ ತ ಧಕ್ಯ ಶೇರೇ ದ್ವಿಧಾ ಶಿಷ್ಯಯೋಃ ಸಾಧ್ಯ ಪಕ್ಷಯೋರಭೇದ ಮಾತ್ರ ಲಾಭಾಯ ತಥಾ ಚೇತ್ಯಾದಿ ಧಾನೇ ಗಂಧವಾನ್ ಪೃಥಿವೀ ತ್ವಾತ್ ಯೋ ಯಃ ಪೃಥಿವೀ ತ್ವವಾನ್ ಸ ಸ ಗಂಧವಾನ್ ಯಥಾ ಘಟಃ ತಥಾ ಚ
ದಿಃ ಉಪನಯಃ ತೋಽರ್ಥಃ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪದ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯ ತಾವಚ್ಛೇದಕ ತಯಾ [redacted] ಭಿಪ್ರಾಯ ವಿಷಯಃ ಏವಂ ವಹ್ನಿಮತಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪದಸ್ಯ ನಾನಾರ್ಥತ್ವಂ ನ ದೋಷಾಯ ಇತ್ಯಂ ತರವಿರಹಾದಿತಿ
ಪ್ರಾಸಪ್ರೋಕ್ತಂ ಶಂಕ್ಯ ಕೃತ್ವೈವ ತತ್ತಾದೃಶ ಕತ್ವಘಟಿತ ನ್ಯಾಯಾಂಶ್ಯಂಶೇ ಅನಿವೇಶನೇ ಅತ್ರೋಪನಯ ಏವಾತಿ ಪ್ರಸಂಗಃ ಯತ್ಪಕ್ಷಕಾನುಮಿತಿಪ್ರಯೋಜನ ವಿಷಯಕ ತ್ವಂ ತತ್ಪಕ್ಷಕ ನ್ಯಾಯಾಂಶತ

పా - క్ష ర ణా మ్

గ్ర౹౹అవ్య

౧౨

త్వే సాధ్యే క్షిత తత్వేత్ ఇతి తన్నివేశనం త్ర్యవ్యాప్యత్వ ధూమవానయమిత్యాకారక త్రృత్వాత్ప్రవహిష్ణ సాధ్యశోపనయ వాక్యోయ సాధ్యతావచ్ఛేదక నివేశనం ఏతల్ల
క్షణం ఘటకస్యాయోగ్యయవత్త్వ శరీర ఉదాహరణే త్వృఘ ఘటకత్వనివేశస్య జిహ్వా ధర్మిత్వాధీనస్యాయత్ప్రయోగానంది కారపక్షే ప్రయోజన విరహాత్ ప్రతిజ్ఞాఘ
టకత్వమాత్ర ప్రతదేకదే ని వేశనియతయా వహ్ని ధిసాధ్యకన్యాయోఽన్వయ తత్ప్రయత్నంజ ధమిణక వహ్ని ధిసాధ్యకానుమిత్యనుబ్యనాన తిరిక్తవ్యా
ధజనకస్య పవహ్నిమానిత్యుదాహరణై కదేశస్యావారణాత్ ప్రైక ధర్మావచ్ఛిన్న పక్షకత్వనివేశనం వస్తుతో అనుమిత్యనుబ్యనాతిరిక్త విషయకత్వం ప్రకృతప వ్యే
క్షే ప్రకృత సాధ్యవైశిష్ట్య వగాహిత్వే సతి తాదృశవైశిష్ట్య విషయతాలక్షణం విషయితాశూన్యత్వరూపమనుమితిమనంతర భావిత్వే ని వేశనీయం తత్ర
ప్రకృత పక్షాది నివేశవ్యావృత్తిః రత్నదర్శనియా ఇంవ్యాప్యత్ర్యస్థలాంతరానుసరేణ నయత్తు పక్షః విశేషమనంతరభావిన్యాసతి ప్రసక్త్యన్యాయత్వే ధుని వేశనతయా
పక్షప్రవేశనమితి తదసత్ తథాసతి హేతుమనంతరభావి వ్యాపి తత్సుదువహిశైల యోయోధూశే హేతుకే వ్యుప్యాభవత్త్వమనిత తావత్ యది నస్యాయుక్తదోషాదా
గ్రు నాదేవ తువిశేషనియంత్ర తన్యాయాలాభః ఇతి నతదభిహితమిత్యపృతే తదాపక్షప్రవేశస్యావశ్యకత్వేబిన్యాయపదాదేవపక్ష విశేషనియంత్రితన్యా
యలాభ ఇతి రయోజ్యశ పక్షకె ఖ్యాభిధానస్యానుపయుక్తత్వే ఇతి హేతోర్వారణే యెతి అనతిరిక్త విషయకత్వం పక్షతావచ్ఛేదక విశిష్ట సాధ్యతావచ్ఛేదకవి ఓ
శిష్ట వైశిష్ట్య విషయకత్వం ప్రకృత లక్షణం విషయతాశూన్యత్వం న తు ప్రకృతానుమిత్యవిషయా విషయత్వం ప్రయమస్తు దూషణే యతావత్ తాదృశ లక్షణా విషయతాని
త్వం చతాదృశవిషయతాశాలి నిశ్చయతావిశిష్టని వహ్న్యనుమితి యనువర్తకతాన్వాపదకత్వరూపం నివర్తక్యతే ఎవం చ ఉక్త హేత్వయవజనబోధ ధర్మిన్యనుమిత్య
విషయవహ్ని నిశ్చ ధూమజన్యనజన్యప్రసక్తవిషయకత్వే పి తాదృశ విషయతా విలక్షణ విషయతాశూన్యత్వే మక్షత ఏవం వృత్తిప్రసక్తి రాభావః నిసమనవాక్య

గ్రహేతి నిగమనజనకబోధస్యాపి పక్షతావచ్ఛేదకవిశిష్టసాధ్యకావచ్ఛేదకవిశిష్టవైశిష్ట్యావగాహిత్వేనానుమానవిషయకతయా అతివ్యాప్తిప్రసక్తేరితిభా
వః నిగమనేతరస్య ప్రవిష్టమానిత్వాదివాక్యప్రసిద్ధానాం సంజ్ఞాదితత్త్వవయవాంతరబోధానాం వైనానురూపర్థః నత్వాయ తత్త్వతి తథా చ కథం తజ్జన్యబోధస్యాన్యా
న్యవిషయకత్వమితి భావః నన్వనుమానతాభంగాయ కాంక్షాపూర్వకనియపక్షతావచ్ఛేదకవిశిష్టసాధ్యవత్త్వాబాధితత్వస్య ప్రాగుపమానత్వవిచ్ఛిన్నజ్ఞానే నవ్యోక్త
తే వహ్నిమానితి తాదృశబోధానవతాదృశాకాంక్షాది ప్రసక్తేరాపాయతే ఇత్యనుభవసిద్ధేతి భావః అనుషంగాదితి నిగమనస్య ముఖ్యవ్యాప్త్యుత్పత్త్యానాన్యత్ర సంధా
నోపనయాదిత్యర్థః తథా చ తదంతర్భావైవ నిగమనావయవత్వం పక్షవత్త్వేతి అనుమానవిషయకబోధజనకన్యాయావయవత్వమాదాయ తాదృ
శసమాదాయేతి ప్రసక్తేరితి భావః నిగమనస్యానుమానహేతురితి యథాశ్రుతాత్ర మమూలప్రంథస్య సత్వంతదసి విరహేణానిగమనే నాతివ్యాప్తిరిత్యర్థ
పరత్వం ప్రతీయతే తత్ప్రసంగాతె సత్వం తస్య యావయవలక్షణత్వాత్ తస్య నిగమనసాధారణ్యాత్ యథాశ్రుతస్యాపి సత్వం తాదృశస్య ప్రతిజ్ఞాయామి
వ తత్ర వ్యాప్త్యక్షతత్వాత్ అనతిరిక్తవిషయకత్వ విశేషణే నైవతద్వారణే పత్వనతిరిక్తవిషయకత్వ విశేషస్య నిగమనాతివ్యాప్తివారకతాపరత్వేన తాదృశత్వం
ధమత్రైవ వ్యాఖ్యాతుం భూమికాం రచయతి ఇత్థం చేదితి అనుమానానతిరిక్తేతి తథా చ న్యాయావయవత్వే పక్షవసితపరామర్శప్రయోజకశాబ్దజ్ఞానజ
నకత్వస్య సత్త్వేపి అనుమానానతిరిక్తవిషయకజ్ఞానజనకత్వం నాస్తీతి పక్షవసితార్థః అబాధితత్వాదిపరతయా ఉదిష్టత్వేనాపి నివారకత్వే నిగమ
నజనకబోధేతద్యానార్థం లక్షణే దోషోన యుక్త ఇతి మూలం తం తద్విషయకతయా అతిరిక్తవిషయకత్వం నవిచారసహం ఏవం పంచావయవాంతర్భావార్థస్యాతి
రిక్తస్య విషయతయా తథా తద్వ్యాప్తిపాదనే నుమానత్వాదిత్యర్థః పూర్వ ఇతి బాధితత్వాద్యుపనయే తు అబాధితత్వాదిబోధకోపయికేత్యర్థః విశిష్టహేతుసంబద్ధస్య

౧౧౨॥అ౯౪॥

౧౮

వ్యాప్తిపక్షధర్మతావిశిష్టహేతుజ్ఞానజన్యజ్ఞప్త్యజ్ఞప్త్యస్య బాధః తత్రాదివ్యాప్త్యతయాతద్రూపత్వోపయుక్తత్వం బోధ్యం మిశ్రమతముపన్యస్యన్ఘ్నేతి యత్తత్పృథివీ
యితరేభ్యో భిద్యతే ఇత్యస్య సమస్తంన్నితరపదం పృథివీతరపరం ఇతరాదిపసంబంధికార్యబోధకపదానాం సముఖ్యవ్యాప్త్యైకదేశోపస్థాపకత్వాత్ తత్ర చతురో తరత్వా
దినా నిరూఢలక్షణో అతోవాదివాక్యైస్వపరిశేషలక్షణోవిరహోపినక్షతిః ప్రతిజ్ఞాదౌ సర్వత్ర ఏకేనైవపదేనసాధ్యబోధనే దోష ఇతి ననియమః తేనాత్రేయన్పృథివీ
తరేభ్యోభిద్యతే ఇత్యుదాహరణాప్రయోగానావిరోధః విశేష్యవాచకం పృథివీతిపదాంతరం పూరణీయం యథాశ్రుతపదం సమస్తమిత్యేవ వా ఉదాహరణవా
రణోయోతి తజ్జనబోధేపి పక్షసాధ్యాశ్రయతాపత్తేః తత్త్వం బంధరూపానుమితే విషయసకలపదార్థభానే నాన్యూనవిషయకత్వ తాపాదిత్యభిమానః తత్
అనతిరిక్తేతి అన్యూనవిషయకత్వం హిప్రకృతానుమితివిషయతావ్యాపకవిషయతాకత్వం సర్వస్మాత్సార్వలభ్యవానయంకాలపరిమాణవాన్సర్వస్మాదిత్యత్ర
హేత్వయవేతి వ్యాప్తేః నాపి పక్షతావచ్ఛేదకవిశిష్టపక్షవిషయకత్వం హేతుత్వం ప్రమేయవాన్వ్యక్తత్వవత్ ప్రమేయవాదిత్యాదావ్యాప్త్యయవే అతివ్యాప్తేః [illegible]
రితి పక్షతావచ్ఛేదకవిశిష్టేతివ్యాప్తావచ్ఛేదకవిశిష్టవైశిష్ట్యావగాహిత్వం తదాద్యత్వం తథాచ సాధ్యహేతూదాహరణే అతివ్యాప్తిరితి బోధయన్ దూషయతి తత్రేత్యాదిమ [illegible]
మిపృథివీపదస్యవిశేష్యపరత్వం ఇతరపదస్యపృథివీతరపరత్వం అవగత్యతాదృశోదాహరణే తత్ పృథివీత్వవిశిష్టసాధ్యవత్త్వం ప్రతీయతే తి తత్రాతివ్యాప్తిప్రసక్తి
రిత్యత ఆహ తాత్పర్యకద్భ్రమేణేతి తాదృశేతి అన్యూనవిషయకేత్యర్థః అతిప్రసక్తత్వాత్ తథాన్యాయమిశ్రా కారకసాధ్యవత్తతాత్పర్యభ్రమవిషయసర్వ
[illegible]
[illegible]

నామపదఘటితోపనయోతివ్యాప్తేరభావాత్ తాత్పర్యభ్రమమాదాయాపి నాతివ్యాప్తిప్రసక్తిరిత్యాహ నచ తావతాపీతి ఉదాహరణ్యేత్యుదాహరణేష్వప్య

వ్యుత్పత్తికరణాన్ని యన్నేత్యాదేః యన్నేత్యాదిభాగార్థస్యానన్వయాత్ పృథక్ పృథగవతరణోన్నాభిధృతే ఇత్యే తాత్పర్యశబోధే అప్రవేశాత్ తథా సాధ్యానవిష

బోధజనక యకత్వమేకదేశేప్యవనతుయన్నేత్యాదిఘటితసముదాయస్యైకదేశస్యేతునాన్వయాం వయవతాభావదేవనాతిప్రసంగః శంకాన్యయాంతర్గతత్వేన్త్రైకదేశసాధా

రణాన్యనివేశేనాతిరిక్తవిషయకత్వనివేశేపి తాత్పర్యశీలం దాహరణైకదేశఏవాతివ్యాప్తిరితిభావః తాత్పర్యభ్రమేణాయన్నేత్యాదికమంతర్భావ్యయక్షినాప్రు

థవియుతేరేఖాభిధృతఇత్యస్యయబోధః సంభవతి తినా శంకనీయం జలం నద్వ్యవ్నిగంధవదిత్యాదితో జలభిన్నం ద్రవ్యం గంధవదిత్యాద్యన్వయబోధస్యాను

భవవిరుద్ధతయానన్యథాసిద్ధేశ్చ తావద్వేదకశబోధవిశ్యప్రపుష్టేత్యాదయ ద్వివచనప్రతివచనాదిత్యాకారకం యదర్థవిశేష్యకేతర శబ్దబోధో వి

నసంభవతి అయం నపచతి పురుష ఇత్యతః ఇదం పదార్థపాకకర్తృపురుషాదేర్భేదబోధస్యానుభవవిరుద్ధతయా అభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వే

నాఖ్యాతార్థభానస్యాపచతి సైత్రయిదాయ మిత్యాదితః పాకకర్తృస్త్రైత్రాదిసాంత్యశబోధస్యానుభవేనాన్తరవిశేషణావిశేషణాతయా తద్ధానస్యైవవాచ్య

త్వేనత్వాత్ అత్రకేచిత్ అనుమానవిషయకత్వం పక్షతావచ్ఛేదకవిశిష్టవిషయకత్వేసతిసాధ్యతావచ్ఛేదకవిశిష్టవిషయకత్వమేవ నతుపక్షతావచ్ఛేదకవిశి

ష్టేసాధ్యతావచ్ఛేదకవిశిష్టవైశిష్ట్యావగాహిత్వం ఏవం చదర్శితవృత్తికేకస్యుదాహరణాజనబోధస్యాపి తాదృశానుమానవిషయకత్వసత్వాదతివ్యాప్తిః

ಗಾ॥ಅವ॥ ಪ್ರಸಜ್ಯೇತೇನನೈವಂ ಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕ ವಿಶಿಷ್ಟಸಾಧ್ಯಘಟಿತ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ಸ್ಯೋಭಯ ಧರ್ಮತ್ವಂ ಉದಾಹರಣೈಕದೇಶಸ್ಯೋಪನಯತಸ್ಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕತ್ವಾದಿಭಾಗಘಟಿತ ಸಮುದಾಯಸ್ಯ

ಅವಯವತ್ವ ವಿಶೇಷಣ ಪ್ರವೇಶಾದೇವ ನಾತಿವ್ಯಾಪ್ತಿಶಂಕಾ ತಿವಾಸಬಂ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಸ್ಯೈಯ ವಿಷಯಸ್ಯ ಮಹಾನಸಂ ಬಹುಧೂಮವಜ್ಜನಕ ತಾಮಾದಾಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮುದಾಯಾಂತಿ

೧೯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಪ್ರಸಂಜನಾತ್ ನಹಿ ತಾದೃಶಸ್ಯ ಮಹಾನಸಂ ಬಹುಧೂಮಜನಕತ್ವಮೇಕದೇಶವಹ್ನಿಮತ್ವಾತ್ ಅಪಿ ತು ಸಮುದಾಯ ಏವ ತಾದೃಶಾನ್ಯೂನವಿಷಯಕತ್ವಘಟಿತ ಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನ

ನಿರೂಪಿತಜನಕತಾಪರ್ಯಂತ ಅನಿವೇಶಾತ್ ಅರ್ಥವಾನ್ಯಾಯಾಂತರ್ಗತತ್ವಮೇವಸತ್ವಂ ತಾದೃಶ ಅತ ಏವ ಮಿ[illegible]ಣಾಂ ಘಟಿತ ಶಬ್ದಸಂಗ್ರಹಃ ದ್ರವ್ಯಸ್ವರೂಪ ತ್ವೇಸತಿ ಸತ್ತಾವ ದಿ ಪ್ರಾ

ತ್ಯಪ್ರಯೋದಾಹರಣೋಯದಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾರೂಪ ಶಬ್ದ ಏವ ದೃಷ್ಟಾಂತತ್ವೇನೋಪಾದೀಯತೇ ತದಾ ತತ್ರಾತಿವ್ಯಾಪ್ತಿವಾರಣಾರ್ಥ ಮೇತದ್ದಿತ್ಯಾದಿ ನಾಕಾಂಕ್ಷಾಜ್ಞಾನರೂಪ ದಸ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ

ದಾನಸಂಗತಿಃ ತದದಾನೇ ತತ್ರಾತಿವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರಸಕ್ತಿ ಸ್ತದ್ವಿಷಯ ವಿಧಯಾ ತ್ರಾವನಾಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಜನಕತಾವತ್ ದೃಷ್ಟಾಂತ ರೂಪ ಶಬ್ದಸ್ಯೇತಿ ಪ್ರಮೇಯನಿಷ್ಠಹೇತುತ್ವಂ ಪ್ರಮೇಯಂ

ಪ್ರತಿಜ್ಞೇಯಂ ವೃತ್ತಿ ಹೇತ್ವೇಯ ಮಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತೇಃ ಅನ್ಯೂನವಿಷಯಕತ್ವಮನುಮಾನೇ ವರ್ತತೇ ಪಕ್ಷತೇತಿ ಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕವಿಶಿಷ್ಟವಿಷಯಕತ್ವಂ ಅನ್ಯೂನವಿಷಯಕತ್ವಂ ಏವಂ ಚ

ತಾದೃಶೋದಾಹರಣಸ್ಯೈಕದೇಶಾತಿವ್ಯಾಪ್ತಿವಾರಣಾಯ ಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕಸಂಬಂಧೇನ ಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕಮಾತ್ರವಿಶಿಷ್ಟಸಾಧ್ಯಪ್ರಕಾರಕತಾಪರ್ಯಂತ ಮನತಿರಿಕ್ತವಿಷಯ

ಕೇತಿ ತಜ್ಜನ್ಯಬೋಧಸ್ಯ ಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕಸಂಬಂಧೇನ ಸಾಧ್ಯಪ್ರಕಾರಕತಾವತ್ ಮಾತ್ರಪದಾರ್ಥಾಭಾವಾತ್ ನಿಗಮನಸ್ಯ ದಾಸಃ ತಜ್ಜನ್ಯಬೋಧೇ ವಿಶಿಷ್ಟಹೇತುಸಂಬ

ಂಧಸ್ಯಾಧಿಕಸ್ಯ ಸಾಧ್ಯಾಂಶೇ ಭಾನೇನ ಸಮುಕ್ತಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಸಾಧ್ಯಪ್ರಕಾರಕತಾವತ್ ಏವಂ ವಹ್ನಿವ್ಯಾಪ್ಯಧೂಮವಾನ್ ಇತ್ಯಾದ್ಯುಪನಯಜನ್ಯಬೋಧಸ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ

కేటితాదికశ్చేత్సాధ్యతావచ్ఛేదకతావచ్ఛిన్నప్రకారకత్వేపి హేత్వంశే వ్యాపకతాంశే సాధ్యవిశిష్టభానే న తత్రాపి నాతిప్రసంగః నన్వేవమపి యత్కించిదితరాంశబాధితా
ద్యుదాహరణైకదేశే అతిప్రసంగస్తజ్జనకబోధే పక్షతావచ్ఛేదకవిశిష్టపక్షవిషయకత్వస్య శుద్ధసాధ్యతావచ్ఛేదకవిశిష్టసాధ్యప్రకారకత్వస్య చ సత్త్వాదితి వాచ్యం
పక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నవిశేష్యకత్వావచ్ఛేదేన తాదృశసాధ్యప్రకారకత్వస్య తద్వ్యయనిష్కృష్టార్థత్వాత్ తాదృశోదాహరణాభాసజన్యబోధస్య తదంశే నిర్ధర్మి
తావచ్ఛేదకతయా తాదృశసాధ్యప్రకారకత్వవిరహాత్ సాధ్యతావచ్ఛేదకసంబంధనివేశనం చ యత్ర కాలికసంబంధేన కాలపరిమాణస్పందత్వాదేః సాధ్యతాసమ
వాయేన తత్స్వవేహేతుతా తత్రత్యోపనయోయం వ్యాపకీభూతాతిరిక్తభాగే వారణీయః ఏషాం ధయిష్యమాణ నన్వయత్వయోగానాఙ్గీకృపే యత్ర ఇతి ఘటత్వసాధ్య
తావచ్ఛేదకసంబంధేనైవ సాధ్యస్య హేతుతా తత్రత్యోపనయాయ తాదృశభాగే అతిప్రసంగ ఇత్యస్యానవకాశః నన్వేవమపి నిగమనే యత్ సాధ్యదిశ్యతిరిక్తాంశే అతి
వ్యాప్తి దుర్వారైవేతి వాచ్యం తత్సాధ్యవత్త్వం సాధ్యమనంతభూతవ్యపహేతులయోః పక్షతావచ్ఛేదకపదయోరన్యయబోధజనకత్వాదితి రీత్యా అతిరిక్తస్థలేపి వ్యా
ప్త్యాదానం సంగమయంతి అయం పదానుషంగపక్షే నిగమనే అనతిరిక్తవిషయకత్వ వ్యాప్త్యైతన సంగచ్ఛతే ఇత్యాశంకతే యది వేతి అయమాదివాద్యాదినా
ఇదమయమిత్యాది పరిగ్రహః వాక్యైకవాక్యతయా ఉపనయనిగమనవాక్యయోరేకవాక్యతయా తదర్థః విశిష్టలాభాత్ పక్షతావచ్ఛేదకవిశిష్టసాధ్య
వత్త్వాలాభాద్విశిష్యాకాంక్షానివృత్తేః నవపక్షవాచకపదానుషంగే తథాస్త్వేతత్ర బిత్యాదినిగమనవిరోధః అనుయోగ్యమిశ్రితనయార్థస్యాబోధస్య ప్రత్యుక్ష

గనుఅమ తయోంతన్మాత్రస్యాబోధకత్వేన వాక్యతాత్పర్యాభావాదితి వాచ్యం ౧ తన్మతే తాదృశనిగమనాకాంక్షోత్థాపకత్వం యత్కృప్యనతిరిక్తవిషయకత్వనివేశే (అనుమా)నవిషయే
కబోధజనకత్వం తజ్జనకజ్ఞానవిషయత్వం వా న్యాయావయవత్వవిశేషితం ప్రతిజ్ఞాహేత్వాదిజనకబోధసమానాకారహేతుప్రదాత్తిప్రసక్తం తథాహిప్ర
౧౦ కృతపక్షే ప్రకృతసాధ్యవైశిష్ట్యావగాహిత్వరూపానుమానవిషయకతావచ్ఛిన్నజనకతానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకయత్కించిద్జ్ఞానవిషయతావచ్ఛేదకసముదాయ
త్వనివేశే నాయం దోషః ఇతిచ్చేల్లాంతరవ్యావృత్త్యసంభవాత్ అబాధితజ్ఞానే జ్ఞానే సామాన్యాత్ అధికరణత్వరూపసమానాధికరణ్యవైశిష్ట్యరూపానవచ్ఛిన్న
తి వా సంధివత్త్వాభావాన్ సాధ్యవత్త్వవిషయకతాపత్తి ఉపనయస్య వారణీయత్వాదితి యోజనా పక్షే సాధ్యవైశిష్ట్యావగాహిత్వమేవానుమానవిషయకత్వం న తు
మితిసముదాయేతి ప్రసంగ ఇతి వాచ్యం తాదృశజనకతావచ్ఛేదకీభూతయత్కించిద్జ్ఞానవిషయతానిరూపకసముదాయత్వనివచ్ఛేదకత్వాత్
సమతాదృశసముదాయత్వం తాదృశవర్ణత్వం ఉపనయే సముదాయత్వం తాదృశసముదాయత్వమిత్యాత్ ... పక్షతావచ్ఛేదకత్వే
శిష్ట్యం తద్భాగవః ఇత్యభిప్రాయేణ తేన ప్రమేయం ద్రవ్యత్వాదిత్యాదౌ ప్రమేయః ప్రమేయాదిత్యక్షము మానాహేతువారణీయ పక్షతావచ్ఛేదకవైశిష్ట్యాంతర్భావ అవచ్ఛేదక
ఇతి తదంతర్భావాభిప్రాయేణ స్థలాంతరే వ్యావృత్త్యసంభవాత్ యత్రసాతి పక్షసబతా ద్వారాప్యనుపక్షతావచ్ఛేదకప్రకారేణ శిష్టాం తదయోరుపస్థాపనాపత్తే తత్రోదాహరణం
స్వసాధ్యవాతాద్యాప్యనుసాధ్యతావచ్ఛేదకప్రకారేణాహేతు తయోరుపస్థాపనాపత్తేస్తత్రోపనయస్య వారణీయత్వాదితి ఖండనరూపాంతరేణ పక్షసాధ్యయోర్వైశిష్ట్యం

ಜ್ಞಾನಪದನಾಸಿ

ತಥಾಪಿ ಹೇತುಮತ್ತ್ವೇನ ದರ್ಶಿತ ಅನುಮಾನವಿಷಯಕತ್ವಸಂಭವ ಇತಿ ತಾದೃಶಾಪ್ರಸಿದ್ಧ್ಯಾ ಅನನುಪಕ್ಷೇ ಸಾಧ್ಯನಿಶ್ಚಯದಶಾಯಾಮೇವ ತಾದೃಶದೃಷ್ಟಾಂತತ್ವೇ ಹೇತುತ್ವಸಂಭವ ಇತಿ ನಿಶ್ಚಯ
ತ್ವೇ ಸಂಶಯಾಭಾವಾತ್ ಪ್ರಾಯಶೋ ವನಸಂಭವತಿ ಅತ ಏವ ತಾದೃಶಪಕ್ಷಧರ್ಮತಾಯಾ ತಿಜಲ್ಪಸ್ಥಲೇ ಸಂಶಯಸ್ಯಾವಶ್ಯಕತ್ವೇಽಪಿ ವಾದಸ್ಥಲೇ ನ ತಥಾ ಸಂಶಯಮಂತರೇಣಾಪಿ ಶಿಷ್ಯಬೋಧನಾಯ
ತನ್ನಿರ್ಧಾನಮಿತಿ ನಿವಾರ್ಯೋಯ ನ್ಯಾಯಪ್ರಯೋಗಸಂಭವಾದಿತ್ಯಭಿಪ್ರಾಯಃ ನನು ಪಕ್ಷಧರ್ಮಿ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ನ್ಯಾಯಪ್ರಯೋಗೋಪನಯೇ ದೃಷ್ಟಾಂತಧರ್ಮಿಣ್ಯಾಯಾಂ ವ್ಯಾಪ್ತಿಸಂಬಂಧೇನ ಪ್ರವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ
ನ್ವಯಸ್ಯ ತತ್ಸಂಬಂಧೇನ ವಹ್ನಿಸಾಧ್ಯಕಹೇತುಮತ್ಪಕ್ಷಕವಹ್ನಿಹೇತುಕನ್ಯಾಯಾಂತರ್ಗತಹೇತ್ವವಯವೇ ಅವ್ಯಾಪ್ತಿರ್ದುರ್ವಾರೈವೇತಿ ಚೇತ್ ಮೈವಂ ಉಪನಯಾವಯವಪ್ರಯೋಗೋ ನಾಂತರೀಯಕತ್ವ
ಇತ್ಯನ್ವಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ನ ಸಂಗಚ್ಛತೇ ಇತ್ಯತಸ್ತಲಾಂತರಮನುಸರತಿ ಯತ್ರೇತಿ ಪರ್ವತತ್ವಸಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯೇನ ಯತ್ರ ಸಾಧ್ಯಸಿದ್ಧಿರುದ್ದೇಶ್ಯತಾ ತತ್ರ ತತ್ಪರ್ವತತ್ವೇನಾಪಿ ದೃಷ್ಟಾಂತ
ತಾ ನ ಸಂಭವತಿ ಏತತ್ಪರ್ವತತ್ವೇನ ಸಾಧ್ಯವತ್ತ್ವನಿಶ್ಚಯಸ್ಯಾಪಿ ತಾದೃಶಾನುಮಿತಿವಿರೋಧಿತ್ವಾತ್ ಅತ ಏವ ಪರ್ವತತ್ವಾವಚ್ಛೇದೇನೇತಿ ತತ್ರೋದಾಹರಣಸ್ಯಾಪಿ ಯದ್ಯಪಿ ಪರ್ವತತ್ವಾವಚ್ಛೇದೇನ
ವಹ್ನಿಮತ್ತ್ವಾವಗಾಹಿನ್ಯಾ ಅನುಮಿತೌ ಪರ್ವತತ್ವಾವಚ್ಛೇದೇನ ವಹ್ನಿಮತ್ತ್ವಾವಗಾಹಿತ್ವಾಭಾವಾತ್ ತಾದೃಶದೃಷ್ಟಾಂತಘಟಿತೋದಾಹರಣಜನ್ಯಬೋಧಸ್ಯ ತದಭಾನಾದನ್ವಯಮಿತ್ಯನುಮಾನವಿ
ಷಯಕತ್ವಮೇವ ತಥಾಪಿ ಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕವಿಶಿಷ್ಟಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕವಿಶಿಷ್ಟವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಾವಗಾಹಿತ್ವ ವಿಶಿಷ್ಟಸ್ಯ ಜನಕಜ್ಞಾನರೂಪಿತಜನಕ ರೂಪಂ ನಿವಾರ್ಯಂ ಅನುಮಾನವಿಷಯಕತ್ವ
ಮವ್ಯಾಹತಮೇವೇತಿ ಭಾವಃ ಯದ್ಯಪಿ ಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಶೇಷ್ಯಕಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಾವಗಾಹಿ ತದವಚ್ಛಿನ್ನಜನ್ಯತಾನಿರೂಪಿತಜನಕತಾವಚ್ಛೇದಕ
ವಿಷಯತಾನಿವೇಶೇ ಉದಾಹರಣಸ್ಯೈಕದೇಶ ಏವ ತಾದೃಶವಿಷಯತಾನೇತ್ಯಸಮುದಾಯ ಇತಿ ನ್ಯಾಯಾವಯವತ್ವನಿವೇಶೋ ನಾತಿವ್ಯಾಪ್ತ್ಯವಕಾಶಃ ತಥಾಪಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಮಾತ್ರಘಟಕತ್ವ

౧౭౫॥ అవ॥

ఘటన్యాయావయవత్వం ప్రకృతలక్షణే ప్రవిష్టం తేన యథాలయం పర్వత ఇత్యుదాహరణోక్తదేశే వి...త్యాశయః అవయవైకదేశావయవైకదేశసాధ్యసాధకన్యాయనివిష్ట
ప్రతిజ్ఞాలక్షణే అవయవైకదేశావయవైకదేశసాధ్యవైశిష్ట్యావగాహిత్వరూపోపన్యాసవిషయకత్వనివేశనే నైతద్వ్యావృత్తిసంగతిరితి పరితోషః ఉపన్యాసవ్యావృత్త్యుత్తరముపహ
సత్యంతస్య వైయర్థ్యం తల్లక్షణఘటకన్యాయావయవత్వశరీరే ఉభయఘటితభాగద్వయాఘటితత్వం న నివేశనీయం అనతిరిక్తవిషయకత్వనివేశే నైవతా
దృశభాగద్వయఘటితసముదాయేऽతిప్రసంగవారణాయేతి నచ తజ్జ్ఞానస్యైవ శాబ్దబోధజనకతయా జనకత్వం తజ్జనకజ్ఞానవిషయత్వమేవ వాచ్యం ఏవం
సతాదృశభాగద్వయఘటితసముదాయవిషయకజ్ఞానమప్యేకదేశప్రతిజ్ఞాదివిషయకత్వేన తథావిధబోధజనకమితి సముదాయేऽతిప్రసంగ ఇతి [illegible]
వ్యం తాదృశబోధజనకతావచ్ఛేదకీభూతయత్కించిదేకజ్ఞానవిషయతానిరూపకవర్ణసముదాయత్వస్యైవ వివక్షణీయతయా తత్ర నవతాదృశసముదాయత్వం
తాదృశవర్ణత్వవ్యాపకస్య సముదాయత్వం తాదృశంచ ప్రతిజ్ఞాహేత్వాదిప్రత్యేకసముదాయత్వమపి తత్సముదాయేऽతిప్రసంగ ఏవేతి తాదృశభాగద్వయాఘటితత్వ
మావశ్యకమేవేతి వాచ్యం అనతిరిక్తతదర్థన్యాయతాదృశయత్కించిదేకజ్ఞానవిషయతాశ్రయవర్ణత్వసమనైయత్యస్య ...వేశ్య ప్రతిజ్ఞాహేత్వాదిసముదాయత్వవ్యా
రణీయతయా తత్సమానార్థకప్రతిజ్ఞాద్వయాదివిషయకయత్కించిజ్జ్ఞానవిషయతాశ్రయవర్ణసమనైయత్యస్య తాదృశప్రతిజ్ఞాద్వయాదిఘటితసముదాయత్వే
సత్త్వేऽపి నక్షతిః తదుభయాదావపి ప్రతిజ్ఞాత్వస్య ...రాత్ ప్రతిజ్ఞైకదేశస్యాపి తాదృశబోధజనకత్వవిరహాత్ సంబంధిభూతావచ్ఛిన్న స్వనిరూపితజనకతావచ్ఛేదకయత్కించిదేక

జ్ఞాన విషయతాశ్రయవర్ణాంశసముదాయత్వరూపదాయస్య ప్రతిజ్ఞాత్వప్రసంగ ఇతి ప్రతిజ్ఞాద్యఘటకత్వం ప్రతిజ్ఞామాత్రాఘటకత్వం వా నివేశనీయం అనుమానాన్తరీయవిషయకశా
బ్దబుద్ధిత్వావచ్ఛిన్నజనకతానవచ్ఛేదకవర్ణాంతరఘటితవాక్యనిరూపితజనకతానాశ్రయానాం సంభవాత్ ఇత్యంభాననుషంగపక్షేష్వయం తద్వాక్యద్వయమాత్రనిబంధనప్రతిజ్ఞాత్వం తదానీం
వ్యాప్త్యసంభవేతి [strikethrough] అవయవాఘటకేతి అనుమితివిషయకశాబ్దబోధానుకూలవాక్యవర్ణాన్తరవ్యావర్తకం వాక్యనిష్ఠప్రతిజ్ఞాత్వమత్రవి
షయకబోధనిష్ఠధూమవిశేషణీభూతత్వవిషయకశాబ్దబోధకత్వాదిహేతువిషయకజ్ఞానవిషయతావ్యాపకాయవయవాఘటకత్వాద్యపి
తావత్ వ్యాప్తివారణాయ నతిరిక్తవిషయకబోధజనకత్వపక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నవిశిష్టత్వాద్యవచ్ఛిన్నవిశిష్టవైశిష్ట్యావగాహిత్వరూపసూక్ష్మవిషయకత్వవ్యావృత్తి
స్యానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకయుక్తిజ్ఞానవిషయతానిరూపకవర్ణసముదాయత్వనివేశస్యావశ్యకతయా అవయవాఘటకత్వనివేశనం నిష్ప్రయోజనమితి వా
చ్యం తాదృశహేతువారణాయ అవయవాఘటకత్వస్య నావయవైకదేశమాత్రవిరుద్ధకజ్ఞానస్య జనకతావ్యావృత్త్యర్థమవయవత్వవ్యావర్తకత్వేన నివేశే యుక్తిజ్ఞానవ్యాపకవిష
యతాకజ్ఞానవృత్తిత్వాదినా నచ దృష్టాన్తవాక్యత్వనతిరిక్తబోధజనకతా యాం వివక్షణీయత్వాత్ అవయవత్వం వాక్యత్వం తత్తద్వ్యక్తివిశేషణభూతత్వేన ప్రతి
జ్ఞాసమానాకారశాబ్దానిగమనవాక్యజన్యజ్ఞానవిరుద్ధప్రతిజ్ఞానియతాకారతాయాః [strikethrough] విధావయత్వపరత్వాత్ వక్తృత్వశ్చ అవయవత్వఘటకవిశిష్టదళపరిత్యాగమహిమ్నైవ
[illegible] వ్యాప్త్యసంగ్రహ తథాపి తాదృశజనకతాపర్యన్తనివేశ ప్రతిజ్ఞాఘటక [illegible] రిత్యన్యసంభవే [strikethrough] తత్వరిత్యాగ్య
జ్ఞా 9 స త్త్వం తత్త్వం గ్రహః తాదృశవాక్యనిష్ఠ

ಮತ್ರ ಪ್ರಮತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ಯಘಟಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಾದಿ ಘಟಾದಿ ತೈಥ(?)

ನಿಷ್ಪ್ರಕಾರಕತಾ ನುಪಯುಕ್ತತ್ವಮಿತ್ಯತ ಆಹ ಪ್ರಾಯೋ ದ್ವಿತೀಯೇ ಪಕ್ಷೇ ಘಟತ್ವಘಟಾಭಾವ ಮಿತ್ಯೇತತ್ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ ದೇಶ ವ್ಯಾಪಿಕ ಧರ್ಮ ನಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಸಮಾನಾರ್ಥಕತ್ವಂ ಸಂಭವತಿ ತತ್ರಾಹ

ಇತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿವಾರಣಾಯೇತಿ ಯಥೋಪಘಟತ್ವ ನಿವೇಶನ ಮಿತ್ಯಾದಿನಾ ತದನು ತತ್ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಸ್ವತಿಪಾದ್ಯವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥ ಬೋಧಕತಾಯಾಂ ಯದ್ದೇಶಾ ಸಂಭವೇಪಿ ತಾದೃಶಾನ್ವಯ ಸ್ಯ ತಥಾವಿಧ

೮೧॥ಅವ॥ ದ[illegible]ಕತ್ವಾಭಾವಾತ್ ತದ್ಧಾತ್ವೇ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರವೇಶಾನುಪಪತ್ತೇಃ ಧಂ ಮತ್ತ್ರ ಯೋಗೇ ವೈಯರ್ಥ್ಯಾನ್ನ ತತ್ಸಮುದಾಯಮಂ ತದ್ಭಾಗಸ್ಯ ಸಾಧ್ಯತ್ವಾಸಂಗೀಕಾರಾತ್ ಅಪ್ರಕೃತಾರ್ಥಸ್ಯ

ಕವಾಕ್ಯ ವಾಣಾಯ ವಚಸ್ತ್ವವತ ತಥಾವಿಧ ತ್ವಾತ್ ದೃಶ್ಯತ್ವಾಯಸ್ಯ ಅವಶ್ಯಂ ನಿವೇಶನೀಯತ ಯಾಂ ವಕ್ತವ್ಯ ದೇಶಮಾತ್ರಸ್ಯ ತಾದೃಶಾರ್ಥ ಪರಕತ್ವಾಭಾವೇನ ಅತಪ್ರಸಂಗಾನವಕಾಶಾದಿತ್ಯಾಹ

ತ್ವಂ ತತ್ರೈತಿ ಕಥಿತಾ ಸ್ವಾನ ವಿಷಯಕತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನ ನಿರೂಪಿತ ವಿಧನ ಕತಾ ನಿವೇಶನ ತತ್ತದ್ಘಟಗವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥ ಬೋಧಜನಕತಾವಾದಾಯ ಕೇವಲೇ ತಾವದಾವತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿನ ಸಂಭವತಿ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯ

೨ ತಾದೃಶಜನಕತಾ ಶ್ರಯ ಯತ್ಕಿಂಚಿಜ್ಞಾನಮಿತಿ ವಿಷಯಸ್ವಾಸ್ವಾನಃ ಅನತಿರಿಕ್ತಾ ವಿಷಯೋ ಯತ್ವಾತ್ ಪ್ರವೃತ್ತ್ಯಾ ಅ[illegible]ಮಿತಿ ವಿಷಯಃ ನಿಷ್ಠಭೇದ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾನವಚ್ಛೇದ

ಕತ್ವೇ ಸತಿ ಅನುಮಿತಿ ವಿಷಯಾ ತಿರಿಕ್ತ[illegible] ವೃತ್ತಿ ಯದ್ವಿಷಯತ್ವಂ ತತ್ತ್ವಮಿತಿಯಥಾಶ್ರುತಾರ್ಥ ಮಾಕ್ಷಿಪತಿ ಯದ್ವೇತಿ ಯದ್ವಿಷಯತ್ವ ತಮಪೇಕ್ಷ್ಯ ತಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಪಕ್ಷೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕಾ ವಚ್ಛಿನ್ನ ವಿಧೇಯತ್ವ ಯತ್ಕಿಂಚಿದನುಮಿತಿ ವಿಷಯ ವಿಷಯತ್ವಂ ಪರ್ಯಾಪ್ತಂ ವಹ್ನಿಮಾನಿತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಜನ್ಯ ನಿಖಿಲ ಬೋಧಾನಾಂ ಮಿಥ ಇತಿ ತಾದೃಶಾ

ನು ವಿ[illegible]ತಿ ವಿಷಯತ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯಾಭಾವೋ ವಿವಕ್ಷಣೀಯಃ ತಥಾ ಸತಿ ಕೇವಲಾ ವಿಧೇಯ ತಾಳಿತ ಸಿದ್ಧ ಪಕ್ಷೇ ಸ್ವಾಂಪ ಅತಿರಿಕ್ತ ಸ್ಯ ಸಿದ್ಧೇ ರನ್ವಯ ತಥಾಪಿ ಅಪ್ರಸಿದ್ಧ್ಯಂ ಸ್ಯು

ಪಕ್ಷತಾ ವಚ್ಛೇದಕ ಯತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಪಕ್ಷಕ ಮೇಯತ್ವಾದಿ ಸಾಧ್ಯಕ ಸ್ಥಲೇ ವಿ[illegible]ವಾನುಮಿತಿ ವಿಷಯ ನ್ಯೂನತ್ವೈ ತಲ್ಲಾಭಾಯ ಸರ್ವಮಿತ್ಯಕ್ತಂ ಸದೋ ಹ್ಯೇ ದರ್ಶಯತಿ ಕೃಮಾಂಸಾ

೩ ವಿಶ್ವತ್ರೇ ವಪುತ್ರಾಂತರ ವಿಷಯ ಪದಾರ್ಥ ತಾತ್ಪರ್ಯಾಣಿ ವಿ[illegible]ವಾಸ ಪದಾಂ ತರಾ ಸಮಭಿವ್ಯಾಹೃತ ಸರ್ವ ಪದ ಸ್ಯ ಯೋಗ ಸಂಭವಾತ್ ಪರ್ವಂ ಪ್ರವೇಶ ಯಮಿತ್ಯುಕ್ತಾ

೬ ವಿಷಯವ ಗಾಸವ ದಾ ಂರು ತವಸ್ಯ ತತ್ರಾಸಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರತಿ ... ಅಗ್ಯಾಗಾ ನತಿ ವಿಕ್ತ ವಿಧ ಂಯತೆ ಶ್ಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ

౪ కృతానుమితి విషయతావాదః

(పమువాయ)

సుమితి విషయతాయాః కేవలాన్వయిత్వలాభాయ దభిధేయమిత్యుక్తం ప్రమేయత్వాదౌ సాధ్యే ఏవంచ కాంచిద్ధర్మావచ్ఛిన్నాంశే అభిధేనసర్వత్ర విశేష్యం కయోంధపక్షసర్వకల్ప్య
తద్ధర్మావచ్ఛిన్నప్రకారక విధేయ వ్యాప్యస్వే వర్త్త్వబోధక తావద్ధర్మావచ్ఛిన్న విధేయత్వావచ్ఛిన్నసర్వత్రలాభాన్నానుమితేః కతిపయవస్తుమాత్ర విషయకత్వశంకేతి భావః అతిరిక్తాప్రసిద్ధిః ప్ర
కృతానుమితి విషయాతిరిక్తాప్రసిద్ధిః ప్రమేయత్వంపక్ష నిష్ఠాభావప్రతియోగి నవేతి సంశయసంభవేన తాదృశప్రతి జ్ఞానసంభవ ఇతి అత్రస్తత్వంప్రహేయా న్యూనానతిరిక్తవిష
యకత్వమనభిధాయ నిర్ణీత ప్రకృతేతి స్వవిషయతా వ్యాపకస్వవిషయతాకత్వమిత్యర్థః స్వవిషయ అనుమితి విషయాన్యూనత్వే స్వవిషయత్వే తద్విషయతావ్యాపకత్వపర్య
వసితతయాప్రకృతానుమితి విషయానతిరిక్తత్వస్వత ద్విషయత్వే స్వవిషయతా వ్యాపకత్వపర్యవసితత్వాదితి భావః యద్యపిసమూహాలంబనాత్మక ప
ర్వతపక్షకవహ్నిసాధ్యకానుమితి విషయతాయాం విశిష్టవృత్తితయోపర్వతోవహ్నిమానితి ప్రతిజ్ఞామాత్రజన్యబోధేన తాదృశానుమితివిషయతా సమ
నియతవిషయతాకః వాక్యాంతరసహితతజ్జన్యసమూహాలంబన బోధజనకయత్కించిద్జ్ఞాన విషయవర్గాసముదాయత్వంవ న తన్మాత్రపర్యాప్తంయత్కించి
త్ప్రకృతానుమితి వృత్తివిషయతాసమనైయత్యస్యవివక్షణేన నిగమనాదృతివ్యాప్తి దుర్వారైవ తజ్జన్యబోధస్యాపిపర్వతోవహ్నిమాన్ ధూమాదిజ్ఞానజన్యస్యైవ
హ్నిమాంశ్చేత్యాకారకసమూహాలంబనానుమితి విషయతాసమనియత విషయతాకత్వాత్ తథాహి ప్రకృతపక్షక ప్రకృతసాధ్యవ్యాప్యవత్త్వపరామర్శ తాద్వ
వ్యవహ్నిజనక తాని రూపితజనకతావచ్ఛేదక విషయతాత్వేనయద్విషయతాసమనైయత్యంతత్వస్య వివక్షితత్వాన్నదోషః నన్వేవంసత్యకృష్టత్రయోపనయ అతి
వ్యాప్తిః తజ్జన్యబోధస్యాపి విశిష్టవిషయకత్వేన తథావిధానుమితి విషయతాసమనియత విషయతాకత్వాదితి చేత్తోం విషయపదస్యప్రకారపరతయా భి

॥శ॥ఉప॥ ప్రయోజనస్యాభావాత్ తదర్థం నివేశిత్వప్రకృతేతి తాదృశోపనయజన్యబోధే ప్రకారీభవతోంశాభావత్వవిశిష్టస్యానుమితావప్రకారకత్వనియతప్రకారతాయాస్సమ
నైయత్యమితి నాతివ్యాప్తిరితి భావః నను ఏతత్ సకలాభిధేయవత్త్వధూమవదిదం ద్రవ్యమితి యోంజనాత్ తాదృశానుమితావివ ఏతత్పక్షత్రయోపనయజన్యబోధే విశిష్టవాభిధే
యత్వేన ప్రకారతయా తత్ప్రకారతాయాస్సమనైయత్యమక్షతమేవేతి భవత్యతివ్యాప్తిరితి భావః నను విశేషణేన వహ్నిస్ప్రకారతానాంసమనైయత్యం వివక్షణీయం అతో
౨౧ నాతివ్యాప్తిః ఉపనయజన్యబోధే అభావత్వాదౌ తాదృశప్రకారస్య తద్వైశిష్ట్యస్య సుతేస్యాత్ తాదృశప్రకారతాయాస్తత్త్రాపి తదితి నుమితావపి తేషాంతథావిధ
ప్రకారతాఘటనాయస్థలాంతరే అతివ్యాప్తిమాహ సకలాభిధేయేతి అభావత్వప్రతియోగిత్వాదీనాం స్వరూపతః పక్షతావచ్ఛేదకత్వభవతీతథాత్వమితిభావః తత్త్వమితి వి
పర్యయేకోటిప్రసిద్ధ్యర్థం విశిష్టపక్షబోధకత్వాతి ఉపనయస్థదంపదేన విశిష్టమాత్రపరామర్శే అస్యానవిషయకత్వంనసంభవతీతి భ్రమనిరాకరణీయం వ్యాప్తిశరీరఘటకన
సాధ్యప్రకారేణైవతదధికరణాంతర్భావః నత్వధికరణత్వేనాపి తస్యనుమితౌ తద్వత్త్వస్య స్వరూపతః ప్రకారకత్వవిరహేపి నాసంగతిః హేతురత్రత్య ఇదంత్వంసమవా
యేన తత్త్వమేవబోధ్యం నత్విదంత్వం తథాచైతాదృశోపనయజన్యబోధే స్వరూపత ఉపనయజన్యబోధభానేకవిధప్రకారతానామనైయత్యానుపపత్తేః నచాబాధేనవిష
యతాసమనైయత్యమిత్యనుమితివిషయతాయాస్సమనియతత్వవిషయతాకత్వమేవాయం దోషమితివాచ్యం హేత్వర్థఘటితాభ్రాంతప్రతిజ్ఞాఘటితన్యా
యాంతర్గతహేతుజన్యబోధవిషయతాయామనుమితినిరూపితవిషయతాత్వాభావాదనుమితివిషయతావ్యాప్య స్వవిషయతాత్వకత్వాభావాదేవతా
దృశబోధవారణాసంభవేనాన్యూనవిషయకత్వావచ్ఛిన్నాయత్వార్థపత్తేః నహి సాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నసాధ్యవిశిష్టప్రకృతపక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నవిషయతాయాంహిభూతే

ವಿಷಯತಾಽನುಮಿತಿನಿರೂಪಿತಾ ಸಮೂಹಾಲಂಬನಾನುಮಿತಿನಿರೂಪಿತತ್ವಮಾದಾಯ ತತ್ಸಾಂತಿಪ್ರಸಂಗಾವಕಾಶಃ ಪ್ರಕೃತಪರಾಮರ್ಶಜನ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕವಿಷಯತಾತ್ವಸ್ಯೈವ
ನಿವೇಶನೀಯತ್ವಾತ್ ಅನ್ಯಥಾಽಸಂಭವಾಪತ್ತಾವಿತಿ ಭಾವ ನಯವಿಶೇಷಾತಿವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಭಿಧಾನಂ ಮಣಾವುಪಲಕ್ಷಣಂ ಪರಂ ಅನ್ಯಾನವಿಷಯಕೇ ತದ್ವಿಶ್ಯನಿರುಕ್ತಾರ್ಥಕತ್ವಸ್ಯ ಸ್ವಸ್ಯ ತ್ವಾಲಕ್ಷ್ಯತಾನ
ಯಂ ಕಾಲಪರಿಮಾಣಂ ವಾರ್ಣ್ಯಸ್ಯ ದಿತ್ಯುಕ್ತಹೇತ್ವವಯವೇ ವೃತ್ತಿವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ತಜ್ಜನ್ಯಬೋಧವಿಷಯತಾಯಾ ವಿಶೇಷ್ಯತ್ವೇನಾನುಮಿತಿವಿಷಯತಾವ್ಯಾಪಕತ್ವಾತ್ ಏವಂ ತಾದೃಶಾ
ನ್ಯಾನವಿಷಯಕತ್ವಸ್ಯ ಸಂಬಿಜ್ಞನಭೂತಾನವಚ್ಛೇದಕತ್ವೇನ ತದವಚ್ಛಿನ್ನಜನಕತಾವಿವಕ್ಷಣೇ ಸಂಭವೇನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಹೇತುಜನ್ಯಸಮೂಹಾಲಂಬನಬೋಧಮಾದಾಯ ತನ್ನಿಷ್ಠಹೇತ್ವರ್ಥವಿಷ
ಯಕತಾಬಚ್ಛಿನ್ನಜನ್ಯತಾನಿರೂಪಿತಜನಕತಾಶ್ರಯಭೂತಮಾದಾಯ ಕಾನ್ಯಾವ್ಯಾಪ್ತಿರಮಾವಿಷ್ಟಮಾದಿವಾಕ್ಯದಾಹೇತ್ವವಯವೇಽತಿವ್ಯಾಪ್ತಿರ್ದುರ್ವಾರಾತಸ್ಸ್ವಅನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವೇ ಪ್ರಕಾರತಾ
ಪಕತಾದೃಶಪ್ರಕಾರತಾಕತ್ವವಿವಕ್ಷಯಾಪಿ ವಾರಣಸಂಭವಾದಿತ್ಯಪಿ ಬೋಧ್ಯಂ ಎತದ್ದೋಷವಾರಣಾಯ ಪ್ರಥಮತೋಽನುಮಿತ್ಯನ್ಯಾನವಿಷಯಕತ್ವಮನಭಿಧಾನನಿರ್ವಕ್ತಿತಥಾ ಪ್ರಕೃ ಳ್ಪವಿ
ತೇತಿ ಯತ್ಸ್ವಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥಕತ್ವಂ ತದನುಮಾನಾಂಶೇ ಪ್ರಮೇಯಾಂಶವೃತ್ತಿತ್ವಾಽಭಾವಾತ್ ಅಯಂ ಪ್ರಮೇಯಃ ಪ್ರಮೇಯಾದಿತ್ಯಾದೌ ಹೇತ್ವವಯವೇ ಯತ್ತ್ವಂ ಬಧ್ವಮಾರ್ಗವಕ್ಷಿನ್ನಪ್ರತ್ಯಪಿ
ದಾನೇಽಪಿ ಘಟೋಽನಿತ್ಯತ್ವವತ್ ಪ್ರಮೇಯತ್ವಾತ್ ಘಟೋ ನಿತ್ಯತರಸ್ಮಾತ್ ಘಟೋಽನಿತ್ಯತ್ವಂ ಧರ್ಮಘಟೋ ಘಟೋಽನಿತ್ಯತ್ವಾನಿತ್ಯಾಕಾರಿಕಾಯಾಂ ಸಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಸಂಬಂಧೇನ ಘಟೋಽನಿತ್ಯತ್ವಸಾಂಕ್ಷ್ಯಕಪ್ರತಿ
ಜ್ಞಾನಿತದ್ಬುದ್ಧಿತನ್ಯಾಯಾಂತರ್ಗತರೂಪಘಟೋಽನಿತ್ಯತರತ್ವವಚ್ಛಿನ್ನಾಂಶೇ ಸಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಸಂಬಂಧೇನ ಘಟೋಽನಿತ್ಯತ್ವ ವಿಶೇಷಣತಾಪನ್ನಘಟೋಽನಿತ್ಯತ್ವಘಟತತ್ತಾದೃಶಸಂ
ಬಂಧಾವಚ್ಛಿನ್ನಹೇತುತಾಕವಿಶಿಷ್ಟಾನಿತ್ಯತರರೂಪಹೇತುಪ್ರತಿಪಾದಕಹೇತ್ವವಯವೇಽತಿವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ಘಟತ್ವಾದೌ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಸಂಬಂಧೇನ ರೂಪವತಿವೃತ್ತಿನಾರವಾರಕತಯಾ ಘ
ಟೋಽನಿತ್ಯತ್ವಾತ್ಮಕವಿಶೇಷಣಾಂಶೇ ಧರ್ಮಿಘಟೇನ ವಿಶೇಷ್ಯಘಟೋಽನಿತ್ಯತ್ವಸಮಾನಾಧಿಕರಣಾಸತ್ತ್ವಾತ್ ಸಮಾನಾಧಿಕರಣೋ ಘಟರೂಪಾದೌ ವೃತ್ತಿನಾರವಾರಕತಯಾ ವಿಶಿಷ್ಟತಾವಚ್ಛೇದಕಸ್ಯ

ಸಾಧ್ಯಮಿಶ್ರವಧೇಯಂ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಸಂಬಂಧಸ್ಯ ವೃತ್ತಿತ್ವನಿಯಾಮಕತಯಾ ವ್ಯಾಪಕತಾವಘಟಕತ್ವೇಪಿ ನಿತ್ಯತ್ರವ್ಯಾವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾಘಾಂಸಲತ್ವಾನ್ನಿರವಯವಂ ಗಗನಂ ನಿತ್ಯಂ ನಿತ್ಯ
ತ್ರವ್ಯಾವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾಘಾಂಸಲತ್ವಾತ್ ವಹ್ನಿಮತ್ಪರ್ವತಾವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾಘಾಂಸಲತ್ವಾದಾಲೋಕವಾನ್ ಪರ್ವತೋ ವಹ್ನಿಮಾನ್ ವಹ್ನಿಮತ್ಪರ್ವತಾವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾಘಾಂಸಲತ್ವಾದಿತ್ಯಾದಾವಪ್ಯವ್ಯಾ
ಯಾಪತ್ತೇ ವ್ಯಾಪ್ತಿವಾರಣಾಯ ಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕವೈಶಿಷ್ಟ್ಯನಿವೇಶನಮಾವಶ್ಯಕಂ ಅಖಂಡಾಭಾವಘಟಕತಯಾ ಹೇತುಘಟಕತ್ರವ್ಯಾವೃತ್ತಿಪರ್ವತತ್ವಾದೀನಾಂ ಅಪ್ರೈಯಸ್ಯಂ ಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕ
ವಿಶಿಷ್ಟಸಾಧ್ಯನಿವೇಶನಪ್ರಯೋಜನಮಾಹ ಪಂಚಮ್ಯರ್ಥೇತಿ ಹೇತುತ್ವಂ ಪ್ರಮೇಯಂ ದ್ರವ್ಯತ್ವಾವತ್ ಪ್ರಮೇಯಂ ದಿತ್ಯಾದೌ ಹೇತುಜನಕಬೋಧ್ಯವಿಭಕ್ತ್ಯರ್ಥಹೇತುತ್ವೇ ಪ್ರಮೇಯಂ
ದ್ರವ್ಯತ್ವಕಪ್ರಕೃತಧರ್ಮವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಗಾಹಿತ್ವೇಪಿ ಪ್ರಕೃತಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕವಿಶಿಷ್ಟವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಾವಗಾಹಿತ್ವಾನ್ನಾತಿವ್ಯಾಪ್ತಿರಿತ್ಯರ್ಥಃ ಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಶೇಷ್ಯತಾನಿರೂಪಿತಸಾಧ್ಯ
ತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಪ್ರಕಾರತಾಕತ್ವಮೇವ ಪಕ್ಷವಸಿತಾರ್ಥಸಂಬಂಧವಿಶೇಷಸ್ಯ ತತ್ತ್ವೇನ ನಿವೇಶ್ಯಃ ಪ್ರಯೋಜನವಿರಹಾತ್ ಅತಃ [illegible]ವ್ಯರ್ಥಪ್ರಕೃತ್ಯರ್ಥಯೋಃ ದ್ವಯೋಸ್ಸಂಬಂಧೇನಾ
ನ್ವಯಸ್ಸ್ವರೂಪತ್ವನಿಯಾಮಕತಯಾ ವ್ಯಾಪಕತಾವಘಟಕತ್ವೇಪಿ ನೈತದ್ವ್ಯಾಪ್ತೇಸ್ಸಂಗತಿಃ [illegible]ನಜನಕಗ್ರಹವಿಷಯತ್ವರೂಪಪಂಚಮ್ಯರ್ಥೈಕದೇಶಜನಕತ್ವೇ ಪ್ರಕೃತ್ಯರ್ಥಹೇ
ತುಜ್ಞಾನಸ್ಯಾನ್ವಯಃ ನತು ಪರಂಪರಾಸಂಬಂಧೇನ ತಾದೃಶವಿಷಯತ್ವೇ ತದ್ಜನಕತ್ವಪಕ್ಷೋಕ್ತಸಾಧ್ಯಹೇತುಕಸ್ಥಲೇ ವ್ಯಾವೃತ್ತಿಮೋರ್ಧ್ಯಾಪಕ್ಷಮುಖ್ಯವಿಶೇಷ್ಯಕತ್ವಪರ್ಯಂತಾನವೇಶಾ
ತ್ ನತು ತಾದೃಶವಿಷಯತ್ವೇ ತಾವಚ್ಛಿನ್ನಪಕ್ಷಕಸ್ಥಲೇ ಹೇತುಜನಕಬೋಧ್ಯ ತಾದೃಶವಿಶಿಷ್ಟಪಕ್ಷೇ ಇತರವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಾನವಗಾಹಿತ್ವಾತ್ ತಾದೃಶವಿಷಯತಾವಿಲಕ್ಷಣೇತಿ ಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದ
ಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಸಂಬಂಧಾವಚ್ಛಿನ್ನಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಪ್ರಕಾರತಾನಿರೂಪಿತಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಷಯತಾವಿಲಕ್ಷಣೇತ್ಯರ್ಥಃ ತಲ್ಲಕ್ಷಣಂ ತ್ವಂ ಚ ತತ್ ಭಿನ್ನತ್ವಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ
ಜನಕಬೋಧೀಯಸಾಧ್ಯದಿವಿಷಯತಾಯಾಂ ತದ್ಭಿನ್ನತ್ವಂ ಸಂಭವಾಭಾವಾತ್ ತಾದೃಶವಿಷಯತಾಭಿನ್ನಮುಖ್ಯವಿಶೇಷ್ಯತಾಶಾಂಸಲತ್ವನಿವೇಶಾಸಂಭವೋದ್ಧಾರೇ ವಿನಗಮನೇತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿತಾ

(అప్రకృతపరామర్శజన్యతావచ్ఛేదకవిషయతానిరూపితనిరవచ్ఛిన్నావచ్ఛేదకతానాశ్రయధర్మనిష్ఠనిరవచ్ఛిన్నావచ్ఛేదకతాకవిషయతాశాల్యనుమితినివేశేఫలాభావాత్)

దవచ్ఛిన్నాత్ [illegible]న్యూనవిషయకత్వఘటితే ద్వైయ [illegible] ధూమాభావాంశేఽవ్యావర్తకతయాపి మార్గధూమాదిత్వావచ్ఛిన్నవ్యాప్యవయవజనకబోధియ హేతుత్వే నిష్ప్రకారకవ్యాప్తి
శేషబోధారాయాస్తాదృశవిషయతాభిన్నత్వాత్ [illegible] తాదృశవిశిష్టవిషయతానంతఃపాతిత్వం ప్రకృతపరామర్శజన్యతావచ్ఛేదకత్వం వాతదిత్యపి నిరస్తం అకృత్స్నత్వే లో
లాఘవాద్ధేతుత్వప్రకారకతాంగా ఏవతాదృశవిషయతాంతఃపాతిత్వాత్ ప్రకృతపరామర్శజన్యతావచ్ఛేదకత్వాపత్తేః హేతుజనకబోధియత ద్విషయతాయా
అతథాత్వాత్ న తథావిధవిషయతావచ్ఛేదకకోటిప్రవిష్టధర్మావచ్ఛిన్నవిషయతాశూన్యత్వే నివేశనదోషానివేశేపి సంభవత్ప్రమేయసామాన్యపక్షతావచ్ఛే
దక[illegible]ఘటితానుమితౌ తాదృశవిషయతావచ్ఛేదకకోటిప్రవిష్టాప్రసిద్ధేః విలక్షణతానవచ్ఛేదకతానివేశేపి శ్రవణవ్యాప్యధూమాలోకవావ్యావర్తకతయాపి
మార్గధూమాదిత్వావచ్ఛిన్నప్రయోజకతాసమానాధికరణవ్యాప్తిః తజ్జన్యబోధవిషయతావచ్ఛేదకధూమత్వాదేస్తాదృశవిషయతావచ్ఛేదకకోటిప్రవిష్టత్వేన అయమాత్
[illegible]తాదృశవిషయతాశాలినిశ్చయత్వావచ్ఛిన్నాన్నివర్త్యసంశయనివర్తకతావచ్ఛేదకత్వమేవ తత్ తన్నిగమనాదిజన్యబోధియజ్ఞానజ్ఞాపకతావాదివిషయతా
యాస్తాదృశనిశ్చయత్వావచ్ఛిన్నానివర్త్యజ్ఞాపకజ్ఞాపకతావాదిసంశయప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకతయా తత్ర [illegible] హేతుత్వవయవజనకబోధనివర్త్యజ్ఞాపకతుత్వం
ధూమాయం నవేత్యాదిసంశయస్య ధూమాదిజ్ఞానజ్ఞాపకత్వఘటితపక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నరక్షకసాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రకారకనిశ్చయనివర్త్యతయా తాదృ
శబోధవిషయతాయాం న తథావిధవిషయతావిలక్షణత్వే తి అనుమానపదవ్యావృత్తిసంగతిః [illegible] సంశయానాం వ్యతిరేకవిషయకతథావిధవిషయతా
శాలిసమూహాలంబననిశ్చయనివర్తనీయత[illegible]తాదృశనిశ్చయనివర్త్యసంశయాప్రసిద్ధిరతస్తాదృశనిశ్చయత్వావచ్ఛిన్నేతి ఇత్థం బాధకమవగాహమానేపి నిగమన

ಶ್ರೀಗ॥ಅಮಾ॥೪೦ ಜನಕಬೋಧೇ ಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಸಾಧ್ಯವಿಶಿಷ್ಟಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಪಕ್ಷವಿಷಯಕತ್ವಸ್ಯಾಕ್ಷತತಯಾ ಧೂಮಜ್ಞಾನಜನ್ಯಸ್ಯ ವಹ್ನಿಸಂಶಯಸ್ಯ ತಾದೃಶವಿಷಯತಾಶಾಲಿನಿಶ್ಚಯಾ

೨೫ ನಿವರ್ತನೀಯತ್ವಾಪತ್ತೇರಿತ್ಯಪಿ ಸಮಾಹಿತಂ। ಅವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವಂ ಸಾಮಾನ್ಯನಿರೂಪಿತತ್ವಂ ವ್ಯಾಪಕತ್ವಪರ್ಯವಸಿತಮಿತ್ಯೋ ಜ್ಞಾನಜನ್ಯತ್ವಂ ಧೂಮಾಯಂ ನವೇತಿ ಸಂಶಯನಿರೂಪಿತಪ್ರತಿಬಂಧಕತಾ

ಯಾಂ ಧೂಮಜ್ಞಾನಜನ್ಯತ್ವಾತಿರಿಕ್ತಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪ್ರತಿಪಾದ್ಯಭಾಗವಿಷಯತಾಘಟಿತತಥಾಮನ್ಯತ್ವರೂಪಸಂಬಂಧರೂಪಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವವಿರಹೇಪಿ ನಾಸ್ತಿ ನಪದವ್ಯಾವೃತ್ತಿರ್ಗತಿಃ ಅನ್ಯಥಾ

ನ್ಯಜ್ಞಾನಾಸ್ಕಂದಿತತ್ವನಿಗಮನಾದಿಜನ್ಯಬೋಧಸ್ಯ ಸಂಶಯಾಂ ಪ್ರತಿಬಂಧಕತಯಾ ತಜ್ಜನಕತ್ವಮಂದಾಯಾತಿ ಪ್ರಸಂಗವಾರಣೀಯ ತಾದೃಶಸಂಶಯಾನಿವರ್ತಕತ್ವಮುಪೇಕ್ಷ್ಯ ತನ್ನಿವರ್ತಕತಾ

ವಚ್ಛೇದಕವಿಷಯತಾಶಾಲಿತ್ವೇನ ಬೋಧೋ ವಿಶೇಷಿತಃ [illegible]ವಚ್ಛೇದಕಾಶ್ರಯವಿಶೇಷೇ ತದನವಚ್ಛಿನ್ನಪಕ್ಷಾದಿವಿಷಯತಾಶಾಲಿನಿಶ್ಚಯಸಮುದಾಯಸ್ಯ ಕಮಪಿ ಸಂಶಯಂ ಪ್ರತ್ಯಪ್ರತಿಬಂಧಕತಯಾ

ತಾದೃಶನಿಶ್ಚಯತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನನಿವರ್ತ್ಯಪ್ರತಿಯೋಗಿರತತ್ಸ್ವನಿವೇಶ ಇತಿ ಜ್ಞಾನಾತಿರಿಕ್ತವಿಷಯಕತ್ವಘಟಕಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಸಾಧ್ಯವಿಶಿಷ್ಟಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಷ

ಯತಾಯಾಂ ಸ್ವನಿಷ್ಠತ್ವನಿವೇಶೇನೈವ ನ್ಯೂನವಿಷಯಕದರ್ಶಿತಹೇತುಜನ್ಯಬೋಧವಾರಣಸಂಭವೇ ಕೃತ್ಸ್ನಸ್ಯ ವಿಷಯಕತ್ವವಿಶೇಷಣಮನರ್ಥಕಮಿತ್ಯಪಿ ಸಮಾಹಿತಂ। ತಾದೃಶವಿ

ಷಯತಾಯಾಂ ಸ್ವನಿಷ್ಠತ್ವವಿಶೇಷಣೇ ನಿಗಮನಾದಿಜನ್ಯಬೋಧಸ್ಯ ಜ್ಞಾನಜನ್ಯತ್ವವಿಶೇಷಿತಸಾಧ್ಯವಿಶಿಷ್ಟಪಕ್ಷವಿಷಯತಾಶಾಲಿತ್ವನಿಯಮಾತ್ ಸ್ವನಿಷ್ಠನಿರುಕ್ತವಿಷಯತಾಶಾಲಿನಿಶ್ಚಯತ್ವಾ

ವಚ್ಛಿನ್ನಪ್ರತಿಬಂಧಕತಾಯಾಂ ಜ್ಞಾನಜನ್ಯತ್ವಾದಿಸಂಶಯಾನುಪಸಂಹಾರಯಾಂ ಪ್ರತಿಬಂಧಕತಯಾ ನತಿರಿಕ್ತವಿಷಯಕತ್ವಾಪತ್ತೇ ದುರ್ವಾರತ್ವಾತ್ ಸತ್ವಂ ತತ್ಸ್ವನ್ಯಾಯೋ ವಯವತ್ವಮುಕ್ತೌ ಅರ್ಥಃ। ನಿಗಮನಸ್ಯ

ಉಕ್ತ[illegible]ಪಕರುದಮನಸ್ಯಜನ್ಯತ್ವ ಇತಿ ಸಾಮನತಿರಿಕ್ತವಿಷಯಪ್ರಯೋಜನಮಿತಿ ಮತಮನುಸೃತ್ಯ ಅಭ್ಯುಪಗಮಾನತಿರಿಕ್ತವಿಷಯಕತ್ವಂ ನಿವರ್ತಿತುಂ ಪ್ರಕೃತೇತಿ ಪ್ರಕೃತಹೇತುಕಾಯಾಂ ಪ್ರಕೃತ

ಸಾಧ್ಯಸಿದ್ಧೌ ಪಯಿಕ್ವಾವ್ಯಾಪ್ತಿರಸ್ತುದವಿಷಯಕತ್ವಮಿತ್ಯರ್ಥಃ। ಯತ್ಪ್ರಾಪಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಶೇಷಿತಪ್ರಕೃತಹೇತುತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಹೇತುವಿಶಿಷ್ಟಪ್ರಕೃತಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಷಯನಿಶ್ಚಯ

ತ್ವಂ ಪ್ರಕೃತಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಸಾಧ್ಯಕಾನುಮಿತಿಜನಕತಾನತಿರಿಕ್ತವೃತ್ತಿತತ್ಪ್ರಾಪಾವಚ್ಛಿನ್ನಾವಿಷಯಕತ್ವಮಿತಿ ತು ಪರ್ಯವಸಿತಂ। ತಾದೃಶಂ ಚ ರೂಪಂ ತತ್ತದ್ಧೇತುತಾವಚ್ಛೇದಕಾವ

ష్టేన హేతువ్యాపకసాధ్యసామానాధికరణ్యత్వం తత్ర తత్సాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నసాధ్యాభావవ్యాపకాభావప్రతియోగితాత్వం వా నన మనస్థత పూర్వదస్య వ్యాప్తిపక్షధర్మతావి
శిష్టహేతుపరతయా తజ్జన్యబోధస్య తాదృశరూపావగాహిన విషయకత్వాన్నాతివ్యాప్తిః అన్వయవ్యతిరేకవ్యాప్త్యా విశిష్టైకతరనివేశే అన్వయి నిష్ఠాశేషనివేశనే అతివ్యాప్తిరితి
నిరుక్తరూపావచ్ఛిన్నత్వేన ద్వయోరననుగమః యుత్వ తత్త్వయోర్నివేశాపత్తేరనుగమసంభవే ఇతి విభావనీయమితి తదా ఉభయమేవ బోధయతి ఇతి వక్ష్యమాణం ఏతల్లాభాయ హేత్వన్తరం
తమితి ప్రాయం యద్యప్యుదాహరణాజన్యబోధస్య నిరుక్తరూపావచ్ఛిన్నవిషయకత్వం తథాపి సపక్షధర్మాధీనన్యాయప్రయోగానుపగమేన తత్ర పక్షతావచ్ఛేదకవిశిష్టే సాధ్యతావచ్ఛేద
కవిశిష్టవైశిష్ట్యస్యైవ నాహిత్వరూపానుపాన విషయకత్వే విరహాదేవనాతిప్రసఙ్గః హేతుత్వం తథాపి వక్ష్యమాణాభావాన్నాతివ్యాప్తిరిత్యత ఆహ అంవహి వ్యాప్తివిశిష్టస్య లిఙ్గస్య పక్షధర్మతయా
వచ్ఛిన్నవిశేషణాత్ తద్వైశిష్ట్యేపి పక్షధర్మతయా తత్ర ప్రకృతపక్షే ప్రకృతసాధ్యగమకతాలాభాన్న హేత్వవయవాభిధానప్రయోజనాకాఙ్క్షా వసర ఇత్యతస్త
ధర్మేతి తన్యాః ప్రతిజ్ఞాయాః నన్వేవమపి యత్ర ప్రకృతహేతుకప్రకృతసాధ్యకవ్యాప్తేరేవాన్తర్భవతి పక్షధర్మతత్ర తత్ప్రతిజ్ఞయా అసంగ్రహ ఇత్యాశఙ్కాం పరిహరతి వహ్ని
తి విశిష్టపక్షేతి పక్షతావచ్ఛేదకవిశిష్టపక్షేత్యర్థః తాదృశవ్యాప్తేతి ప్రకృతహేతుకప్రకృతసాధ్యకవ్యాప్తిత్యర్థః ఉదాహరణేపి యద్యపి దర్శితస్థలే విశిష్టపక్షో
పస్థాపకాత్ ప్రకృతహేతౌ విశిష్టపక్షవృత్తిత్వస్యాపి ధర్మతః ప్రతితత్వాదుపనయాదిప్రయోజనాకాఙ్క్షాయా అప్యనవకాశః తథాపి ధూమవత్త్వసాధనే ధూమవత్తాదధర్మ్యనివేశేన
స్యాః సంభవ ఇత్యుదాహరణం మాత్రోపాదానం అన్యథా ఉభయవ్యాప్తి అన్వయవ్యాప్తివ్యతిరేకవ్యాప్తిద్వయమిత్యర్థః వ్యాప్తిద్వయ్యక్రమేణాభిధాతుం శక్యతయా ప్రథమోపన్య
స్తవ్యాప్తిప్రతీత్యైవసమీహితనిర్వాహేణ వ్యాప్త్యన్తరాకాఙ్క్షానుదయాదితి భావః ఏతేనాన్వయవ్యతిరేక్యుదాహరణే కాఙ్క్షాఘటితలక్షణయ వ్యతిరేకి హేతులక్షణేనన్తరమ
పరతల్లక్షణం ముఖ్యాధారాసత్తాద్యమణిశ్రుతః ప్రథమలక్షణే నిర్భర ఇహ వా విశిష్టం తం అత ఏవ దృశా అప్రసఙ్గపృథగభిధానం వదన్నపి సాధ్యకప్రతిజ్ఞాయామపి వ్యాప్త్యాయ
నకాఙ్క్షా విరహాత్పృథగభిధానే అతిప్రసఙ్గాత్ హేతుద్వయోరపి పృథగభిధాన ప్రసఙ్గాత్ అత ఏవానాకాఙ్క్షితానభిధానాదేవ ఏకదా ఏకన్యాయప్రయోగదర్శనాయ ౦౨

అను॥గ॥అవ॥సి॥

౧౬

యథోక్తవర్ణితలక్షణం మోక్షపత్తియదిచేతి అత్రసాంసంభవాసంభవమాం విప్రత్యయం తి పయప్రతిజ్ఞాజనకబోధస్య యథోపవర్ణితానుమానాతిరిక్తవిషయకత్వం ధ్వ
వస్థాపయతి మైత్రత్రత్యాదినా అయం భావః తత్రగోత్వస్య సాధ్యత్వే పక్షే సాధ్యతావచ్ఛేదకగోత్వవిశిష్టప్రకారకజ్ఞానజనకత్వసంభవాదాహార్యాదౌ ప్రసంగోరితి ననుచ
వత్తుగోసాధ్యకప్రతిజ్ఞాతాదృశీ తథాపి యదిసమవాయేనగోత్వస్య సాధ్యత్వేపి తథాప్రతిజ్ఞాసంప్రదాయోసమతాంతదా తథావిస్తృతతాదృశప్రతిజ్ఞాయాం శబ్దాత్ బోధజన
కత్వాసంభవాత్ సాధనాద తత్తదాకారప్రతిజ్ఞాయాస్తథాత్వాభిధానమసంగతమిత్యాశంకాయాం తస్యాగోత్వవిసాధ్యకత్వం నిరాకరోతి గోత్వతద్వద్భ్యామనుపక్షిత్యేతి తాం
దృశప్రతిజ్ఞావాక్యాదితాదృశః అత్రేతిశేషః అనుపపత్తేరితి ప్రతిజ్ఞాయాం సాధ్యతావచ్ఛేదకోపస్థాప్యత్వకత్వనియమాత్ అన్యథా సుందరవహ్నిత్వావచ్ఛిన్నసాధ్యకస్థలేపి వహ్ని
మానిత్యాకారకప్రతిజ్ఞాప్రసంగాదితి భావః యద్యపి సమవాయేనరక్తత్వవిశిష్టదండావచ్ఛిన్నసాధ్యకరక్తదండిమానిత్యాది ప్రతిజ్ఞాయాం సమవాయేనరక్తత్వవిశిష్టసాధ్య
బోధకతాసంభవః తథాపి తత్రసాధ్యతావచ్ఛేదకఘటకసకలపదార్థానామేవవిశేషణతయా తాదృశప్రతిజ్ఞావాక్యాదుపస్థితేస్తదర్థసాధ్యతావచ్ఛేదకవిశిష్టసాధ్య
విషయకమానసబోధేనాపి తత్రవిశిష్టసాధ్యసంశయప్రయోజ్యజిజ్ఞాసానివృత్త్యుపపత్తిసంభవః ప్రకృతే తు విశేషణతానాపన్నగోత్వాదిఘటకపదార్థానాం నోపస్థితి
రితి విశేషః గోత్వాదేస్సాధ్యత్వే దోషాంతరమాహ పదార్థేతి జాత్యేః పదార్థతావచ్ఛేదకత్వే పదాంతరార్థాన్వయిత్వే అసంభవప్రయోజకత్వేనాభిహితం ఇదముపలక్షణం
అన్వయితావచ్ఛేదకరూపేణోపస్థితత్వమపి తథాచోక్తస్యానుపపత్తేరవహ్నిమానిత్యాద్యాకారకప్రతిజ్ఞాన వహ్నిసాధ్యకా అపి తు అభేదేనవహ్నిమత్తాసాధ్యకైవ తథాచ తజ్జన్యబోధ
స్యవిషయతాయాం అభేదేనవహ్నిమత్తాసాధ్యకానుమితివిషయతాతుల్యత్వైలక్షణ్యమతోనతత్రావ్యాప్తిరతఃశుద్ధిరిత్యేతదేశాంతరేణైవేతి తాదృశప్రతిజ్ఞాయాం వహ్నిసాధ్యకత్వేనైవేత్య
ర్థః ఇత్యుపనయసంగమాత్ ఇత్యాకారకస్యాపనయస్యతాదృశప్రతిజ్ఞాఘటితన్యాయాంతర్గతత్వోపపత్తేః వహ్నిమ[illegible] తాన్యత్వేవహ్నిమదవ్యాప్యవానిత్యాకారకస్యైవోపనయస్య

సంభవాదితిభావః। శాబ్దజ్ఞానే వహ్నిమాన్ నిశ్చితా పృథక్ప్రతిజ్ఞాజ్ఞానే న వాక్యజ్ఞానే అభేద ఇతి భాసత ఇత్యనుపపత్తేస్తు పక్షపుంయోగ ఇతి శేషః నామార్థయోర్భేదా
న్వయబోధకస్య వ్యుత్పన్నత్వాదితి హృదయం తథా చ తాదృశప్రతిజ్ఞాజన్యబోధే నిరుక్తపక్షవిషయకత్వమతిరిక్తవిషయకత్వం న సంభవతీతి భావః ఘటవత్త్వే
ప్రతియోగివిశేషితే వాసాధ్య ఇత్యాదౌ ఇత్యాది ప్రతిజ్ఞాయాః ఇతి పదాదిత్తరేత్యాద్యభిమతే ఇతరభిన్నమిత్యాదిపరిగ్రహః వైలక్షణ్యం అనుమితివిలక్షణం బోధం ప్రతి జనక
త్వం భేదసాధ్యకానుమితౌ భేదస్యానుయోగితయా ఇతరావచ్ఛిన్నభేదసాధ్యకానుమితావనుయోగితయేతరవిశేషితస్య విశేషణతావిశేషేణాభిమతేతి ప్రతిజ్ఞాజన్య
బోధే తత్తాంత్యోపస్థితౌ భేదాశ్రయత్వే తదాశ్రయత్వేనేతరభేదాభిమతే ఇత్యాదిజన్యబోధే న వ్యంజకాభావే తత్తరప్రతియోగికత్వవిశేషితభేదాశ్రయత్వేన సంబంధే
న భిన్నమిత్యాదిజన్యబోధే నిష్ఠాంత్యోపస్థితౌ భేదాశ్రయతావచ్ఛిన్నస్యేతరభేదాభిన్నమిత్యాదిజన్యే తత్తరప్రతియోగికత్వవిశేషితభేదాశ్రయత్వావచ్ఛిన్నస్యేతరభిన్న
మిత్యాదిజన్యబోధే తత్తరప్రతియోగికవిశేషితభేదాశ్రయత్వావచ్ఛిన్నస్యేతరభేదాన్వయిత్వాదిజన్యబోధే తత్తరప్రతియోగికవిశేషితభేదావచ్ఛిన్నస్యేతరాన్వయిత్వా
దిజన్యబోధే తత్తరప్రతియోగికవిశేషితభేదావచ్ఛిన్నస్యాభేదప్రకారేణ విశేషణతాయా అనుమితౌ సాధ్యతావచ్ఛేదకవైలక్షణ్యాదితి భావః। ఇదముపలక్షణం పృథక్ ఉక్తా
ప్రసిద్ధే విధేయాంశే భానే ఇతరభేదే విశిష్టతావచ్ఛేదకాంశే భానే వైలక్షణ్యమవసేయం సంభావ్యవచ్ఛిన్నపక్షతానుమితౌ గంధాదేః సాధ్యత్వే విధేయధర్మతావచ్ఛేదకతావచ్ఛిన్నగంధవ
త్తరభేదాభిన్నమిత్యాదిప్రకారకతాదృశప్రతిజ్ఞాజన్యబోధే నగంధాదిసంబంధేన తథా తత్ర యావన్నగంధాదిసంబంధావచ్ఛిన్నప్రకారకత్వాదృశప్రతిజ్ఞా
యాం జనకతే తాదృశవిశిష్టార్థబోధపరత్వే తత్ప్రత్యుపసంహారే యాదృశరూపావచ్ఛిన్నపక్షకానుమితౌ యాదృశరూపావచ్ఛిన్నసాధ్యకసంప్రదాయసిద్ధప్రతిజ్ఞాయాః
యాదృశరూపావచ్ఛిన్నే యాదృశరూపావచ్ఛిన్నప్రకారకబోధజనకతా తాదృశరూపావచ్ఛిన్నే తాదృశరూపావచ్ఛిన్నప్రకారకబోధానివృత్తసంశయానివర్తకతా పృథ

—೦೫॥ನ॥ಅವಃ— ಬೋಧಾನುಕೂಲತಮುಖ್ಯಧಜನಕತ್ವೇಸತಿ ತಾದೃಶರೂಪಾವಚ್ಛಿನ್ನಪಕ್ಷಕತಾದೃಶರೂಪಾವಚ್ಛಿನ್ನಸಾಧ್ಯಕನ್ಯಾಯಾಂತರ್ಗತತ್ವಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಮಿತಿ ತೃಪ್ತಿಃ ಅತ್ರ ಸಜಾತೀಯತ್ವಂ ತಂ ಬೋಧವಿಶೇಷಪರಿ
ನಾಯಕಮಾತ್ರಂ ನ ತು ತದರ್ಥಕತ್ವಲಕ್ಷಣಸ್ಯೈವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಂ ಬೋಧಾಖ್ಯವಿಷಯವಿಶೇಷಂ ನಿವೇಶ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟಾಪೇಕ್ಷಯಾ॥ ಅತ ಏವ ನಾನಾತ್ವಾಶ್ರಯ ಉಕ್ತಂ ಪಾವಕಾಶಃ ಏವಂ ಚ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಿಶಿಷ್ಟಬೋಧಾನಾಮನನು
ಗಮೇನ ಏಕಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನಪಕ್ಷಸಾಧ್ಯಕನಿಖಿಲಪ್ರತಿಜ್ಞಾಸಾಧಾರಣಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ್ವಂ ನೈಕಂ ಸಂಭವತೀತಿ ಬೋಧಾನಾಮನನುಗಮಃ ತೇನ ರೂಪೇಣ ಜನಕತಾಂಶ ಏವ ಬೋಧಾನಾಂ ವಿಶೇ
೨೭ ಷಣಂ ತಾನ ತು ನಿವೇಶ್ಯತ್ವಾಂಶೇ ಪಿ ಬೋಧಾನಾಮನನುಗಮೇ ಪಿ ತಾದೃಶತಾದೃಶಬೋಧನಿವೇಶ್ಯತ್ವಾಭಾವಕಲಾಂಚ ಘಟಿತಧರ್ಮಸ್ಯಾನುಗತತ್ವಾತ್ ತಾದೃಶಬೋಧಘಟಕಲಾಂಚ ವಧಿನ್ನತ್ವರೂಪಾ
ನುಗತಮುಖ್ಯವತ್ತ್ವವಿಶಿಷ್ಟಸಾಮಾನ್ಯಾಭಾವಸ್ಯೈತತ್ತಾದೃಶತಾದೃಶಬೋಧನಿವೇಶ್ಯತ್ವಾಭಾವಕಲಾಂಚನೈವ ಲಾಘವೇನ ನಿವೇಶ ಇತ್ಯನುಮಿತತ್ವಾತ್ ಏವಂ ಚ ತಾದೃಶಾಭಾವಕಲಾಂಚನಿವೇಶ ಸಹ
ಕಾರಿತ್ವಸಾಂಸನಾಖ್ಯೈವಾನುಗತಮೇನಾಪಿ ತನ್ನ್ಯಕ್ಕ್ರಿಯ ಏತೇನ ಸಾಮಾನ್ಯಾಭಾವನಿವೇಶ ಸಾಂಸನಾಯಾಪಿ ಕಾರಣೇತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಮನಾದೇಯಂ ವಿಶೇಷ್ಯದಳೇ ಅನುಗತ ಮುಖ್ಯನಿವೇಶನ ಮಪಿ ಯತ್ರ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ
ರ್ಥಾನಾಂ ನಾನಾವಿಧತ್ವಂ ತತ್ರೈವ ಪರ್ವತಾದಿಪಕ್ಷಕವಹ್ನ್ಯಾದಿಸಾಧ್ಯಕಸ್ಥಲೇ ಪರ್ವತಾದೌ ವಹ್ನ್ಯಾದಿಮದಭೇದರೂಪ ಏಕವಿಧಬೋಧಸ್ಯೈವ ಪ್ರತಿಜ್ಞಯಾ ಜನನಾತ್ ತತ್ರ ತದನಿವೇಶಃ ಏತೇನ ಏಕ
ಮಾದಾಯಾನುಗತಮುಖ್ಯಸಂಸಂಭವೇಪಿ ನ ಕ್ಷತಿಃ ಶಬ್ದಾಪೇಕ್ಷಸ್ಯ ಅಪ್ರಯೋಜಕತಾತ್ ವಹ್ನಿತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನಸಾಧ್ಯಕಪ್ರತಿಜ್ಞಯಾ ಘಟವದ್ಭೂತವಾದಿಘಟಿತಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಶೇಷ್ಯಕಃ ಪರ್ವ
ತತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನಪಕ್ಷಕಪ್ರತಿಜ್ಞಯಾ ಚ ತಾದೃಶಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನಪ್ರಕಾರಕೋ ಪಿ ಬೋಧೋ ಜನ್ಯತೇ ತನ್ನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಮೂತಲಂ ಘಟವನ್ನ ವೇತ್ಯಾದಿ ಸಂಶಯೋ ಪಿ ಇತಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾನಯಾಂ ಪ್ರಕೃತಪಕ್ಷತಾ
ವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಪಕ್ಷಕತ್ವಸ್ಯ ಪ್ರಕೃತಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕಾವಚ್ಛಿನ್ನಸಾಧ್ಯಕತ್ವಸ್ಯ ಚಾನುಪಾದಾನೇ ಉಕ್ತಬೋಧಾನಿವೇಶ್ಯಸಂಶಯಾಪ್ರಸಿದ್ಧಿರತಸ್ತದುಪಾದಾನಂ ಯುಕ್ತಂ ಬಿರೂಪಾವಚ್ಛಿನ್ನ
ಪಕ್ಷಸಾಧ್ಯಕಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪ್ರತಿಪಾದ್ಯತತ್ತದ್ವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥಬೋಧಜನಕತ್ವಸ್ಯ ಯತ್ಕಿಂಚಿದ್ರೂಪಾವಚ್ಛಿನ್ನಪಕ್ಷಸಾಧ್ಯಕನ್ಯಾಯಾಂತರ್ಗತತ್ವಸ್ಯ ನಿವೇಶನೇತಿ ಪ್ರಸಂಗಃ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕತ್ವವಿದ್ಯೋ
ತಿ ಯಾದೃಶರೂಪಾವಚ್ಛಿನ್ನಪಕ್ಷಸಾಧ್ಯಕಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಿಶಿಷ್ಟಬೋಧಾನಿವರ್ತ್ಯಸಂಶಯಾನಿವರ್ತಕತಾವಚ್ಛೇದಕಬೋಧಾನುಕೂಲತಮುಖ್ಯಬೋಧಜನಕತ್ವಂ ತಾದೃಶರೂಪಾವಚ್ಛಿನ್ನಪಕ್ಷಸಾಧ್ಯ

[illegible]

ಕಸ್ಯಾಯಾಂತರ್ಗತತ್ವಂ ನವೇತಿ ತಂ(ಅ) ಇತಿ ಕಂಶ್ಚಿತ್ತ್ವಾದಿನ್ಯಾಯೇನೇನಾಂಧ್ಯಾಂಶೇಹಿ ತದ್ಜ್ಞಾನಜನ್ಯಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಪಾಂಹೂಮಾನೇಪಿ ನಿಗಮನಾದಿಜನ್ಯಬೋಧೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥವಿಷಯಕತ್ವ
ಸ್ಯಾಕ್ಷತತಯಾ ನಿಗಮನಾದ್ಯುತ್ತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಾರಣಾಯ ತತ್ವಾಪಾವಜ್ಞೆನ ಪ್ರಕಾರಕಬೋಧಾನಿವರ್ತ್ಯಸಂಶಯಾನಿವರ್ತಕತ್ವರೂಪತಾದೃಶಬೋಧಾನತಿರಿಕ್ತವಿಷಯಕತ್ವಂ ಬೋಧೇ ವಿಶೇಷಣಂ ಇತ್ಯರ್ಥಃ ನ
ಪ್ರತಿಜ್ಞಾನೇ ಜನ್ಯಬೋಧಾನಿವರ್ತ್ಯಸ್ಯ ವಹ್ನಿ ಧೂಮವಜ್ಞಾನಜನ್ಯೈನವೇತ್ಯಾಕಾರಕಸಂಶಯಸ್ಯ ನಿವರ್ತಕತಯಾ ತಾದೃಶಬೋಧವಾರಣಂ ನಚ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾನಜನ್ಯಬೋಧಸ್ಯ ಸರ್ವತತ್ತ್ವವಚ್ಛಿ
ವಿಶೇಷ್ಯಕವಹ್ನಿಮತ್ತ್ವ ಪ್ರವಹ್ನಿನ ಪ್ರಕಾರಕಬೋಧತ್ವೇ ನೈವೋಪಾದೇಯತಯಾ ನಿಗಮನಾದಿಜನ್ಯಬೋಧಸ್ಯಾಪಿ ತಥಾತ್ವಾತ್ ತನ್ನಿವರ್ತ್ಯತ್ವಮುಕ್ತಸಂಶಯಸ್ಯ ಕ್ಷತಮೇವೇತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಅಪ್ರ
ಯೋಗ್ಯಜ್ಞಾನಾನಾಸ್ಕಂದಿತ ತಾದೃಶವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥವಿಷಯಕನಿಶ್ಚಯತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನಾನಿವರ್ತ್ಯತ್ವಸ್ಯೈವ ನಿವೇಶನೀಯತ್ವಾದುಕ್ತಸಂಶಯಸ್ಯ ಚ ಧೂಮಜ್ಞಾನಜನ್ಯತ್ವ ಅವಿಷಯವಹ್ನಿಮತ್ಪರ್ವ
ತನಿಶ್ಚಯನಿವರ್ತ್ಯತ್ವೇನ ತಥಾವಿಧನಿಶ್ಚಯತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನಾನಿವರ್ತ್ಯತ್ವಾಭಾವಾತ್ ಏತೇನ ಸರ್ವೇಷಾಮೇವ ಸಂಶಯಾನಾಂ ವಹ್ನಿಮತ್ಪರ್ವತಾದಿ ವಿಷಯಕಸಮಯಾಲಂಬನಾತ್ಮಕನಿಶ್ಚಯನಿ
ಶ್ಚಯನಿವರ್ತನೀಯತಯಾ ತಾದೃಶಬೋಧಾನಿವರ್ತ್ಯಸಂಶಯಾಪ್ರಸಿದ್ಧಿರಿತ್ಯಪಿ ನಿರಸ್ತಂ ತಾದೃಶನಿಶ್ಚಯತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನನಿವರ್ತಕತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನಸ್ವರೂಪಸಂಬಂಧಾವಚ್ಛಿನ್ನ ... ತ್ವಸ್ಯ ... ತ್ವಂ ತೇನ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

॥೫೧೮॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
೨೮ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]